

Leto XXI. Štev. 154
GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen petka. // Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

LJUDSKA PRAVICA
USTANOVljena 5. OKTOBRA
1934 // MED NARODNOOSVOBODILNO BORO JE IZHAJALA KOT 14-DNEVNIK IN TEDNIK. OD OSVOBODITVE DO 1. JUL. 1951 KOT DNEVNIK, NATO PA KOT TEDNIK // OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA V REDAKCIJSKI POVEZANOSTI Z »BORBO«

TRETI DAN INDIJSKEGA DRŽAVNIŠKEGA OBISKA

SVET MORA TESNO SODELOVATI

Djavaharlal Nehru je imel včeraj v naši Zvezni ljudski skupščini velik govor o svetovno-političnih temeljih mednarodnega sodelovanja

Beograd, 1. jul. Indijski ministrski predsednik Nehru je danes popoldne kot prvi predstavnik tuje države govoril v Zvezni ljudski skupščini, kjer so ga poslanci pozdravili. Danes so se nadaljevali tudi indijsko-jugoslovanski politični razgovori.
Dopolodne je Nehru obiskal tovarno »Ivo Lola Ribar« v Železniku. Opoldne je priredil svečano kosilo, zvečer pa svečan sprejem na čast svojim gostiteljem.
Nocoj je ministrski predsednik skupno s predsednikom Titom odpotoval v Bosno in Hercegovino.

Danes popoldne je Djavaharlal Nehru obiskal Železnik in si približno eno uro ogledoval tovarno orodnih strojev »Ivo Lola Ribar«. Zelo se je zanimal za razvoj tovar-

vanki Broz. Kosila, ki je bilo v prostorih indijskega veleposlanstva v Beogradu, se je udeležilo nad 100 gostov.

Na kosilu so bili predsednik Zvezne ljudske skupščine Moša Pijade, podpredsedniki Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, Aleksander Rankovič, Svetozar Vukmanovič in Rodoljub Čolakovič s soprogami, državna tajnika Koča Popović in Ivan Gošnjak, generali JLA z načelnikom generalnega štaba generalnim podpolkovnikom Ljubom Vučkovičem na čelu, predsednik skupščine LR Crne gore Blažo Jovanović, predsednik Sobranta LR Makedonije Lazar Koliševski in drugi. Z indijske strani so se kosila udeležili vsi člani spremljevalne indijske ministrske skupščine predsednika Nehruja in člani indijskega veleposlanstva v Beogradu z veleposlanikom Dajalom na čelu.

Na seji Zvezne ljudske skupščine

Indijski ministrski predsednik Nehru je imel danes v Zvezni ljudski skupščini na skupni seji obeh domov velik politični govor. Ljudski poslanci so navdušeno pozdravili prihod indijskega ministrskega predsednika, s katerim je prišel v dvorano predsednik naše skupščine Moša Pijade. Navdušene manifestacije Nehruju, Indiji in prijateljstvu s to državo, katere voditelja

pristejajo Jugoslavija in njeni narod, med svoje odkritostne prijatelje, se dolgo niso polegla.

V luči reflektorjev filmskih kamer in svetilkovanja fotoaparata je predsednik Nehru sedel na sredo prve klopi nasproti predsedniškemu sedežu, na katerem je sedel Moša Pijade. Predsedujoči Pijade nekaj minut ni mogel priti do besede. Dolgotrajno ploskanje in odobravanje poslancev se je spremenilo v veliko manifestacijo prisrčnosti in prijateljstva med indijskim in jugoslovanskim ljudstvom. V viharju tega navdušenja je začel ploskati tudi ministrski predsednik Nehru.

Za današnje delo so se skupščinski krogi zelo zanimali. Ljudski poslanci so začeli prihajati že dolgo pred četrto uro, ko naj bi se začelo 14. redno zasedanje obeh domov Ljudske skupščine. Kmalu so bile polne tudi galerije. Tudi diplomatska loža je bila nabito polna. V loži za goste je sedela soproga predsednika Tita Jovanka Broz s hčerko ministrskega predsednika Nehruja Indjira Gandhi.

Kmalu po 16.30 sta prišla v dvorano Ljudske skupščine predsednik Nehru in Moša Pijade. Skupaj z njima so prispeli tudi Edvard Kardelj, Aleksander Rankovič in Svetozar Vukmanovič, Lidija Sentjurc ter veleposlanika Dajal in Bogdan Crnobrnja. Ko so se ovacije polegla, je imel predsednik Moša Pijade naslednji uvodni govor:

med narodi, edina pot za to, pot ki ji je lahko alternativa samo vojna. Ideja mirne koeksistence, za katero ste si pridobili toliko zaslug, je dobila v tem kratkem

taklinosti, na odstranitvi možnosti agresije kakršnekoli oblike, oborožene ali politične, gospodarske ali ideološke, na načelih medsebojnega spoštovanja in ne-

Djavaharlal Nehru na sprejemu v Zveznem izvršnem svetu

času moč materialne gibalne sile. Poudarjam zlasti izredne sadobe bandunske konference afriko-azijskih dežel.

Mnogi mednarodni dogodki in smer, v kateri se gibljejo, nas navedajo zadnje čase s čedalje večjim upanjem in vero, da bo človeštvo vendarle obravnavano tiste druge alternative. Zato smo trdno prepričani, da bo tudi ta Vaš obisk v naši državi in Vaše ponovno bratsko srečanje z našim predsednikom še en izdaten prispevek k nadaljnjemu širjenju in krepitevi ideje o aktivni koeksistenci, ki ne pomeni ne neutralnosti ne tretje sile, ker mi nismo ne za dve, ne za tri sile, marveč za eno samo, za silo združitve in sodelovanja vsega človeštva, vseh držav, velikih in malih, močnih ali slabotnih, pa naj bodo najnaprednejše ali zaostale, za enotnost držav o delu za napredek.

To bo še en važen prispevek Indije in Jugoslavije k utrditvi metode pogajanj in pomirjalnosti na svetu za poravnano mednarodnih sporov in problemov, k okrepitevi načela, da morajo odnosi med narodi in državami sloveti na medsebojnem priznavanju suverenosti, neodvisnosti in nedo-

vmešavanja v notranje zadeve drugih dežel.

To so načela, na katerih slovi sedanji razvoj odnošajev med In-

(Nadaljevanje na 5. strani)

ODLIKOVANJA RUDARJEV

Predsednik Federativne ljudske republike Jugoslavije odloča na podlagi določbe 71. t. 6 Ustavnega zakona, da se ob proslavi 200-letnice obstoja, a za posebne zasluge, izpričane v boju generacij njegovih delavcev proti kapitalističnemu izkoriščanju in protiljudskim režimom pred vojno, v sodelovanju v narodnoosvobodilni vojni, v razvijanju socialistične zavesti delovnega ljudstva, kakor tudi za zasluge, pridobljene v socialistični izgradnji naše države, odlikuje Rudnik rjavca premoga Zagorje z Redom zaslug za narod I. stopnje.
Beograd, 2. julija 1955

Beograd, 2. julija (Tanjug). — Ob proslavi Dneva rudarjev — 3. julija in LR Sloveniji so bili z ukazom predsednika republike za posebne zasluge pri delu in za dosežene uspehe v socialistični izgradnji naše države odlikovani z Redom dela I. stopnje: Babič J. Ernest, Carl F. Franc, Jerič M. Jože, Juvan F. Leopold, Hančič F. Franc, Klukelj F. Franc, Ribič I. Alojz in Zganek J. Nestl. Z Redom dela II. stopnje je bilo odlikovanih 25 rudarjev, z Redom dela III. stopnje 144 rudarjev in z medaljo dela 232 rudarjev iz Slovenije.

Parada JVM pred Splitom v čast Nehruju

Split, 2. jul. (Tanjug) Indijski ministrski predsednik Nehru bo iz Južne Dalmacije, kamor bo prispel prek Bosne in Hercegovine, z jahto »Jadranka« v ponedeljek prispel v Split. Pred zalivom bodo vojne ladje naše mornarice izkazale Nehruju vse časti. Skupina patrolnih čolnov bo privozi la v svečani formaciji mimo jahte, ki jo bodo spremljale torpedovke. »Jadranka« bo tik pred vhodom v pristanišče vozila skozi špalir eskadre vojnih ladij, s katerih bodo mornarji pozdravili indijskega ministrskega predsednika. Iste dne zvečer bodo naše vojne ladje sodelovale pri iluminaciji kaštelanske obale.

VREMENSKA NAPOVED

Danes zvečer naraščajoča oblačnost, ponoči in proti jutru nekaj manjših padavin deloma nevihtnega značaja.
Jutri sončno vreme z delno oblačnostjo. Temperatura 30 stopinj C.

Med kovinarji v Železniku

Predsednik Nehru je prispej s podpredsednikom Zveznega izvršnega sveta Svetozarom Vukmanovičem v Železnik malo pred 9. uro. Z njim so prišli tudi glavni tajnik zunanjega ministrstva Pijal, veleposlanik Radjašvar Dajal, naš veleposlanik Bogdan Crnobrnja, državni svetnik Ivo Kapičić in generalmajor Branislav Barjaktarevič. Pred tovarno so Nehruja pozdravili direktor Vladimir Mirković, predsednik upravnega odbora Milorad Bukevič in predsednik delavskega sveta Zivota Konstantinović. Več delavcev, ki tedaj niso bili zaposleni, je priredilo indijski gostu pred postopjem tople sprejem.

Predsednik delavskega sveta je izrekel Nehruju dobrodošlico in ga prosil, naj sporoči pozdrave železnikiških delavcev kovinarjem in delavcem Indije. Nehru se je v krajšem govoru zahvalil za dobrodošlico in je poudaril vlogo delavcev v izgradnji Indije. Rekel je, da zastavlja delavski razred Indije vse sile za izgradnjo dežele in da gre v teh naporih važno mesto indijskim kovinarjem.

Direktor tovarne je potem razkazal visokemu gostu najvažnejše tovarniške oddelke, v katerih izdelujejo orodne stroje ter opremo za mnoga industrijska podjetja doma in v tujini. Nehruju so pokazali tudi posamezna opravila pri izdelovanju opreme za vajirano bakra, ki jo bodo v kratkem zgradili v Burmi. Nehru se je zelo zanimal za razvoj tovarne, za delovne pogoje in za izdelke delavcev v Železniku.

Predsednik upravnega odbora je izročil Nehruju darilo — ekscentrično stiskalnico — s prošnjo, naj jo kot izdelek učencev gospodarske šole v Železniku izroči kakšni šoli učencev v gospodarstvu v Indiji. Predsednik Nehru se je prisrčno zahvalil za darilo. Ko je okrog 10. ure odhajal iz tovarne, so ga člani kolektiva, ki so se bili medtem zbrali pred tovarno, prisrčno pozdravljali.

Na poti do Beograda in proti Belemu dvoru, kjer so se danes nadaljevali indijsko-jugoslovanski razgovori, so ljudje prirejali indijski predsedniku tople ovacije.

Indjira Gandhi, hči indijskega ministrskega predsednika Nehruja, je danes opoldne obiskala Dom ljudskega zdravja »Boris Kidrič«. Visoko gostjo iz Indije je sprejela upravnica doma dr. Zagorka Berović z osebjem in ji izrekla dobrodošlico, potem si je Indjira Gandhi ogledala posamezne oddelke te moderne

zdravstvene ustanove in se zelo zanimala za njeno delo. Vse, kar je videla, ji je zelo ugajalo.

Pred odhodom iz zdravstvenega doma »Boris Kidrič« ji je upravnica izročila v dar tri lečotna srca, neka mladinka pa šopek rdečih gladiol. Indjira Gandhi se je vpisala v knjigo doma.

Dopolodne je bila Indjira Gandhi tudi v pionirskem mestu in mestni ginekološki kliniki.

Slovesno kosilo pri Nehruju

Indijski ministrski predsednik Nehru je priredil danes skupno s svojo hčerko Indjiro Gandhi slovesno kosilo v čast predsedniku Titu in njegovi soprogi Jo-

GOVOR PREDSEDNIKA LJUDSKE SKUPŠČINE MOŠE PIJADA

Ideja aktivne koeksistence je utrla pot k razumevanju med narodi

Gospod predsednik, srečen sem, da me je doletela velika čast, da lahko danes tu, v imenu oseh članov vrhovnega organa ljudske oblasti Federativne ljudske republike Jugoslavije in v svojem imenu pozdravim z dobrodoščilo Vas kot zelo cenjenega in dragega gosta, ki se je lahko takoj, ko je stopil na naša tla, prepričal, kako veliko spoštovanje in ljubezen goje naši narodi do njega in do njegove velike domovine, prijateljstva Indije, v kateri vidimo ozlic tisočim milj, ki ločijo naš dve deželi, najbližjega sosedu in prijatelja spričo enotnosti težavi, s katerimi so tako srečno napdih-njeni narodi naših dveh dežel in njeni vladi. Zlasti bi se vam rad zahvalil, da Vas vidimo tu v naši sredi in da Vas bomo poslušali.

V tej srečni okoliščini ne vidim samo priložnosti, da se vam lahko oddolžim za izredni prijateljski sprejem, ki ste ga priredili našemu predsedniku Titu posodob v Vaši domovini, in za pozornost, ki ste mu jo izkazali v indijskem parlamentu.

Ta naša oddolžitve je izraz globokega prepričanja, ki ga goje narodi Jugoslavije, vsak naš človek kakor tudi to ljudsko predstavnstvo, da je zblizanje naših dveh dežel ne le omogočilo nujno težnjo po medsebojnem sodelovanju in tesne medsebojne prijateljske stike, marveč tudi njuno izredno plodno sodelovanje na mednarodnem področju za veliko stvar svetovnega miru in razumevanja med narodi.

odkritja za napredek človeštva, ne pa za njegovo uničenje.

Ideje pajine skupne deklaracije so bile potrjene tako sijajno, da zdaj s težavo premagujemo izkušnjavo, da bi jo v celoti citral. Toda to sploh ni potrebno, ker je izredni razvoj ideje o aktivni mirni koeksistenci v tem tako kratkem času povzročil, da je zdaj že postala velika splošna dobrina človeštva. Za to idejo zdaj ne stojita samo podpisana Tita in Nehruja in tudi ne samo moralna moč narodov Indije in Jugoslavije, marveč vidimo, da se je z njeno razglasitvijo res odprla nova pot k razumevanju

Načela delhijske deklaracije

so bila sijajno potrjena spričo nujnih potreb sodobnega sveta

Samo pol leta nas loči od dneva, ko je bila spetu objavljena skupna izjava, ki sta jo dala v New Delhiju Vi in naš predsednik, pa smo lahko že zdaj ponosni ne le na ideje, ki sta jih v njej izrazila, ker smo njihovo pred-

nost takoj razumeli, marveč tudi na resnične plodove, ki jih je to vajino veliko skupno delo že do-slej obrodilo.

Bilo je nedvomno nekaj izredno novega o takini skupni težnji in delovanju med deželo na Balkanu in deželo v srcu azijskega kontinenta, čemur se seveda pridružuje naši enako tesni stiki z Burmo. V zgodovini narodov, da o diplomatski zgodovini sploh ne govorim, je zapel nov zvon. Zaradi tega in zaradi zakoreninjenih blokovskih nazorov so bila na svetu tudi premalo pripravljena ušesa, da bi dojela ta novi glas. Slišati je bilo glasove domov o moči, ki jo lahko takšni dve deželi prispepata k ideji aktivne mirne koeksistence, ki sta jo Vi in predsednik Tito razglasila v svoji skupni izjavi. Toda vse, kar se je na svetu zgodilo v tej polovici leta, nudi očitne dokaze, kako globoko ustrezajo v pajni skupni izjavi izražena načela temeljnimi težnjam vseh narodov sveta, kako so ta načela zrasla iz nujne potrebe sodobnega sveta, da se zagotovi mir, da se zagotovi obstoj civilizacije in da izkoristi svet izredna znanstvena

Predsednik indijske vlade Djavaharlal Nehru prispe v torek, 5. julija, ob 15.30 v Ljubljano

Enotnost v borbi indijskega in jugoslovanskega ljudstva za trajen mir v svetu, za neodvisnost in enakopravnost vseh narodov, za sodelovanje med državami na osnovi aktivne koeksistence pa tudi podoben boj v preteklosti za neodvisnost in svobodo obeh ljudstev, je združil Indijo in Jugoslavijo v medsebojne iskrene prijateljske odnose.

Ti odnosi so se prisrčno manifestirali in krepili ob obisku predsednika Tita v prijateljski Indiji. Medsebojne vezi dragocenega prijateljstva, razumevanja in globokega spoštovanja mogočno rastejo ob obisku velikega indijskega državnika v naši domovini. Jugoslovansko ljudstvo pozdravlja prihod dragega gosta s prisrčnim veseljem in občutki globoke simpatije.

LJUBLJANČANI

Visokega gosta bo Slovenija lahko neposredno pozdravila samo v našem glavnem mestu.

Pohitimo na ulice, obsujmo s cvetjem velikega človeka, manifestirajmo prijateljstvo Indije in Jugoslavije, kajti s tem manifestiramo za mir, za napredek človeštva, za enakopravne prijateljske odnose med narodi.

Indijski premier se bo s svojim spremstvom pripeljal v Ljubljano v torek dne 5. julija ob 15.30 uri. Izpred kolodvora bo odšel po Masarykovi, Titovi, Cankarjevi, Prešernovi in Tržaški cesti proti Postojni.

Okrajni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Ljubljana

Drugi državniški sestanek

Politični razgovori se bodo nadaljevali prihodnji teden na Brionih

Beograd, 2. jul. (Tanjug). Danes so se v Beogradu nadaljevali politični razgovori med ministrskimi predsednikom Nehrujem in predsednikom republike Titom.

V današnjih razgovorih so razen predsednika Tita in ministrskega predsednika Nehruja sodelovali izmed indijskih predstavnikov generalni tajnik zunanjega ministrstva Pijal, načelnik tega ministrstva Azim Husein in indijski veleposlanik v Beogradu Radjašvar Dajal.

Izmed Jugoslovancev sta v razgovorih sodelovala tudi podpred-

sednika Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj in Aleksander Rankovič, dalje državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović, državni podtajnik Srđjan Prica in jugoslovanski veleposlanik v Indiji Bogdan Crnobrnja.

Med današnjim razgovorom so bila načeta mnoga pomembna mednarodna vprašanja. Splošna izmenjava misli na dosedanjih razgovorih se je razvijala v duhu popolnega medsebojnega razumevanja in zaupanja in je pokazala istovetnost gledišč.

Indijsko-jugoslovanske razgovore bodo prihodnji teden nadaljevali na Brionih.

SKUPŠČINSKO ŽIVLJENJE

Razvoj gospodarstva od januarja do maja

bo na dnevnem redu skupne seje obeh domov Zvezne ljudske skupščine

Beograd, 2. julija. (Tanjug). Oba domova Zvezne ljudske skupščine sta danes na ločenih sejah, ki sta jih imela ob enajstih dopoldne, prisrčno pozdravila sporočilo predsednika Moše Pijada, da bo danes ob pol petih obiskal skupščino in govoril na skupni seji indijski ministrski predsednik Nehru.

Na dnevnem redu skupne seje obeh domov bo obravnavanje poročila Zveznega izvršnega sveta o razvoju gospodarstva od januarja do maja letos. O tem bo podal ekspozice predstavnik Zveznega izvršnega sveta Dobrovoje Radosavljevič. Prav tako bodo na skupni seji predsedniki enajstih skupnih komisij Zveznega izvršnega sveta in skupščinskih odborov poročali o dosedanjem delu komisij in njihovih podkomisij.

Zvezni svet je na današnji seji verificiral mandat ljudskega poslance Janka Romića za volilni okraj Pančevo I. in ljudskega poslance Pavla Gregorića za volilni okraj Zagreb IV, ki sta bila izvoljena na dopolnilnih volitvah. Ta svet bo na tem zasedanju obravnaval osnutek zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov in osnutek osnovnega zakona o štipendijah.

Predsednik Zveznega sveta Vlada Zečević je Domu sporočil, da sta ljudska poslanka Rade Jakšić in Nikola Andrić zahtevala od Zveznega izvršnega sveta, naj jima ustno odgovori, kdo na investitor oziroma kdo bo ledno finansiral dograditve ceste L. reda Zvornik-Drinjača-Pokom, ker je stara cesta spričo začetka obratovanja hidrocentrale Zvornik na Drini pod vodo. Vlada Zečević je sporočil, da bo član Zveznega izvršnega sveta odgovoril na to vprašanje med temi zasedanjem. Predsednik je tudi sporočil, da bo član Zveznega izvršnega sveta Slavko Komar na eni izmed prihodnjih sej ustno odgovoril na vprašanje o problemu modre galice.

V Zboru proizvajalcev so na začetku seje z enominutnim mol-

kom počastili spomin na pokojnega poslanca tega Doma iz okraj Slavonki Brod Ivana Lončarja, ki je umrl 29. junija. Zatem je Zbor proizvajalcev določil dnevni red seje. V tem Domu bodo obravnavali osnutek zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov ter poročili odbora za gospodarske organizacije ter odbora za prošnje in pritožbe. Zbor proizvajalcev bo izvolil dva nova člana svojega odbora za gospodarstvo, ker sta dva mestni ostali prazni. Ter izdal odlok o razpisu dopolnilnih volitev za okraj Slavonki Brod, katerega predstavnik je Zboru, Ivan Lončar, je nedavno umrl.

SPREJEM ZAKONA O VINU ODLOŽEN

Odbora za gospodarstvo Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine včeraj nista glasovala o zakonskem osnutku o vinu v celoti, ker je Zvezni izvršni svet predlagal, naj bi na sedanji plenarni seji skupščine ne obravnavali tega zakonskega osnutka.

Do te odgoditve je prišlo zavoljo nesoglasij v pristojnih skupščinskih odborih o čl. 63 zakonskega osnutka, ki predvideva, da je s posebnimi predpisi možno dovoliti posameznim gospodarskim organizacijam, da pod določenimi pogoji lahko izdelujejo vino podobne alkoholne pijače na industrijski način.

Včeraj je neki član Odbora za gospodarstvo Zveznega sveta izjavil, da v gospodarskih krogih Zveznega izvršnega sveta smatrajo pojmovanje, da nikakor ne bi bilo treba dovoliti proizvodnje umetnega vina, za zelo konservativno.

OB OTVORITVI VELIKE TURISTIČNE RAZSTAVE V LJUBLJANI

Turizem se naglo razvija v množično gibanje

Razstavo je včeraj odprl predsednik Turistične zveze Slovenije Albert Jakopič

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so včeraj odprli drugo letošnje prireditve — veliko turistično razstavo, ki bo odprta do 14. julija. Otvoritveno slovesnost so ob 11. uri zaznali zvoki fanfar s strehe razstavišnega upravne- ga poslojpa, nakar je direktor Gospodarskega razstavišča Leopold Kresc pozdravil predstavnika Izvršnega sveta LRS Borisa Kocjančiča in ostale predstavnike oblastev ter gospodarske in kulturnega življenja. Izrekel je zahvalo zlasti Turistični zvezi Slovenije in športnim organizacijam za pri- zidevanost, ki so jo pokazale v pripravah za to veliko prire- ditev.

V imenu Turistične zveze Slo- venije je nato spregovoril njen predsednik Albert Jakopič. Pozdravil je pobudo Gospodarskega razstavišča, da je sprejel prav turistično razstavo v svoji program kot eno izmed prvih prire- ditev in s tem dalo poudarek 50- letnici obstoja osrednje turistične organizacije na Slovenskem — Turistične zveze Slovenije. Gospo- darsko razstavišče je s tem pravi- lno ocenilo pomen turizma in njegovo vlogo v našem gospodar- skem in kulturnem življenju, ki iz leta v leto narašča.

Turizem ima v naši socialistični ureditvi še poseben pomen. Važen je zlasti za delovnega člo- veka, da si okrepi svojo delovno sposobnost in svoje zdravje, hkrati pa tudi, da si razširi svoje kulturno obzorje, da spozna do- movino, življenje naših narodov in njihove pridobitve ter s tem pomaga utrjevati in poglobljati bratstvo in enotnost naših narod- ov. Je pa turizem hkrati tudi lep vir dohodkov za številne naš- še turistične kraje, ki so več ali manj gospodarsko pasivni.

Okolnost, da slavimo 50-letni- co delovanja naše osrednje turi- stične organizacije, nam kaže, da imamo v organiziranem družbe- nem delovanju že dovolj trdno tradicijo in močne temelje za na- daljnje uspešno delo na tem pod- ročju. V organizacijski stavbi našega turizma pa so seveda naj-

važnejša naša lokalna turistična in oledševalna društva, na katerih slone tudi odgovorne naloge družbenega upravljanja na področju turizma turistične vzgoje najširših množic, ustvarjanje lokalnih pogojev za razvoj turizma in zlasti za vključevanje delov- nih ljudi v turistično gibanje. Le- tos bomo imeli na Slovenskem že okrog sto takih društev, ki čedalje uspešneje delujejo.

Ob letošnjem turističnem ju- bileju lahko ugotovimo, da se je turizem začel široko razvijati prav po osvoboditvi v pogojih naše socialistične družbene ureditve. Čeprav nastanitvena zmogljivost Slovenije zaradi posledic okupacije ne znaša niti tri četrtine predvojne, lahko ugotovimo, da smo imeli lani že 444.000 tur- ristov, to je število, ki ga v zgo- dovini slovenskega turizma še ni- smo dosegli in je v primeri z naj- močnejšim predvojnimi letom za 100% večje. To pa nam kaže, da se naš turizem z naglimi koraki razvija v zares množično gibanje, oziroma da se je tudi naš delovni človek že začel množično vključevati v to gibanje.

OGLED PO RAZSTAVI

Po otvoritvi so si gostje ogledali posamezne razstave, vmes pa se je v razstaviščnem letnem gledališču začelo prvo televizijsko snemanje. Ze kratak ogled razstav, med katerimi je razen

turistične razstave posebno uspe- la razstava športnega gibanja v desetih letih po osvoboditvi, nas lahko prepriča, da je prireditve uspeša bolj, kakor smo lahko pričakovali. Gre pravzaprav za vrsto razstav, ki so več ali manj v zvezi s turizmom.

V montažnem paviljonu pri vohodu je nameščena mednarodna razstava turističnih lepakov in prospektov, za katero je dal gradivo Inštitut za povezavo z inozemstvom v Stuttgartu. Marsikateri turistični funkcionar bo tu našel obilo pobud za sodobno oblikovanje turistične propa- gande, saj so razstavljeni naj- lepši lepaki in prospekti z vsega sveta.

Najodličnejše mesto v vrsti razstav zavzema seveda razsta- va Turistične zveze Slovenije in ostalih turističnih organizacij v Jugoslaviji. Z najlepšimi foto- grafskimi posnetki in najrazlič- nejšimi izdelki, zgodovinskimi predmeti, reliefi, maketami itd. so tu zastopani vsi naši turistični kraji. Pri vohodu v razstavni prostor so postavljeni veliki nar- zorni zemljevidi, na katerih la- hko spoznamo naše železniške in cestne zveze, ter diagrami, ki nam pokažejo razvoj turizma in turi- stičnih organizacij. Na največjem zemljevidu Slovenije nas majhne lučki, ki se vžigajo in ugasujejo, opozarjajo, kje so naša najlepša jezera, gorska oz. morskala letovišča in termalna kopališča, kje so naši slatinski vrelci, spome- niki NOB, kulturni spomeniki, campingi, kraške jame itd. Na razstavi vidimo tudi prve zares uspele barvaste fotografije naših turističnih objektov.

V zgodovinskem delu je med drugim razstavljena spominska knjiga Postojnske jame iz leta 1819, kjer opazimo med drugim podpis Andreja Smoleta z datu- mom 18. maja 1820, in pa zlata knjiga, v katero so se vpisovali vladarji in predstavniki tujih držav od l. 1867 naprej in se za- ključuje s podpisom maršala Tita ob obisku dne 28. maja 1945.

Drugi del turistične razstave nas popelje v najlepše turistične kraje Srbije, Hrvaške, Makedo- nije, Črne gore ter Bosne in Hercegovine in nam prikazuje nji- hove znamenitosti. Spet se tu vrstijo lepe slike, makete, modeli, zanimivi reliefni zemljevidi in podobno razstavno gradivo. Sledi razstava, ki jo je priredila Go- stinska zbornica Slovenije. Med drugim nam prikazuje vozno ho- telsko sobo, slovesno pripravljene pogrebne mije, gradivo za gostinski muzej itd.

Velik montažni paviljon pre- seniča obiskovalca z uspešno in pestro razstavo našega športnega delovanja. Zastopane so prav vse športne panoge. Posebno zanimi- va in privlačna je razstava Slo- venskega planinskega društva, ki obsega tudi njen zgodovinski razvoj od ustanovitve v letu 1893. naprej. Tudi tu se vrstijo veliki fotografski posnetki, makete pla- ninskih koč in športnih igrišč, športne trofeje, čolni, jadrnice, letala, športno orodje in šotori, pred paviljonom pa je kar cela naselbina najrazličnejših šotorov za tabornjenje, letovanje in odhidi. Podjetje »Žitnica« v Ljublja- ni razstavlja v tem paviljonu patentiran vozček enovrtnice žit- nice z avtomatskim vklapljanjem, pred vohodom v razstavišče pa vi- dimo dve aluminijasti kabini za veliko pohorsko vzpenjačo, ki bo stala okrog 150 milijonov din, dozdaj pa je investiranih 50 mi- lijonov din. Omeniti je še uspešno razstavo gotske in renesančne noše, ki jo je pripravil Mestni muzej, in pa razstavo umetniških slik naših turističnih krajev. Komercialni del razstave, kjer je zlasti močno zastopana tekstilna stroka, pa se odlikuje po zares okusni in sodobni ureditvi. Skrat- ka, prireditve na Gospodarskem razstavišču je vredna ogleda.

S.

Razpis nagradnih tem iz Sklada Borisa Kidriča

Odhod Sklada Borisa Kidriča razpisuje na podlagi 3. člena Zakona o ustanovitvi Sklada Borisa Kidriča ter 15. do 19. člena Statuta Sklada Borisa Kidriča (Uradni list LRS št. 9 od 10. marca 1955) naslednje nagradne teme: 1. Ekonomski pogoji za stimulacijo dviga proizvodnosti dela s posebnimi oziri na plačilni sistem. 2. Dvig proizvodnosti dela je tudi v našem gospodarstvu temeljni problem, ki je v bistvu odvisen od pravilne gospodar- ske stimulacije tako posameznikov kot tudi delovnih kolektivov oz. njihovi- h gospodarskih organizacij ter komu- nalnih skupnosti.

Na podlagi analize je presoditi mož- nosti ekonomskega stimuliranja za dvig proizvodnosti dela v našem gospodar- stvu s posebnimi oziri na plačilni sistem. Studija naj bo po možnosti s podatki dokumentirana.

2. Ali je proizvodnja električne ener- gije v Sloveniji in kaloričnih centralah energijsko in ekonomsko upravičena in v koliki meri.

Slovenija ima sorazmerno veliko vod- ne energije, toda to pretežno pretoc- nega značaja. Možne so tudi akumulaci- je, toda sezonske dela s velikimi stroški in deloma s prečrpanjem. Premog je pa surovina, s katero moramo go- spodariti zelo previdno in varčno.

Namen teme je ugotoviti, kako se naj razvija izgradnja energetskih vi- rov in LRS in z ozirom na razpoložli- vo surovinske osnove in porast konzuma, kako se naj vrši ekonomsko pravilno obratovanje v zvezi s natančnejšo proiz- vodnje in potrošnje. Izložitve analize naj bo danesnje stanje (vključno kap- acitete, ki se že gradijo).

3. Prispevek kemije k razširitvi su- rovinne osnove za naše gospodarstvo. Razpolagamo z vrsto industrijskih odpadnih in naravnih produktov mi- neralnega, rastlinskega in živalskega izvora, ki se danes smotno še ne upo- rabljajo, mogli pa bi zaradi svojih last- nosti ali sestavin predstavljati pomemb- no surovino za kemijeno predelavo v indus- triji.

Namen teme je, za enega ali več produktov analizirati surovinsko osnovo glede na razpoložljivo količino, kva- liteto in sestavo; predlagati ustrezni teh- nično in ekonomsko utemeljeni postopek predelave in analizirati pomen novega izdelka za naše gospodarstvo. Predlagani tehnološki postopek predelave naj bo rezultat kritične, teoretske in uporabne ocenitve znanih procesov ter lahko pred- stavlja originalno koncepcijo avtorja ali na naše razmere aplicirano znano me- todo.

4. Problem ekonomske zadržave v mestih in nje stimuliranje.

Naša mesta obsegajo velike povr- šine, na katerih so zgrajene v veliki ve- čini individualne hiše. Nizka naselje- nost na eno mestnega območja zahteva zelo obsežno mrežo komunalnih naprav (cest in prometnih sredstev, kanalov, vodovodov, električnega omrežja, pre- skrbe s toploto, itd.) in večkrat preko- merno zmanjšuje obdelovalne površine.

Na podlagi analize naj bi se ugo- tovelo, kakšni načini zadržave bi bili za naše namere najprimernejši in naj- ekonomičnejši ter kako bi jih lahko po- spleševali.

Odhod bo za najboljšo nagradno raz- pise po zgoraj navedenih temah po- deliti: štiri prve nagrade po 200.000 din in štiri druge nagrade po 150.000 din; izmed nenagrajenih razprav pa bo odkupil uspešno obdelane teme s 50.000 dinarji za posamezno temo. Pri nagradjenju se bodo upoštevale same razprave, ki se niso bile objav- ljene.

Rok za predložitve razprav je do 1. marca 1956. Razprave, ki naj bodo podpisane s šifro (v posebnem zapečatenem ovitku, označenem s šifro, pa naj bo naslov predložitelja razprave). Je poslati na naslov: Odhod Sklada Borisa Kidriča — Izvršni svet Ljudske skupščine LRS, Ljubljana.

Odhod Sklada Borisa Kidriča.

DNEVNA KRONIKA

Odhod jugoslovanske gospodarske delegacije v Francijo

Del jugoslovanske gospodar- ske delegacije, ki jo bo vodil dr- žavni podtajnik za zunanje zade- ve Hasan Brkić in ki bo s fran- coskimi predstavniki obravnavala

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA ORGANIZACIJO OBLASTI IN UPRAVE REPUBLIKEGA ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik odbora za organizacijo oblasti in uprave Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS sklicuje sejo odbora za torek, dne 5. julija 1955 ob 10. uri v poslojpu Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: 1. Obravnava in sklepanje o predlo- gu zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov po obsto- ječih republiških predpilih. 2. Obravnava in sklepanje o predlo- gu odloka o Višji pedagogski šoli.

SKLICANJE SEJE ZAKONODAJ- NEGA ODBORA REPUBLIKEGA ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik zakonodajnega odbora Republiškega zbora Ljudske skupš- čine LRS sklicuje 19. sejo odbora za torek, dne 5. julija 1955 ob 10. uri v poslojpu Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: 1. Obravnava in sklepanje o predlo- gu zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov po obsto- ječih republiških predpilih.

SKLICANJE SEJE ZAKONODAJ- NEGA ODBORA ZBORA PROIZVA- JALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik zakonodajnega odbora Zbora proizvajalcev Ljudske skupš- čine LRS sklicuje 7. sejo odbora za torek, dne 5. julija 1955 ob 10. uri v poslojpu Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: 1. Obravnava in sklepanje o predlo- gu zakona o pristojnostih občinskih in okrajnih ljudskih odborov po obsto- ječih republiških predpilih. Ljudske skupščine LRS

razna gospodarska vprašanja, bo odpotoval v Pariz v ponedeljek 4. julija. Drugi del bo odpotoval v Francijo med 8. in 10. julijem.

Kongres esperantistov Jugoslavije v Sarajevu

Danes se bo v Sarajevu začel XVI. kongres esperantistov Jugo- slavije, kateremu bodo razen 400 delegatov iz vseh ljudskih repub- lik prisostvovali tudi predstavniki esperantističnih lig iz Urugvaja in Danske, kakor tudi šte- vilni ugledni državni in politični voditelji Bosne in Hercegovine. Na kongresu bodo zlasti govorili o povečanju članstva Esperantske lige Jugoslavije, ki zdaj šteje samo okrog 5000 članov.

Mladinska kulturno-umetniška skupina iz Ljubljane odhaja na Dansko

V torek zjutraj bo odpotovala na Dansko mladinska kulturno- umetniška skupina iz Ljubljane. Na Danskem, kamor odhaja na povabilo mesta Hilleroda, se bo mudila nekaj nad teden dni in tako vrnila obisk skupini mladih telovadcev iz istega mesta. Obi- skali bodo nekaj danskih mest in v njih nastopali s programom ju- goslovanskih narodnih plesov in slovenskih narodnih pesmi, hkrati pa navezali prijateljske stike z dansko mladino. Skupino vodijo člani predsedstva Okrajnega ko- miteta Ljudske mladine.

Mednarodna dejavnost ljubljanskih študentov

Zdaj ko so univerzitetne pre- davalnice in seminarji ostali prazni, ki je šolsko leto pri kra- ju, se je zlasti močno razmahnila mednarodna dejavnost študentov

Ljubljanske Univerze. Ljubljanski študentje bodo tudi letos odšli na prakse, ekskurzije, seminarje in delovne akcije v tujino.

Tako bo v okviru izmenjave prek raznih študentskih orga- nizacij odšlo na prakse v inozem- stvo nad sto študentov ekono- mije, medicine in tehnike, približno isto število tujih študen- tov pa bo na podlagi izmenjave na prakti v naši republik. Razen tega bo letos poletni na privatni prakti v tujini okrog 190 ljub- ljanskih študentov. Na ekskurzije, seminarje in popotovanja po evropskih deželah bo odšlo skup- no okrog 230 študentov, 18 pa jih bo delalo v Angliji, Franciji in Zahodni Nemčiji.

Predvidevajo, da bo obiskalo Slovenijo letos poleti kakih tisoč članov študentskih organizacij iz drugih držav.

Nova motorna ladja

Motorna ladja »Maribor« je krenila včeraj na svoje prvo po- tovanje na progji Reka—Kotor. To je četrta iz serije potniških ladij, ki jih je ladjedelnica »Ulja- nika« v Pulju izdelala za potrebe Jadranske linijske plovidbe. Na ladji je prostora za 500 potnikov, ima 40 postelj, njena hitrost pa znaša 16 milj na uro.

V Slavoniji so začeli žeti pšenico

V Slavoniji in Baraniji so za- čeli žeti pšenico. Letošnja letina je prekosila letine v minulih de- setih letih. Donos pšenice na kmetijskem posestvu v Vukovaru se giblje od 24 do 25 q na ha, kar je za poldrugeto tona več kot lani. Tudi na ostalih kmetijskih pose- stvih, zlasti na Belju pričaku- jejo, da bodo donosi ugodni.

pripomogla ustanovitev Splošne plobove Koper, ki je s svojim po- slovanjem v kratkem času do- kazala, da lahko tudi manjše podjetje koristno, rentabilno in uspešno opravlja naloge preko- morskoga prevoza. V nastanku pa sta še dve drugi podjetji, in sicer Jugoslovanska oceanaska plobova do lanskega leta koncentrirana v enem samem podjetju, namreč v Jugoslovanski linjski plobovi. To veliko podjetje se je dolgo upiralo zahtevam po de- litvi svojega plovnega parka na več podjetij, zdaj pa vse kaže, da bo le prišlo do te delitve na več podjetij. K temu je nemalo

Pred nekaj dnevi so na Reki v okviru Združenja pomorskega brodarstva že konkretno raz- pravljali o razdelitvi tramperjev- skih ladij Jugoslovanske linijske plobove, se pravi o razdelitvi ti- stih ladij, ki niso grajene in ure- jene za vzdrževanje prometa na določenih stalnih linijah. Tako se že kažejo obrisi bodoče de- centralizacije naše trgovske mor- narice za prekomorsko plobovo. Pri tem ne gre samo za decen- tralizacijo v tem smislu, da bi v bodoče več podjetij opravljalo posle prekomorske plobove, mar- več hkrati tudi za specializacijo, tako da bi se Jugoslovanska li- njska plobova v bodoče orien- tiral pretično na linijsko plobovo, druga broderska podjetja pa bi se pretežno ukvarjala s svobod- no prekomorsko plobovo.

Ob taki razbremenitvi se bo Jugoslovanska linijska plobova v bodoče lahko še bolj posvetila linijski plobovi, ki je za razvoj naše zunanje trgovine tako ve- likega pomena. Obdržala bi vse- ga 29 ladij, predvsem vse nove moderne linijske ladje, ostalih 21 ladij, ki so glede na manjšo brzino primerne le za svobodno plobovo, pa bi oddala. Tu gre za 18 starejših tramperjev in pa za 3 ladje, s katerimi zdaj vzdržuje redno linijo s Turčijo. Razen tega bi odstopila tri nove velike tramperje po 10.000 ton nosil- nosti, ki jih za njen račun grade v reški ladjedelnici in so že splovljeni, to pa s pogojem, da bo prevzemno podjetje s tremi ladjami, ki sicer ne bodo gra- jene za linijsko plobovo, za sedaj vzdrževalo redno zvezo z Južno Ameriko. Jugoslovanska linijska plobova bi obdržala le nekaj ta- kih tramperških ladij, ki jih lahko po potrebi vključi v linijski promet.

Pri dodelitvi teh ladij bo po- leg Oceanske plobove v Kotoru in Atlantske plobove v Dubrovniku prišla v poštev predvsem tudi

Splošna plobova Koper, ki ima največ pogojev za prevzem, saj že leto dni uspešno posluje, in sicer v prekomorski plobovi z dvema čezoceanskima ladjama »Roga« in »Gorenjska«, v sredo- zvezni plobovi z ladjo »Martin Krpan« in v obalni plobovi z 8 mo- tornimi jadrnicami, medtem ko ostali dve podjetji v Kotoru in Dubrovniku že ne poslužeta. Splošna plobova Koper ima tudi potrebne strokovne kadre in pa dobre zveze z gospodarstvom Slovenije, ki daje precejšen del pomorskega prometa, kakor tudi z Italijo in Avstrijo. Podjetje ima sedež v Ljubljani in Ljubljani pa svoj urad za komercialno operativno službo.

Splošna plobova Koper si zla- stj prizadeva, da bi razen dolo- čenega števila starih tramperjev prevzela tri nove velike tram- perje, ki jih grade v reški ladje- delnici. Omeniti je še prizidevan- je Splita, ki se poteguje za to, da bi sedež Jadranske svobodne plobove prenesli z Reke v Split.

Vsa nova prekomorska bro- darska podjetja bodo morala se- veda svoje poslovanje razvijati dosledno v skladu z interesi naše zunanje trgovine in v tesnem so- delovanju z vsem jugoslovans- kim gospodarstvom, hkrati pa elastično slediti razvoju naše zu- nanje trgovine, ki si utira nova pota. Splošna plobova Koper že gre po tej poti. Da podpre pri- zidevanje za razvoj naše trgo- vine z Burmo, bo na primer že prihodnji mesec poslala svojo motorno ladjo »Gorenjska« s to- vorom izvoznega blaga na pot v Burmo. S.

S sprejema, ki ga je priredil organizacijski odbor I. mednarodne razstave grafike v ljubljanski Moderni galeriji sinoč na predvečer otvoritve razstave. Na sliki člani odbora.

PRAZNIK BORBENIH TRADICIJ NAŠIH RUDARJEV

Visoko priznanje

Med posebna priznanja, ki jih je prejel rudnik Zagorje ob stoletnici obstoja, sodi podelitev Reda zaslug za narod I. stopnje. Poleg posameznih rudarjev, ki so bili na ta dan odlikovani v raznih slovenskih rudnikih, pomeni kolektivno odlikovanje Zagorja iz-

Zagorje je zmeraj verovalo v zmago plemenitih idej socializma, za katere se je dosledno borilo. Zato mu je predsednik Tito za današnji jubilej in praznovanje podelil visoko priznanje, h kateremu se pridružujejo tudi naše najiskrenejše čestitke.

Njihovo prizadevanje:

Ko danes praznujejo naši rudarji svoj praznik, se spominjajo ne le težavne revolucionarne poti, ki so jo prehodili pod vodstvom Komunistične partije, marveč tudi velikih uspehov, ki so jih po osvoboditvi dosegli v proizvodnji

čim bolj povečati proizvodnjo

in graditvi socialističnih družbenih odnosov.

Težka je bila pred vojno borba slovenskega rudarja za socialne in ekonomske pravice. Zlasti v zadnjem desetletju pred vojno je uvajanje mehanizacije ob istovrstnem zmanjšanju proizvodnje prineslo rudarjem največje čase. Leto za letom so sledili odpusti, pa še tisti, ki so ostali pri delu, so delali le nekaj dni v tednu. V borbi za golo življenje so se morali zasavski rudarji pred dvajsetimi leti odločiti za skrajno sredstvo — za gladovno stavko.

Leto 1925 je bilo v slovenskih premogovnikih zaposlenih še 13.250 rudarjev, potem pa je njih število začelo leto za letom nazadovati, tako da jih je bilo leta 1927 le še 9670. Naslednji dve leti se je ob začasno povečani proizvodnji zaposlenost sicer nekoliko zboljšala, zato pa je po letu 1929 sledila katastrofa, saj je bilo konec leta 1935 v vseh slovenskih premogovnikih zaposlenih le še 5890 rudarjev in še ti niso bili v celoti zaposleni. V dobrih desetih letih je torej njih število padlo pod polovico.

Proizvodnja premoga, ki je leta 1929 dosegla 2,29 milijona ton, je devet let pozneje — leta 1935 — zdrknila na 1,16 milijona ton in se je na višini 1,2 milijona ton držala vse do leta 1936. Šele tik pred drugo svetovno vojno je oboroževalna konjunktura prinesla malenkostno zboljšanje zaposlitve in delno zvišanje proizvodnje. Danes pa je v slovenskih premogovnikih navzlic napredujoči racionalizaciji in mehanizaciji zaposlenih med 13.500 rudarjev, proizvodnja pa je lani dosegla 3,1 milijona

ton. Zlasti se je po osvoboditvi razvilo pridobivanje velenjskega lignita, ki se je pred vojno gibalo v skromnih mejah 70.000 do 200.000 ton letno, letos pa bodo velenjski rudarji nakopali že več kakor en milijon ton lignitnega premoga. Danes rudarji gospodarijo v svojih rudnikih in njihova skrb je le, kje dobiti nove rudarje za povečanje proizvodnje premoga in kako jim preskrbeti stanovanja.

Tudi pot ostalih slovenskih rudarjev je bila podobna. Slovenija sicer nima pestre izbire rud in rudnin, zato pa nekaj pomembnih zemeljskih zakladov, kakor je n. pr. svinčeno-cinkova ruda v Mežici ali pa zaklad živosrebrne rude v Idriji, ki je prava redkost. V dobi stare Jugoslavije je bilo tudi življenje v rudnikih barvaste metalurgije izredno težavno. Kakor v premogovnikih, je tudi v ostalem rudarstvu zaposlitve stalno nazadovala. V rudnikih izven premogovnikov se je število zaposlenih rudarjev zmanjšalo od 1714 v letu 1924 na komaj 982 v letu 1932, potem pa se je več let gibalo na višini okrog 1000 in je šele tik pred vojno naraslo na 1500.

V Mežici so tuji gospodarji izkoristili le najboljše rudo. Ob sodobnih flotacijskih metodah predelave izkoriščajo danes mežiški rudarji tudi siromašnejšo rudo. Proizvodnja svinčeno-cinkove rude se je v zadnjem desetletju pred vojno gibala le med 73.000 in 125.000 ton letno, lani pa so mežiški rudarji nakopali te rude kar 367.000 ton. Tudi v Idriji so pridobivanje rude povečali. Tako so lani idrijski rudarji pridobili 498 ton živega srebra nasproti

378 tonam leta 1939, ko je bila potreba po živem srebru zaradi potreb oboroževalne industrije izredno visoka. Samo v Mežici je danes zaposlenih 1800 rudarjev, v Idriji pa 1000.

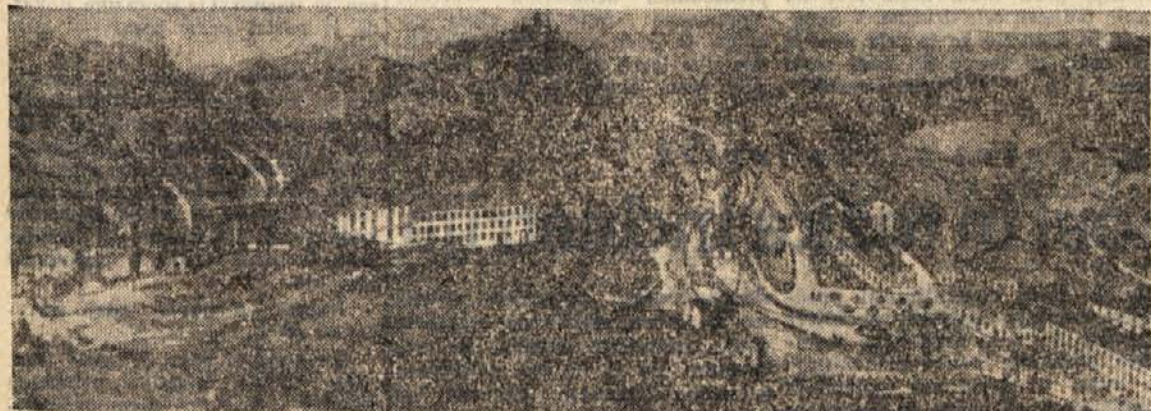
Rudarsko dejavnost smo po vojni razvili tudi na drugih področjih.

V Plešah na Dolenjskem uspešno kopljejo naši rudarji barit, v Novem mestu pa se je močno razvilo pridobivanje kremenčevega peska za steklarne in livarne. Svojo dejavnost so močno razvili tudi rudarji rudnika kaolina v Crni pri Kamniku, ki obstaja že več kakor sto let. Tudi tu bodo praznovali svoj praznik številni rudarji, ki opravljajo težko delo v jami in separaciji. Danes pridobivajo že petkrat toliko kaolina kakor pred vojno, namreč dnevno 160 do 170 ton rude, iz katere dobe 42 ton najfinejšega plavljenega kaolina za potrebe naših papirnic, barvarov, naše steklarske in gumarske industrije, pa še ne morejo zadostiti velikemu povpraševanju.

Ko govorimo o delu in uspehih naših rudarjev, seveda ne smemo pozabiti naših belih rudarjev v Lendavi, ki iz zemeljskih globlin črpajo nafto. Proizvodnje nafte pred vojno nismo poznali, danes pa zaposluje ta nova rudarska panoga skoraj tisoč delavcev.

Rudarji, ki danes sami upravljajo svoje rudnike, nimajo več skrbi za svoj vsakdanji kruh. Zato pa gre vse njihovo prizadevanje za tem, kako čim bolj povečati proizvodnjo in zadostiti potrebam naglo razvijajočega gospodarstva.

F. S.

Zagorje okoli leta 1860. V tej dobi je bilo Zagorje središče topilniške in premogovne industrije v Zasavju. Na sliki vidimo takratno jedro zagorske doline, Toplice, kjer je na levi strani cinkarna in svinčarna, tik ob njej pa graščina, ki še stoji ter je zdaj v njej uprava premogovnika. Na desni strani pa so ob potoku Medji mala in primitivna separacija za žemog ter večja poslopja takratne steklarne. Podoba današnjih Toplic, ki so postale središče sodobno urejenega premogovnika, je dandanašnji kajpada popolnoma drugačna. Med novimi poslopji, komunikacijami in rudniškimi napravami so izza iste dobe ostale samo še nekdanja graščina, ob Medji pa stari trakt elektrarne, v katerem je sedaj industrijska rudarska šola.

redno počastitev vseh tistih svetlih borbenih tradicij, ki so pobile proletariat v revirjih v dolgoletnem boju za zmago socializma.

Zagorje upravičeno prištevamo med pionirska središča slovenskega delavskega gibanja. To je kraj, v katerem od osemdesetih let prejšnjega stoletja spoznavamo znamenite dogodke in srečujemo pomembne osebnosti v zgodovini našega socialističnega razvoja. Pogoste stavke in spopadi s profilskijskimi režimi, vse večji razmah socialistične misli, uspehi delavskih prosvetnih društev, oborožen odpor v osvobodilni vojni in delovni polet potojnih let nam ob jubileju zagorskega rudnika potrjujejo zmagovito pot, ki jo skupaj z revirji proslavlja vsa naša domovina.

Kakor drugod tako je tudi v Zagorju delavsko gibanje dobilo pristno vsebino, ko so prevzele vodstvo Komunistična partija in njene organizacije. Predsednik Miha Marinko, ki je sam zrasel v Zagorju in njegovem delavskem gibanju, je ob neki priložnosti pripovedoval, da so v letih po prvi svetovni vojni člani socialno-demokratskih sindikatov množično preslopali v komunistično Zvezo rudarskih delavcev Jugoslavije. Tedanje čase so imela zagorska podjetja zaposlenih okrog 2000 delavcev, delansko izobraževalno društvo »Vesnas«, ki ga je vodila KPJ, pa je štelo več kot 800 članov. Tedanja oblast je to društvo neprenehoma preganjala in ga nekajkrat prepovedala, toda njegovega delovanja ni mogla nikoli zatreti. V letih 1921 do 1923 je v Zagorju delovala posebna politična šola, ki je seznanjala mnoge kadre z osnovami marksizma.

Tako organizirano gibanje je vse bolj krepilo zanes zagorskega delanstva, da se je pripravljeno uprlo fašističnemu nasilju in takoj po okupaciji prešlo v oborožen spopad. Po prvih sabotažnih akcijah so že poleti 1941 partizani iz Zagorja ustanovili svojo četo, aktivna podpora in sodelovanje v osvobodilnem gibanju pa sta iz dneva v dan naraščala.

Dva tedna praznovanja v Hrastniku

Za letošnji občinski praznik in »Dan rudarjev« so hrastniške organizacije, kulturno-prosvetna in športna društva zastavila tako širok spored, kot še nikoli doslej. Dva tedna je živel Hrastnik praznično in kulturno-prosvetno ter športno tako množično življenje, da je več kot očitno, kako tesno so delovni ljudje v Hrastniku povezani s kulturo in prosveto, kako jo čislajo, kako s svojim množičnim obiskom in sodelovanjem kažejo, da jo imajo čedalje raje in jo hkrati štejejo za kos svojega vsakdanjega življenja.

Dva tedna, dan za dnem, večer za večerom so vztrajali sodelujoči, prirejali godbene in vokalne koncerte, drame, opere, tolovadne in druge športne nastope, taborniško revijo itd. Vztrajali pa so v navdušenju za vse te stvari tudi tisoči delovnih ljudi iz Hrastnika, Dola, skrajstva, iz vsega hrastniškega revirja. Dva tedna je vladalo v hrastniškem revirju resnično in odkritosrčno praznično razpoloženje, ko so ljudje z užitek in spoštovanjem sprejemali stvaritve svojih »Svobode« in vseh ostalih društev. Po »šibitih« so se delovni ljudje vsak dan lepo pripravili, praznično oblekli ter obiskovali prireditve. Če nismo štetjem, lahko rečemo, da je vse prireditve v teh dveh tednih obiskalo nad 15.000 ljudi, medtem ko je v vseh prireditvah sodelovalo nad 900 članov »Svobode« in ostalih društev.

Lepše in bogatejšo kulturno-prosvetno življenje, tako po vnanjem vtisu kot notranjem doživljenju, bi si Hrastnik želel ne mogel pripraviti. Vsa društva in posamezniki, zavzeti za razvoj socialistične kulture, so v prireditvah vložili mnogo truda, prizadevanosti. V idealizmu in radostni pripravljenosti, dvigniti delovnega človeka na čim višjo kulturno raven, so žrtvovali ure, dneve in noči, da

so mogli tisočernim vsak dan podariti kosček kulture, občutek lepote, a tudi vedrega in sproščenege. Če bi v enem hipu skušali oceniti ta dva tedna hrastniškega življenja, bi rekli: očitna in kipeča rast delavske, ljudske kulture!

Vsa podjetja hrastniškega komunice so v vseh prostorih nižje gimnazije pripravila ljudem razstavo o svoji gospodarski dejavnosti. Rudniku, steklarni in kemični tovarni so se priključila na razstavi tudi manjša podjetja, socialistični in zasebni obrtni sektor ter s svojim oddelkom tudi Ljudska tehnika. Nekaj tisoč ljudi se je v teh dneh zvrstilo skozi vse razstavne prostore, kjer so se radovale svidov svojih rok in rok svojih soobčanov. V »Puharjevem domu« pa so posebej lovci in planinci priredili nazorno lovsko in planinsko razstavo, ki so je ljudje kaj radi obiskovali. Navdušeno pa so privabili Hrastničane tudi taborniki »Temnega hrasta« s svojim taborom v Dovecal, tabornim ognjem in razvijem rodovega prapora.

Težko bi navedli vse posamezne prireditve in nastope. Bilo jih je na desetine. Temelj vsemu so dajale vse tri »Svobode«, obe hrastniški in dolska, s svojimi dramskimi prireditvami (»Talcie«, »Operacija«, »Svoboda I« pa je pripravila krstno predstavo opere »Vesnas« se zgodit. S sijajnim vokalnim koncertom so nastopili pevski zborji vseh treh »Svobode«, prav tako tudi orkestra hrastniških »Svobode« ter delavska godba »Svoboda I«. Znaten delež so pripravile dramske skupine pionirjev z otroško igro »Tonček« ter »Princeska in pastirček« in spevigr »V bratskem objemu«, ki je tolkanj ogrela ljudi, da jo bodo danes ob zaključku, na dan občinskega praznika, ponovili. (Ž)

Med neutrudnimi iskalci nafte

Belci rudarji v Lendavi še nimajo dolgoletnih tradicij, ker je njihovo podjetje »Nafta« še mlado. Začetek je bil v raziskavanju terena. Najprej je treba nafto poiskati, utreti si pot do njenih zalog in šele nato jo lahko črpajo. Raziskave niso lahke. Kajti kdo bi mogel vedeti, kje je v globini tisoč do dva tisoč metrov nafta. Tega ne morejo točno ugotoviti niti geologi. Končno potrdilo lahko dajo le vrtači.

Delavci, ki opravljajo to delo, morajo biti strokovnjaki, in tudi so, čeprav so mnogi bili do svojega prihoda v podjetje brez pravega poklica in so delali na kmetijah, pri gradnjah cest in sploh povsod, kjer so dobili zaposlitev.

Sedanji poslovodja kompresorske postaje Jože Kopinja je bil pred osvoboditvijo kmetijski delavec, ki je moral s trebuhom za kru-

hom celo v Nemčijo. Zrasel je v družini malega kmeta. Njegovi starši so pred prvo svetovno vojno morali iskati zaslužek na ma-

džarskih veleposestnikov, ker do mače posestvo ni moglo preživljati družine. Podobno življenje bi sledilo vsevidil, če ne bi narodno-osvobodilna borba prinesla korenitih sprememb. Sedaj sta dva sinova zaposlena pri podjetju »Nafta«. Jože je v podjetju že osem let. Začel je kot delavec brez posebne strokovnosti, toda prežet z željo po učenju. Ker podjetje, ki se je hitro razvijalo, ni moglo dobiti izkušenih delavcev, je prirejal tečaje. Kopinja je imel dovolj možnosti za učenje, napredoval je tudi pri delu. Delal je na vedno bolj zahtevnih mestih in povsod obvladoval svoje naloge. Postal je poslovodja kompresorske postaje in pred kratkim je napravil izpit za visokokvalificiranega delavca.

Podobnih zgodb, kako so se ljudje brez poklica pri podjetju »Nafta« izučili, bi lahko našli več deset. Podjetje zaposluje pretežno okoliško prebivalstvo. Razen vodilnih strokovnjakov so sprejemali delavce brez kvalifikacije. Sedaj je že okrog dve tretjini kvalificiranih. Delovni kolektiv šteje okoli tisoč članov.

Praznik rudarjev bodo v Lendavi slavnostno proslavili. Trinajst članov kolektiva bo dobilo odlikovanja: osem Red dela, pet medalj dela. Med temi je en sam uslužbenec, ostali pa so vsi fizični delavci. Mnogi delavci bodo prejeli tudi pohvale od podjetja. Tudi to potrjuje, da vzhic pomanjkanju kvalifikacije belci rudarji uspešno opravljajo svoje naloge. J. P.

Trboveljska premogokopna družba je leta 1934 na račun hudih gospodarskih razmer skušala povečati profite. Vedela je, da so ceste natrane z brezposelnimi. Po logičnem zaključku kapitalistov bi morali biti vsi, ki so bili še zaposleni, veseli, da imajo vsaj skromen zaslužek.

Komunistična partija, edina dosledna zagovornica delavskih koristi, je bila že dolga leta postojana iz javnega udeleževanja. Delavci so bili tako na milost in nemilost prepuščeni samim sebi in razbiti na razne skupine in skupinice. Z vsem tem je računal generalni direktor TPD, ko je objavil revizijo (znižanje) plač in zmanjšanje deputatnega premoga z motivacijo, da TPD v nasprotnem primeru ne bo vzdržala konkurence na trgu.

Kaj bi takšno znižanje pomenilo za rudarje v gmotnem oziru? Takrat so rudarji delali dva do največ tri dni v tednu. Če računamo, da je kopač imel 40 din (1) na »šihite, zneso to v eni štirinajstdnevni periodi 160 do 240 dinarjev. Od tega je treba odračunati še Bratovsko skladnico (socialno zavarovanje), davek in ostale odtegljaje, da je ostalo za izplačilo 120 do 180 dinarjev. Minimalni znesek za kritje življenjskih potrebščin štiričlanske družine (brez obleke in obute)

Bilo je leta tisoč devet sto štiriintrideset

pa se je sukalo okrog 220 dinarjev. Toda družine so bile v večini številnejše.

Druga rudarska skupina in Delavska zbornica sta intervenirali. Seveda brezuspešno. Takrat so se rudarji odločili mimo svojih legalnih zastopnikov za gladovno stavko. Vodstvo so prevzeli levo usmerjeni socialisti, ilegalni člani KP Jugoslavije.

Tretjega julija so rudarji ostali v jami, trdno odločeni, da raje poginejo v rovih, kakor da bi na račun svojega bednega življenja dovolili delničarjem še večji profit.

Ta obupni korak je pokazal svetu sila težke razmere slovenskih rudarjev. Vsa slovenska in jugoslovanska napredna javnost je bila na strani stavkajočih. Celotno meščanski časopisi, ki so bili vedno zagovorniki vladajočega razreda, so bili na njihovi strani. Mimo tega ni mogla niti vlada. V revirjih se je pojavil minister rudarstva. Ko je videl žalostne razmere, je sam osebno interveniral v Beogradu, da so Državne železnice zvišale naročila. S tem je dosegel en dan več dela v štirinajstdnevni periodi in začasno

ukinitev revizije plač. Rudarji so bili trdno odločeni nadaljevati boj. S tem svojega položaja namreč še niso popravili, ampak samo odvzeli še hužjo bedo, ki je bila že tako nevzdržna. Toda na delu so bile temne sile: V rove so prišli agenti in preprečevali rudarje, da je nadaljevanje stavke nesmiselno in da jo je treba takoj končati. Po 72 urah gladovanja so rudarji res storili ta usodni korak.

Ni se še poleglo razburjenje — mnogi rudarji, ki so zaradi izčrpanosti morali iz jame v bolnišnico, so še vedno bili v zdravniški oskrbi — ko se je pojavil na oglasnih deskah v obratnih čakalnicah prvotni oglas direktorja o reviziji plač in zmanjšanju deputata. Druga rudarska skupina in zastopniki sindikata so šli na pritisk delavcev v Ljubljano. Vrnili so se s sporočilom, da TPD odločno vztraja na svojih zahtevah. Zborovanje, ki ga je na pritisk rudarjev sklical predsednik sindikata, je bilo prepovedano. Casniki so molčali. TPD se je na ta udarec dobro pripravila.

Rudarji so ponovno stavkali. Izbrali so svoj stavkovni odbor,

ki je ignoriral II. rudarsko skupino in predstavnike strokovne organizacije. To dejanje pa je hotela oblast, za katero je stala TPD, izigrati s tem, da je pospala v revirje predstavnike rudarske oblasti in poslance, ki so rudarje preprečevali, da je stavka brez zakonite podlage, da jo nihče ne priznava, da so rudarji zaradi tega izven zakona in podobno.

Toda rudarji so vztrajali. Revirje so preplavili zandarji in policija. Rezerve so bile v pripravljenosti. Nasprotniki so sestavljali spiske aktivnih borcev, ki naj bi bili po zlomu stavke predani oblastem kot krivci po zakonu o zaščiti države. Vendar stavke niso zlomili. Tako so bili prisiljeni sklicati konferenco. Prišli so zastopniki rudarske oblasti, srezkava načelstva. II. rudarske skupine, strokovne organizacije rudnika in narodni poslanci. Konferenca je imela samo en smoter: onesposobiti stavkovni odbor in stavko. Ne bom se spuščal v umazane izjave posameznih navzočih. Končni rezultat konferencie je bil edinote, da je prikazal legalne zastopnike

delavstva v pravi luči in sprejet je bil predlog stavkovnega odbora, da gre naslednji dan na merodajna mesta v Ljubljano.

V Ljubljani je bil stavkovni odbor dvakrat sprejet pri ministru rudarstva Ulmanskem, ki je bil ravno v Sloveniji. Pri prvem sestanku je bil še vedno prijateljsko razpoložen, medtem ko je na drugem sestanku popolnoma istega dne že zahteval od stavkovnega odbora, naj spravi rudarje iz rogov, češ da je stavka nezakonita, ker so rudarji mimo svojih legalnih zastopnikov izvolili stavkovni odbor. Po štiriurnem razgovoru je bil vseeno dosežen sporazum. Če rudarji zapustijo rove in grejo na delo, TPD ne sme uveljaviti nameravane revizije. Zaradi stavke same ne sme niti TPD niti politična oblast izvajati nad nikomerkakršnihkoli konsekvenc. Stavkovni odbor je v ta sporazum privolil s pogojem, da oblast določi svoje predstavnike, ki bodo šli v rove in sami slišali odgovor rudarjev. Tudi ta predlog je bil sprejet in zvečer ob 8. uri se je stavkovni odbor z oblastnimi zastopniki odpeljal v re-

virje. Ko so rudarjem prebrali izjave, so izjavili, da sprejmejo predlagane pogoje, vendar naj oblast v dokaz resničnosti do sedme ure zjutraj odstrani vso policijo.

Oblast je tej zahtevi ustregla in stavka se je disciplinirano končala.

Zakaj so si rudarji izbrali ravno 3. julij kot začetek te stavke za svoj rudarski praznik? Tudi v preteklosti vse od leta 1899 belcižimo precej stavk, celo bolj uspešnih. Toda ta stavka, ta borba je bila izbojevana pod najtežjimi pogoji, je bila najbolj enotna in popolnoma pod vodstvom KP, in sicer vzhic temu, da je bila Partija v najstrožji ilegali.

V tej stavki so rudarji spoznali, da se v strnjeni fronti lahko postavijo po robu kapitalizmu z vsemi priveški, da, celo bajonetom. Hkrati pa je bila ta stavka aktivni začetek velike borbe, ki je bila v letu 1945 ovenčana s popolno zmago. Mnogi borci te velike borbe za boljše življenje so še med nami. Mnogi so padli v borbi za boljše življenje, izčrpani, uničeni. Mnogo jih je padlo v veliki osvobodilni vojni. Vsem tem se moramo zahvaliti za svobodo in boljše človeka vredno življenje. Janez Mohor.

ZAPISKI O SODOBNI KITAJSKI (III)

PROMET NA KITAJSKEM

PISMO IZ ZDA

»Lufthansa« na ameriškem nebu

Ritajska je po površini enaka Evropi. Na zahodu in severozahodu so visoke gore s strmimi prelazi, še bolj proti severozahodu pa puščava. Mnoge velike reke so ovira za promet po kopnem. Promet je torej eno najtežavnejših vprašanj sodobne Kitajske. Razen sodobnih prometnih sredstev, letal, železnic, ladij in avtomobilov vidimo na Kitajskem tudi tipična kitajska prometna sredstva: dvokolice s težkimi kolesi, džunke, rikše in nosače, ki cijazijo tovor na desetine kilometrov daleč. Pravijo, da se je v stari Kitajski kake 3 milijone ljudi preživljalo s prevažanjem in prevažanjem ljudi in tovorov.

Kitajska potniška letala

Prvo prometno sredstvo, ki smo nanj naleteli na Kitajskem, je bilo letalo. Iz Moskve do Irkutskaja smo prispeli s sovjetskimi letalom. V Irkutsku nas je sprejelo kitajsko letalo. V začetku smo bili nekoliko nezaupljivi. Bilo je majhno dvomotorno letalo, podobno našim letalom za notranji promet. Kitajski piloti so se nam zdeli dokaj mladi. Kitajci so namreč zmeraj videti mlajši, kakor so v resnici. Letalo pa se je spretno dvignilo, preletelo Bajkalsko jezero in, ko je prodrl skozi oblake, smo bili že nad LR Mongolijo. Tam se je spustilo in

sami videli, da so kitajske železnice lepo urejene in čiste. Kitajska ima sedaj kakih 25.000 km prog, kar je za tako veliko deželo zelo malo. Kitajska gradi nove železnice. Najvažnejša, ki bo v kratkem dograjena, bo vezala Peking z Ulan Batorom. Prva železniška omrežja so bila povezana zelo slabo, kar je oteževalo notranji promet. Zdaj pa ima Kitajska že enoten vozni red in enotno železniško tarifo.

Težave s cestami

Cestni promet pa je še slabo razvit. Med vojno so bile kitajske ceste večinoma razdejane in zapu-

900.000 km po rekah

Za Kitajsko je zelo važen vodni promet. Plovnih je kakih 560 rek. Če upoštevamo sedanja kitajska vodna prometna sredstva skupaj s prekopi, so kitajske vodne poti dolge približno 900.000 km in tretjina je usposobljena za plovbo z ladjami. Po reki Jangcejkungu lahko plujejo rečne ladje do 2500 km daleč, pomorske pa do 1000 km. Za kolonizatorje so bila vodna pota zelo važna. Zato so prisilili Kitajsko, da je pripoznala tujcem pravico do svobodne plovbe po njenih rekah.

Zanimivo je življenje po kitajskih rekah, zlasti na Jangcejkungu. Po njih plujejo fantastično zgrajene potniške ladje pestrih barv kakor v pravljicah, pa tudi vlačilci z verigami čolnov. Najzanimivejše pa so džunke, majhne jadnice, podobne našim trabakulam. Na kitajskih rekah in prekopih jih je na stotine. Ponekod jih privezane drugo k drugi v gosjem redu vlačilci vlečejo proti toku. Često žive na takih ladjah cele družine. V Šanghaju in Kantonu so to cela naselja na vodi, ob bregu ali tudi sredi reke.

Vlajko Begović

New York, konec junija

Sporazum med ameriškim zunanjim ministrom in nemškimi predstavniki o obnovi Lufthanse in naknadni sporazum o ameriško-nemških stikih je naletel na srdit odpor ameriških družb za zračni promet. Ta odpor je prišel do izraza v debati v senatu, v katerem je odbor za mednarodno trgovino načel vprašanje z besedami svojega predsednika demokrata Warrenja Magnusona: »Ameriška vlada pomača, da bodo ameriška medkontinentalna letala izrinjena iz zračnih poti tako, kakor je že izrinjena

ameriška trgovinska mornarica z oceanov.

Predstavniki zunanjega ministva je zavrnil kritiko, po kateri je Lufthansa dobila »formalno vse ugodnosti, kar jih je zahtevala«. Ni pa zanikati vesti, da je dobila zahodnonemška zračna družba na podlagi sporazuma pravico upostavititi mnoge in skoraj neomejene trgovinske servise prek Atlantika in širom po zahodni polobli. Magnuson je imenoval ta sporazum dokaz, da je postal »stric Sam« — »stric frajer«.

Za primer je omenil, da kontrolira in subvencionira Lufthansa vlada, ki prejema subvencije od ZDA. Da bi bil krog sklenjen, je pripomnil Magnuson, naj bi zdaj ameriška vlada subvencionirala ameriške letalske družbe, da bi lahko klubovale konkurenci Lufthanse in ostalih tujih letalskih družb v podobnem položaju.

Najprej monopol, zdaj pa... komaj 50 %.

Po končani vojni je imelo ameriško civilno letalstvo neomejen monopol v prekomorskem prometu. Leta 1948 je zmeraj prevozilo 80 % vseh potnikov na progah čez Atlantik. Ne glede na to, da odpade zdaj 70 % prekomorskih turistov na ameriške državljane, prepeljejo letala ameriške letalske družbe komaj 50 % potnikov iz Amerike v Evropo in nazaj. Po podatkih ameriških časnikov so koncesije Lufthansi večje od ugodnosti, ki jih je dobila katerakoli tuja letalska družba, in celo večje od ugodnosti katerekoli ameriške letalske družbe.

Zato opozarja »World Telegraph« na pesem Noela Kowarda iz leta 1943: »Ne bodimo zverski nasprotni njim, v kateri pesnik ironično predlaga, naj bi »nastavili še drugo lice« in izpricali »usmiljenje v imenu smisla za humor.« Časnik pravi, da je Nemčija najmočnejša industrijska in trgovinska enota v Zahodni Evropi. »Lepo bi bilo imeti jo na naši strani.« Za grenkobo teh besed so skrita manj politična in uradna gledišča kakor pa finančne koristi. Ameriški poslovni krogi menijo in čedalje glasneje izražajo mnenje, da je Zahodna Nemčija »sposobna, da stoji na lastnih nogah« in da je za Ameriko zdaj že važnejše, da pomisli, kako bi ohranila svoje položaje pred prodirajočim nemškim gospodarstvom.

Jaša Levi

DRUGI PETLETNI NAČRT INDIJE

Brezposelnost in težka industrija

(OD STALNEGA DOPISNIKA)

New Delhi, junija

TIndiji število brezposelnih ni točno ugotovljeno. Sodeč po posameznih analizah je brezposelnih in samo delno zaposlenih 40 milijonov. Planska komisija je po stvarnih podatkih sklenila, da se mora v drugem petletnem načrtu brezposelnost postopno zmanjšati za 1,8 milijona ljudi, za kolikor se število brezposelnih vsako leto poveča.

Težka industrija sicer črpa rezerve kapitala, ne zagotavlja pa izpolnitve te naloge. To je v glavnem industrija največje sestave kapitala z dvema neugodnima komponentama za načrt. Težka industrija namreč terja velika sredstva, zaposli pa malo ljudi. Morda je ta značilnost težke industrije napotila dokaj indijskih politikov, pa tudi strank, da so to panogo izgradnje povsem zanemarili in celo obsodili.

Indijski planerji upajo, da bodo obrt, domača dejavnost in mala nestrojna proizvodnja razen zaposlitve prevzele tudi funkcijo preskrbovanja trga s tisto vrsto blaga, ki bi postala spricho vseh omejitev, vezanih na veliki načrt, redka in ki bi s svojo odsotnostjo vzdrževala hud inflacijski pritisk na trg.

Drugi petletni načrt se tako prizadeva vskladiti potrebe industrijske proizvodnje in doseči enakomernostjo razdelitev z začetkom »naraščanja brezposelnosti v posebnih indijskih razmerah. Pri tem ne izključujejo potrebe po osredno usmerjeni politiki cen. Gospodarski strokovnjaki tudi ne izključujejo potre-

be po delni centralizaciji predvsem zunanje trgovine, razdelitve surovin in celo razdelitve izdelkov. Največje težave pričakujejo v zvezi z zbiranjem potrebnih sredstev za ta načrt, ki v svojem obsegu vendar zagotavlja samo »najmanjši napredek«.

STROŠKI NAČRTA

Po splošnem priznanju pomenijo planirani izdatki pravilno določeni minimum, toda nakazani viri čisto zadevajo na tehtne pripombe. Po mnenju »Hindustan Standarda« so postavke dohodkov nerealne, ker »v luči prejšnjih izkušenj ni moč pričakovati od notranjih posojil 10 milijonov rupij, niti štirih milijard tuje pomoči, niti 8 do 10 milijard od izrednih davkov, ki bi presegli stvarno davčno zmogljivost indijskega državljanstva«.

Manj stvarne so kritike zaradi »upostavitve totalitarnega sistema, uničenja gospodarstva in odkritega napada na osebne svobode«. Tako pravi glasilo »Indijskega odbora za kulturne svobode« (»Svoboda predvsem«), da »ob pomoči strokovnjakov z druge strani železne zaves« za zaprtimi vrati snujejo načrt o totalitarizmu, v okviru katerega bo zgraditev težke industrije pomenila skrajno izkoriščanje ljudstva in porajanje policijske države«.

NEZNANKA

Čeprav se ti dve kritiki kakovostno razlikujeta, imata vendar

skupno potezo, da nobena dovolj ne upošteva splošnega razpoloženja indijskih množic, ki nedvomno ne le nujno zahtevajo hitrejšo izgradnjo, marveč so pripravljene prispevati za takšno izgradnjo tudi največje žrtve. »Zavest in odziv ljudstva, da prostovoljno in ustvarjalno dela za takšne načrte,« je rekel Nehru, »sta v teh računih neznanca. Jaz pa menim, da se indijsko ljudstvo zaveda pomena načrta in da ga je pripravljeno uresničiti.«

Jasno je, da z gesli o »narodnem navdušenju« ni moč graditi gospodarstva. Tega tu tudi nihče ne misli. Tu zdaj ni težko najti dokazov, da drži, kar je rekel Nehru o navdušenju in pripravljenosti. In čeprav težave niso dovolj jasne, bodo uspehi nedvomno navdušili indijsko ljudstvo, kakor so podobni uspehi navdušili druge narode. Toda kritike, ki jo je slišati z raznih strani, vendarle ni moč prezreti. Ne zaradi njene utemeljenosti, marveč zaradi določenih namerov takšnih kritik in sil, ki tičijo za njimi. Ti nameni pa so nasprotni nalogam načrta in njihovo izziranje bo postalo prva nujna potreba, čuvanje enotnosti dežele in poleta pa druga. Indija se je z načrtom posvetila delu, katerega uspeh ni teoretično vprašanje gospodarskih strokovnjakov, marveč vprašanje življenja dežele in nemara tudi cellega kontinenta.

T. Bruner

Na kitajski cesti

znova dvignilo. To se je ponovilo v Ulan Batoru in Ša Šan Deu.

Kitajskemu letalu in njegovim pilotom smo kmalu zaupali. Preletelj samo puščavo Gobi in veliki Kitajski zid. Končno smo se spustili na pekinško letališče. Tudi pozneje smo velik del poti po Kitajski prepotovali z letali. Bila so zmeraj ista letala s spretno kitajsko posadko in letališča z lepo urejenimi vzletišči. Povsod so nam postregli s kitajskim čajem. Pravili so nam, da od začetka zračnega prometa na Kitajskem še ni bilo nobene letalske nesreče. V začetku je bil zračni promet v rokah sovjetsko-kitajske družbe, sedaj pa je izključno v kitajskih.

Na Kitajskem morajo potovati z letalom, ker je zelo velika in ker promet na kopnem še ni urejen. Potovanje z letalom je zelo prijetno. Zlasti lep je razgled na planine in ravnine, na jezera in reke.

Lepo urejene železnice

Potovali smo tudi po železnicah. Že prej smo slišali, potem pa tudi

čene. Mnoge je prerastla trava. Vse so že obnovljene. Nova Kitajska je zgradila nad 130.000 km novih cest. Izvzemši nekatere to niso dobre asfaltirane ceste, vendar pa je avtomobilski promet po njih možen. S cestami so zdaj stoletja ločene pokrajine povezane s središčem. Največji uspeh, ki ga je dosegla nova Kitajska v tem oziru, je zgraditev kakih 4500 km dolge činghajsko-tibetsko-sinkjanske avtomobilske ceste, ki se ponekod vzpenje do višine 4000 m. Prej je trajalo potovanje iz glavnega mesta Tibeta Lhase do Pekinga več mesecev, zdaj pa prispeš z avtomobilom v 15 do 20 dneh. Cesta je speljana na Tibetsko pogorje. Graditelji so morali premagati velike naravne ovire. To je bil eden največjih uspehov v graditvi cest. Okrog Pekinga in na severovzhodu vidiš na cestah precej kamionov. Na splošno pa je še zmeraj na njih največ dvokolice z vpreženimi mulami, osti ali kitajskimi konjički, podobnimi našim bosenskim konjem, le da so močnejši. Ponekod so vpreženi v dvokolice tudi ljudje.

Pogajanja z Italijo o ribolovu

Beograd, 2. jul. (Tanjug) V Beogradu so se danes začela pogajanja med gospodarskima delegacijama Jugoslavije in Italije za sporazum o ribolovu na Jadranu. Na pogajanjih bodo obravnavali tudi vprašanje investicijskih nakupov Jugoslavije v Italiji ter tehnično sodelovanje med industrijama obeh dežel. Jugoslovanski delegacijo vodi državni svetnik in veleposlanik dr. Stane Pavlič, italijansko pa poslanec g. Enzo Storioni. Italijanska delegacija se od večeraj mudi v Beogradu.

K A M A L A

Prve mesece 1930. leta sem sam spoznal njeno željo. Sodelovala sva in v tem sem našel novo zadovoljstvo. Bili so to že poslednji dnevi. Oblaki so se zbirali. Blizal se je narodni upor. To so bili prijetni meseci, a kmalu jih je bilo konec. V začetku aprila je bila dežela sredi ljudskih neredov, oblasti so segle po represalijah, sam sem se znašel v zaporu.

Zaprli so večino moških. Tedaj se je zgodila pomembna stvar. Naše žene so stopile v vrsto borcev in so borbo sprejele. Zmeraj so bile v borbenih vrstah tudi žene, toda tokrat je bil pravi plaz, ki ni zaprežal samo britanske oblasti, marveč tudi nas, moške. Kljub vsem ukrepom, kljub grožnjam z zapori je šlo v borbo na deset tisoče žena. Bile so med njimi žene iz višjih in srednjih kast, ki so prej živele skrite po svojih domovih, bile so med njimi kmečke žene in žene iz delavskega razreda, vse vprek, bogate in siromašne. A kar je bilo največje presenečenje, to ni bila samo njih hrabrost in smelost, marveč organizacijska sposobnost, ki so jo pokazale.

Nikoli ne bom pozabil vznemirjenja v nain-ski ječi, ko so tja prihajale vesti, in silnega ponosa, ki nas je prevzel spricho indijskih žena. Komaj da smo od vznemirjenja mogli še govoriti o tem. Naša srca so bila polna, naše oči vlažne od solz.

Moj oče se nam je kasneje pridružil v nain-ski ječi in nam je pripovedoval mnogo stvari, ki zanje nismo vedeli. Delal je zunaj v vodstvu gibanja, a sam ni v ničemer spodbujal napadalnega duha žena, ki je zajel vso deželo. Gledal je v svet na svoj očetovski, nekam starinski način in ni mu bilo prav, da so se dekleta in žene zbirale po ulicah pod vročim poletnim soncem

ter se spopadale s policijo. Toda on tudi ni razumel ljudskega razpoloženja. Vendar ni nikogar odvračal od vsega tega, niti svoje lastne žene ne, ne hčere ne snaha. Pravil nam je, kako je bil ganjen od presenečenja, ko je videl tako moč, pogum in sposobnost, ki so jo pokazale žene po vsej deželi. S ponosom in nemirom je govoril o dekletih iz svoje družine.

Na predlog mojega očeta so na tisočih javnih zborovanj po vsej Indiji sprejeli spominsko resolucijo. Bilo je to 26. januarja 1931. Policija je zborovanja prepovedala in jih je mnogo s silo razgnala. Oče je vse to organiziral z bolniške postelje. Organizacijski uspeh je bil velik. Ne listov, ne pošte, ne brzojava in ne telefona in tudi nobene tiskarne ni bilo mogoče izkoristiti v ta namen in vendar je bila določenega dne ob določenem času resolucija prebrana v vseh deželnih jezikih, po vsej širni deželi, tudi v najzakotnejših vaseh, in je bila sprejeta. Deset dni pozneje je moj oče umrl.

Resolucija je bila dolga. Del se je nanašal na indijske žene:

»S spoštovanjem in globoko zavzetostjo se spominjamo indijskih žena, ki so v dneh nevarnosti za domovino zapustile zavetje svojih domov in so z neuklonljivim pogumom in vztrajnostjo stopile ob stran svojih mož na fronti indijske ljudske vojske, da bi z njimi delile bojne žrtve in uspehe.«

V tem uporu je Kamala pogumno odigrala pomembno vlogo. Pripadla ji je naloga, da je organizirala naše delo v Alahabadu, ker so bili ondod vsi znani delavci v zaporih. S svojo vneto in močno je nadomestila svojo neizkušenost in je v nekaj mesecih postala ponos vsega Alahabada.

(Dalje prihodnjič)

DELAVSKI SVET
IN UPRAVNI ODBOR

RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA ZAGORJE

v Zagorju

ČESTITATA SVOJEMU KOLEKTIVU OB RUDARSKEM PRAZNIKU 3. JULIJU
IN OB SVEČANEM JUBILEJU 200-LETNICE PREMOGOVNIKA ZAGORJE

ZELIMO, DA TA DAN PROSLAVIJO RUDARJI NAŠEGA KOLEKTIVA PRAZNIČNO IN ZADOVOLJNO

Delavski svet
in upravni odbor

RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA
ZAGORJE

GOVOR DJAVAHARLALA NEHRUJA V ZVEZNI LJUDSKI SKUPŠČINI

ALTERNATIVA MED MIROLJUBNIM SODELOVANJEM IN RAZDEJANJEM SVETA

(Nadaljevanje s 1. strani)

dijo in Jugoslavijo in ki jih svet čedalje bolj uporablja in ki do- čoljajo čedalje splošnejše odo- bravanje na širnem področju mednarodnih stikov. To so na- čela, ki napadajo vladi naših dežel v stikih z vsemi drugimi deželami, in to je temelj njenega tako koristnega sodelovanja v OZN. Tako je zblizanje naših doh dežel ne le koristilo razvi- janju tesnih prijateljskih in bratskih stikov med našima do- ma deželama, marveč tudi ubla- žiti napetosti v sedanjem svetu. To pa je takšen prispevek k splošni stvari miru in napredku, da sta lahko naši deželi po prvi- ci ponosni, da sta ubrali to pot in da bosta, o tem smo trdno pre- pričani, tudi v prihodnje odločno hodili po tej poti.

Na poti k socialistični družbeni ureditvi

Gospod predsednik, bodite pre- pričani, da ljubezen, ki jo goje naši narodi do narodov Indije, ni napa in da so naši narodi zmeraj z največjim zanimanjem spremljali boj narodov Indije za ne- odvisnost. Zdaj z največjim zani- manjem spremljajo izredni notra- nji, gospodarski in družbeni raz- voj Indije, vse te napore, ki se srečno razvijajo pod Vašim plodnim vodstvom, da bi premagali dediščino minulosti in da bi In- dija ubrala pot napredka, pot v socialistično družbo. Mi docela

razumemo in globoko spoštujemo pot, ki jo je ubrala Indija za svoj napredek v skladu z lastnimi razmerami in potrebami. Tudi mi smo dežela, ki je po velikih žrtvah in naporih premagala mnoge ovire in ubrala svojo last- no pot v graditvi socialistične družbe. Mi vemo, da bomo morali premagati še mnoge težave in prispevati še mnogo naporov, enako pa smo trdno prepričani, da smo na pravi poti in da smo že doslej prispevali sadove, ki nam omogočajo, da vedro gleda- mo v nadaljnji razvoj naše de- žele. In smo prav tako prepriča- ni, da tudi prijateljska Indija za- nesljivo pripravlja svojo veliko prihodnost.

Spričo osega tega mi dovolite reči, da smo vsi srečni v trdnem prepričanju, da bo Vaše bivanje v naši deželi in Vaše sodelovanje z našim predsednikom še bolj utrdilo sedanje pristrčno prijatel- stvo med našima deželama in njuno bratsko sodelovanje, kakor tudi medsebojne stike med naša dva doma deželama na vseh področjih človeške dejavnosti.

V tem imenu Vas še enkrat toplo pozdravljam:

Dobrodosel in živeli!

Ko je predsednik Moša Pijade končal krajši uvodni govor in prosil Ljudsko skupščino, naj do- voli, da bo tujec govoril pred njo, se je predsednik Nehru obrnil na ljudske poslance obeh domov z naslednjimi besedami:

Prva stvar, o kateri si mora- mo biti na jasnem, je torej, da vojna v sedanjih dobi ne more priti v poštev. To je ostanek bar- barske minulosti, ki pa je za pra- metna človeška bitja zdaj brez pomena.

Ce vojno in pot nasilja izklju- čimo, tedaj je edina pot, pot mi- roljubne koeksistence med deže- lami in poskus, da svoje zadeve uredimo na miroljuben način in s pogajanj. Mar lahko to stori- mo? Mar je moč tako urediti se- danja težavna svetovna vpraša- nja? Kako naj se rešimo strahu in sumničevanja, mržnje in pomanj- kanja varnosti, ki ga čutijo mno- ge dežele, in kaj je privedlo do ogromne oborožitve?

Da se izognemo občemu razdejanju

Po mojem mnenju se je treba zlu postaviti po robu, ne pa ga prostovoljno trpeti, toda zla ne moremo odstraniti z večjim zlom in tudi nasilja ali mržnje ne moremo premagati z večjim nasil- jem in večjo mržnjo. Malone pred dva tisoč leti je neki veliki mož rekel, da bo tisti, ki potegne meč, z mečem tudi pokončan. Mi smo videli, da se je to v zadnjih dveh vojnah res tudi zgodilo. V Indiji naši simboli v naši minuo- losti niso bili veliki vojskovodje, marveč moške, kakor Buda in v naših časih Gandhi, oba glasnika dobre volje in miru.

Mnogo se govori o miru in to besedo uporabljajo kot ge- slo. Nevarnost je, da bi celo do- bre besede in dobre ideje z nap- ačno uporabo izgubile svojo vrednost. Mir mora biti mirolju- ben. Mir ne sme kričati, ne sme uporabljati jezika grožnje in obsodbe. Ničde med nami ni brez greha in obsojanje in kritizira- nje ne zaleže mnogo, celo če kar- koli zasluži obsodbo ali kritiko. Mir mora govoriti z blagim gla- som in z razumevanjem.

Cesto slišimo govoriti o želez- ni zavesti. Po mojem mnenju je v tem nekaj resnice, toda največja med vsemi je tista železna zave- sa, s katero obdajamo našega duha. Zares mnogo zidov je zgra- jih okrog našega razuma in ti zidovi naš ovtirajo, da ne vidimo sveta, kakršen je. Kako bomo tedaj razumeli svet ali uredili njegove zadeve? Celó če ti mi- selni zidovi niso materialni, so dovolj čvrsti, da preprečijo sle- herni možni prihod novih idej. Ker niso materialni, je mnogo te- že ravnati z njimi, kakor če bi bili zgrajeni iz opeke in kamna. Morda jih ni težko podrėti. Toda napravimo v njih vsaj okna, da bo lahko prodrlo skoz nje nekaj

tu in celo sami o sebi. Znanost je prav tako sprostila jedrsko energijo, močno silo, ki lahko pri- nese človeštvu nezrekljivo srečo ali nesluteno bedo in uničenje. Tako smo ne le na pragu velike sreče, marveč stojimo tudi pred izbiro velikanskega pomena. Ka- tero pot naj ubereimo, kako naj se odločimo v tem odločilnem trenutku človeške zgodovine?

Vtem ko je znanost storila vse in ko lahko stori še mnogo več, je čudno, da človekovo mišljenje ni stopalo z njo vzporedno in da so človekove oči še slepe za mož-

nosti, ki se odkrivajo. Večina nas še zmeraj stopa po starih kole- snicah in misli po starih katupih, kaj malo povežanih z dejstvi se- danjega življenja. Nekateri mi- šljijo celo na možnost, da bi pri- šlo v tej atomski dobi do vojne, ki bi nedvomno prinesla pogin vsem, ki bi uničila civilizacijo in njene vrednote, dosežene s stolet- nim bojem. Če naj bo to končna usoda človeštva, tedaj je res malo važno, kakšne ideologije oznanja- mo, kakšne cilje imamo, kajti konec bo isti in to bo skupni pogin.

predsednika Nehruja so pozdra- vili ljudski poslanci z dolgotraj- nim ploskanjem. Vsa dvorana je bila na nogah, vse je ploskalo Nehruju, vse je odobravalo nje- gova gledišča glede potrebe po nadaljnjem popuščanju medna- rodne napetosti.

Ker je bil s tem svečani del skupne seje obeh domov zaklju- čen, je predsednik skupščine Moša Pijade pospremil visokega gosta in člana njegovega spre- stava v skupščinski salon, kjer je bila pripravljena zakuska.

Med ponovnimi viharimi ovacijami in ploskanjem ljud- skih poslancev je odšel predse- dnik indijske vlade proti izhodu skupščine, kjer se je bila že zbrala velika množica Beograj- članov. Ganjen spričo viharnih ovacij in vzklikanja množice, se je Nehru v krajšem govoru po- slovil od ljudi, zbranih na trgu pred skupščino. Stopil je k mi- krofonu in dejal:

Vezi trajnega prijateljstva

Prijatelji in somečani! Ker ste me počastili s tem, da ste me iz- volili za častnega meščana vaše- ga mesta, mi dovolite, da se zdaj obrnem na vas kot vaš somečan.

V vašem mestu se mudim že tri dni, drevo pa odpuštam, da obiščem še ostale dele Jugosla- vije. V teh treh dneh ste me ob- suli s toplino in ljubeznijo. Teža nikoli ne bom pozabil. Mnogo vam dolgujem in priklenil ste me nase z močnimi vezmi, kakršne lahko spleta samo ljubezen in toplina. Za to sem vam zelo hvaležen.

Zelim vašemu mestu in vaši deželi mnogo uspehov in napred- ka ter mir na svetu. Hvala vam!

Beograjčani so z navdušenimi ovacijami in vzklikanjem »Tito— Nehru« pozdravili te tople be- sede, predsednik Nehru pa jim je nasmehom odzdravil. V av- tomobilu, okrašenem s cvetjem, sta sedela poleg ministrskega predsednika Nehruja njegova hči Indira Gandhi in indijski vele- poslanik g. Dajal. Predsednik Nehru je stoji odzdravil pre- bivalcem Beograda, zbranim v veliki množici vzdolž Ulice Mi- loša Velikega.

Svečano slovo v Beogradu

Premier Nehru je nocoj pri- redil v prostorih Izvršnega sveta Srbije sprejem, ki se ga je udele- žilo 600 povabljenih gostov. S sprejema sta se predsednik Nehru in predsednik Tito napotila na beograjsko železniško vlado.

Fredsednik indijske vlade Ne- hru in predsednik republike Jo- sip Broz Tito sta nocoj ob 22.20 s posebnim vlakom odpotovala iz Beograda v Zenico. Z njima se vozita hčerka premiera Nehruja Indira Gandhi in soproga pre- sednika Tita Jovanka Broz. Vi- soka državnik spremljajo člani sprejema predsednika Nehruja in naši državni funkcionarji. Sve- čanemu slovu na železniki po- stajali so prisostvovali vsi višjeji državni in politični voditelji.

NEHRUJEV GOVOR

Gospod predsednik in člani Ljudske skupščine FLRJ!

Zelo sem počaščen, da mi je omogočeno obrniti se na to spo- štovano skupščino in zahvaljujem se vam za pristrčni pozdrav in velikodušna čustva, ki ste jih iz- razili. Imel sem priložnost, da sem se v polni meri prepričal, odkar sem pred dvema dnevo- ma prisel v Jugoslavijo, o pri- jateljstvu in gostoljubnosti vlade in narodov te dežele in o njihovi naklonjenosti moji domovini. Po- sebno pa cenim dobrodošlico vaše skupščine, ki predstavlja ljudstvo te dežele.

Kakor veste, je tudi Indija zveza mnogih avtonomnih držav.

Mi imamo ne le zvezni parla- ment, marveč ima vsaka država svojo izvoljeno skupščino s ši- rokimi pooblastili, določenimi z našo ustavo. Mi smo v Indiji sprejeli tisto, kar se imenuje pa- lamentarni sistem vlade, in mi menimo, da ta sistem ustreza po- gojem in razmeram v Indiji in da ga naše ljudstvo razume. Va- ša politična in gospodarska se- stava je nekoliko drugačna, na- stala je iz zgodovinskega polo- žaja in posebnih razmer te de- žele. Vendar je, kakor ste ljubez- nivo rekli, med našima deželama marsikaj skupnega. Potemtakem je bila naravno, da smo se zbli- žali in ubrali v medsebojnem so- delovanju to skupno pot.

Zlu se je treba upreti

Po mojem mnenju se je treba zlu postaviti po robu, ne pa ga prostovoljno trpeti, toda zla ne moremo odstraniti z večjim zlom in tudi nasilja ali mržnje ne moremo premagati z večjim nasil- jem in večjo mržnjo. Malone pred dva tisoč leti je neki veliki mož rekel, da bo tisti, ki potegne meč, z mečem tudi pokončan. Mi smo videli, da se je to v zadnjih dveh vojnah res tudi zgodilo. V Indiji naši simboli v naši minuo- losti niso bili veliki vojskovodje, marveč moške, kakor Buda in v naših časih Gandhi, oba glasnika dobre volje in miru.

Mnogo se govori o miru in to besedo uporabljajo kot ge- slo. Nevarnost je, da bi celo do- bre besede in dobre ideje z nap- ačno uporabo izgubile svojo vrednost. Mir mora biti mirolju- ben. Mir ne sme kričati, ne sme uporabljati jezika grožnje in obsodbe. Ničde med nami ni brez greha in obsojanje in kritizira- nje ne zaleže mnogo, celo če kar- koli zasluži obsodbo ali kritiko. Mir mora govoriti z blagim gla- som in z razumevanjem.

Cesto slišimo govoriti o želez- ni zavesti. Po mojem mnenju je v tem nekaj resnice, toda največja med vsemi je tista železna zave- sa, s katero obdajamo našega duha. Zares mnogo zidov je zgra- jih okrog našega razuma in ti zidovi naš ovtirajo, da ne vidimo sveta, kakršen je. Kako bomo tedaj razumeli svet ali uredili njegove zadeve? Celó če ti mi- selni zidovi niso materialni, so dovolj čvrsti, da preprečijo sle- herni možni prihod novih idej. Ker niso materialni, je mnogo te- že ravnati z njimi, kakor če bi bili zgrajeni iz opeke in kamna. Morda jih ni težko podrėti. Toda napravimo v njih vsaj okna, da bo lahko prodrlo skoz nje nekaj

Pereči svetovni problemi

Prihajam iz Azije, s kontinen- ta, na katerem je dolgo prelo in ki se zdaj drami in postaja dina- mičen. In vendar mnogi narodi na drugih kontinentih ne razu- mejo v celoti tega dejstva in še zmeraj bolj ali manj mislijo na stari način. Imamo nesrečni afri- škni kontinent, ki je prav tako v stanju globokega presnavljanja. Narodi tega kontinenta so v mi- nulih stoletjih preživeli nezasi- šane agonije in njihova agonija še zmeraj traja. Ali lahko uredi- mo svetovne zadeve, če omalova- žujemo želje azijskih in afriških narodov? Očitno je, da tega ni moč storiti, in vendar nenehoma poskušajo to storiti.

Veliki problemi, ki čakajo zdaj velike svetovne državnike, so problemi Daljnega vzhoda, Nemčije in razoročitve. Ti pro- blemi so nedvomno bistveno važ- ni. Pa tudi tu vidimo, da mnogi

Dokazi skupnih ciljev

Obisk vašega spoštovanega predsednika v Indiji, ki ga po- nosno imenujemo svojega prijatelja, je povzročil novo prebuje- nje v naših dveh deželah, novo medsebojno razumevanje. To je sreden dogodek, koristen za naši dve deželi, kakor tudi za svet sploh. Iz semena, ki je bilo ta- krat vsejano, je zrastle drevo, ki se razvija in ki meče svoje po- mirjujoče sence na široko po- dročje.

Vi, gospod, ste govorili o na- čelih, izraženih v naši skupni izjavi. Ta načela zdaj niso samo del svetovne zgodovine, marveč so z njimi prežeti tudi sedanji dogodki in ta načela vplivajo na mišljenje in dejavnost mnogih dežel. V teh načelih so izražene, kakor ste rekli, temeljne težnje vseh narodov in potreba sveta po miru, po varnosti naše civiliza- cije in po možnosti, da človeštvo napreduje v miru in da izkoristi pridobitve znanosti.

Ta izjava in v njej izražena načela so bila dokaz naših skup- nih ciljev in podobnega načina

mišljenja. Toda ta načela slone, kakor so pozneje pokazali dogodki, na globljem in tesnejšem med- sebojnem razumevanju, ki ga vi- soko cenimo in ki lahko po mo- jem mnenju koristi človeštvo.

Pravilno ste poudarili, da ide- ja miroljubne koeksistence ni ne- neutralnost ne poskus, da bi usta- novili nekakšen tretji blok dežel, in da to ni pasivno obravnavanje sodobnih vprašanj. To je aktivno in dinamično obravnavanje vse tiste, ki v to verujejo.

Zdaj na splošno pravijo, da se je svetovni položaj obrnil na boljše. Naposled, po dolgem čaka- nju, vidimo na obzorju znake upanja, ki obetajo, da se bodo razpršili temni oblaki, ki so toliko let pritiskali na mednarodne od- nošaje. Toda oblaki so še tu, ka- kor so tudi še nevarnosti, ki nas obdajajo, in potrebna bo vsa iz- najdljivost in vsa modrost dežel na svetu, da jih bomo popolnoma razpršili, tako da bo lahko zasija- jalo sonce svobode in prineslo svetlobo in toploto sleherni de- želi in slehernemu narodu.

Pred svetovno odločitvijo

Človek že tisočletja sodeluje v velikem delu. Človek je videl mnoge blaginje in mnoge tege- be, vendar pa je ustvaril velike civilizacije in kar je še važnejše, določene norme in vrednote člo- veškega nenahja, ki pomenijo bi- stveno civilizacije. Človek je izko- ristil znanost in tehniko, da bi pojasnil skrivnosti narave ter ta-

ko povečal lastno silo in moč. To moč je uporabil za napredek človeštva. Zal pa je bila ta moč uporabljena tudi za slabe cilje in za razdejanje. Sila je nevaren

Z VSEH STRANI SVETA

Predstavništvo milanske italijansko-jugoslovanske Trgovinske zbornice v Trstu

Trst, 2. jul. Predsednik Itali- jansko-jugoslovanske trgovinske zbornice v Milanu dr. Salvatore, ki je prisel v spremstvu pod- predsednika zbornice dr. Della- voite v Trst, je na sestanku z novinarji izjavil, da je bilo da- nes dopoldne v Trstu ustanov- ljeno posebno predstavništvo mi- lanske zbornice. V vodstvu pre- stavništva je šest Tržačanov, med njimi tudi predsednik tržaške Trgovinske zbornice kapetan Co- sulich. Naloga predstavništva bo vzdrževanje zveze s tržaškimi gospodarstveniki in zanimanje za vprašanja gospodarskih stikov Trsta z Jugoslavijo.

ZSSR TUDI UKRAJINA V MEDPARLAMENTARNI UNIJI

Moskva, 2. jul. (TASS). Na večeraj- njem zasedanju Vrhovnega sovjeta Ukra- jine so sklenili, da se bo sovjetska so- cialistična republika Ukrajina pridru- žila Medparlamentarni uniji. SZ se ji je pridružila 29. junija.

ZAHODNA NEMCIJA KDO SE PRIJAVLJA V NOVO VOJSKO

Bonn, 2. jul. (AP). Zahodnemsko obrambno ministrstvo je večeraj obja-

vililo, da se je doslej prijavilo v novo zahodnemsko vojsko 143.000 prostovoljcev. V zadnjih tednih je prihajalo dnevno po tisoč prostev za sprejem v vojsko. Med prostici so večinoma nekda- nji oficirji in podoficirji Wehrmachta.

PETROLEJ V KIRGIZIJU

Moskva, 2. jul. (Radio Moskva). V južni Kirgiziji so odkrili nove petro- lejske vrelce. Naprave za vrtnenje pe- trolejskih vrelcev so že postavljene, tako da bodo začeli vrelce že v kratkem izkoriščati.

FRANCIJA AMERIŠKI HELIKOPTERJI ZA BOJ PROTI ALŽIRSKIM

Pariz, 2. jul. (Reuter). ZDA bodo v nekaj dneh dobavile Franciji več uo- dernih helikopterjev. Francoska vojska in policija jih bosta uporabljali v gre- riški vojni proti alžirskim nacionalis- tom. Francoske oblasti sodijo, da se skriva v alžirskih gorah kakih 2500 upornikov.

Izjava U Nu-Eisenhower

Washington, 2. jul. (USISS). Ob zaključku washingtonskih razgovorov med burmanskim mi- nistrskim predsednikom U Nujem in predsednikom ZDA Eisenho- werjem je bila objavljena skup- na izjava, v kateri potrjujeta svo- ju vdanost miru in prijateljske- mu sodelovanju med narodi ter neomajno podporo ustanovni li- stini OZN.

V komunikuje je rečeno, da sta državnik izmenjala misli o mednarodnih problemih, po-

sebo še o vprašanjih miru in varnosti v Aziji. Obravnavala sta tudi vprašanje ameriških letal- cev, zaprtih na Kitajskem.

U Nu in Eisenhower sta odk- rito razpravljala o zapletenih gospodarskih problemih, izviraajo- čih iz znatnih presežkov riža za izvoz tako v Burmi kakor v ZDA.

V komunikuje je rečeno, da so bili razgovori med U Nujem in Eisenhowerjem posebnega po- mena za medsebojno razumeva- nje med Burmo in ZDA.

Politični razgovori v Beogradu

V petek dopoldne so se začeli v Beogradu v stanovanju pre- sednika republike jugoslovanske indijske razgovori. Za prvi sestanek je pokazal, da bodo zelo plod- ni. Ze zdaj lahko zanesljivo trdi- mo, da bodo po izmenjavi mnenj in po konkretnih sadovih močno vplivali na mednarodni položaj, kakor so vplivali tudi razgovori pred šestimi meseci v New Del- hiju.

Razgovori so polni bogate ose- bine in plodne izmenjave misli o mednarodnem položaju. Na njih so obravnavali tako splošni raz- voj razmer na svetu po podpisu delhijske deklaracije Tito-Nehru kakor tudi nadaljnje težnje v mednarodnih stikih in nekatera najvažnejša preča mednarodna vprašanja. Na prvem sestanku so med drugim konkretno govorili o sedanjem položaju na Daljnem ozhodu in o nemškem vprašanju.

Ministrski predsednik Nehru in predsednik Tito sta se takoj v za- četku razgovorov dogovorila, da uodna ekspozija nista potrebna, marveč da se lahko takoj začne izmenjava misli. Takšna metoda je vsekakor najbolj uspešna. Mo- zna je glede na podobnost splošnih gledišč naših dveh dežel o med- narodnem položaju. Razen tega takšna metoda tudi najbolje ustre- za sami rabi razgovorov med tako uglednima svetovnima osebnostima, kakor sta Nehru in Tito.

Skraja so govorili o OZN. Mi- nistrski predsednik Nehru je pred- lagal, naj bi državni tajnik za za- njanje zadeve Koča Popović, ki se je v četrtlet ornil iz San Franci- sca v Beograd, opisal svoje vtise in ugotovitve z jubilejnega zasa- danja Generalne skupščine OZN. V izmenjavi mnenj, ki je sledila pojasnilom Koče Popovića, se je pokazalo, da Indija in Jugoslavija enako presojata značaj in pomen jubilejnega zasedanja Generalne skupščine OZN v San Franciscu kakor tudi splošni mednarodni položaj in obzidje, ki je prišlo do izraza na tem zasedanju.

Voditelja naših dveh dežel sta proučila svetovne dogodke po nju-

nem proem srečanju in nadalji ugotovitla, da je bila njuna sodbi o mednarodnem položaju posebn- pravilna. Ugotovila sta, da je njuno gledanje na mednarodno stike, na sootovni položaj ter na pota in sredstva za njegovo zbolj- šanje (kar je bilo jasno formulirano v lanski skupni jugoslovansko-indijski deklaraciji) močno vplivalo o smislu popuščanja na- petosti na svetu.

Zdaj čedalje več dežel in držav- nikov čedalje jasneje spoznava tisto, kar sta Nehru in Tito tako jasno poudarila v skupni deklaraci- ji, namreč da lahko razvoj člo- veštva v miru zagotovimo samo z aktivno miroljubno koeksistenco, to se pravi samo po poti aktio- nega sodelovanja vseh dežel ne glede na njihove pripuščanja in ideološke razlike. »Predsednik re- publike in predsednik vlade,« je rečeno o delhijski deklaraciji, »že- lita svečano potrditi, da nade v napredek narodov sveta in celo v nadaljnji obstoj civilizacije po- vzročajo, da je priložitev o mirno koeksistenco ne le alternativa, marveč tudi nujoost.«

Fiska raven in bogata vsebi- na sedanjih jugoslovansko-indij- skih razgovorov izvirata že iz dejstva, da se razvijajo med Nehrujem in Titom, med osebnos- tima z izredno bogatimi izkus- njami, z velikimi uspehi na no- tranjem in mednarodnem torišču ter s stajnim poznavanjem svetov- nih razmer, med osebnostima, ki pravilno razumeta in tolmačita potrebe naših dni.

J. Smole

Za svetovni mir

so zdaj ugodnejša znamenja kakor v minulih letih

London, 2. julija (Tanjug). Bivši obrambni minister, laburistični poslanec Shinval je nekoč v Herfordu poudaril, da bo laburistična stranka v celoti podprla Edenovo vlado na bližnjih razgovorih v Ženevi. »Za svetovni mir«, je dejal, »so zdaj

ugodnejši pogoji kakor v minulih letih. Rusi so zavzeli stalnice večstični poslanec Shinval je nekoč v Herfordu poudaril, da bo laburistična stranka v celoti podprla Edenovo vlado na bližnjih razgovorih v Ženevi. »Za svetovni mir«, je dejal, »so zdaj

ITALIJA

INCIDENT V SALERNU

Salerno, 2. jul. (Reuters). V Pontu Frate, predmestju Salerno, se je danes 2000 delavcev zavarovalnica v tovarni bombaža. Zasedli so tovarno po spopadu s policijo, v katerem je bilo ranjenih o delavcev in 3 policistov. Do spopada je prišlo, ker so delodajalci včeraj odpustili 950 od skupno 2000 v tovarni zaposlenih delavcev.

INDIJA

V GOI OBOJENI INDIJSKI PROSTOVOLJCI

New Delhi, 2. jul. (HŠ). Portugalsko vojsko so danes v Goi je obsodilo za krivice pripadnike gibana za nenasilno osvoboditev. Med obojenci sta tudi dve ženski. Vsi štiri obojenci so izgubili državljanstvo pravice za deset do dvajset let.

EKVADOR

IZREDNO STANJE ZARADI STAVKE

Quito, 2. jul. (AFP). Zaradi stavke železnice in ekvadorska vlada sinoči razglasila izredno stanje in dala predsedniku Velasco Ibarri izredna pooblastila.

CILE

ZELEZNIČARSKA STAVKA

Santiago, 2. jul. (Reuters). Čilska vojska je prevzela oblast s štiri polkrajnih in sedem okrajnih, kjer je bilo razglaseno izredno stanje zaradi stavke, ki je ohromila vsaj promet. Določil se nikjer ni bilo nikakih nemirnov. V Cilu vidi samo nekaj vlakov na glavni progah brez voznega reda. Vlakove vidi vojak, ki prav tako varuje proge in mostove.

KITAJSKA

NOVA ZELEZNIŠKA PROGA

Kanton, 2. jul. (Nova Kitajska). Na Kitajskem je bila dograjena 314 km dolga železniška proga, ki veže Lilang v pokrajini Kwangsi s polotokom Lejčou.

Požar pri Mirni peči

V sredo popoldne se je pokazal rdeč peščin, da iz novega gospodarstva poslopujeta kmetata Janeza Muheta v Čerščah pri Mirni peči. Zgoraj je del ostrelja, približno pet ton sena, udeljenih je tudi tisoč kosov opreke. Kakor zatrjuje gospodar, se je požar pojavil zaradi slabe električne napeljave, je šla skozi podstrelje. Škoda je krta zavarovalnino, večje nesreče pa so lastniki obvarovali poztvorenosti gasci v Mirni peči in Novoga mesta, ki so bili na kraju požara 15 oz. 25 minut po prvem plamenu.

Smrt v vodnjaku

Nepredvidnost je 27. junija zakrivila smrt vdove Jožete Novak v Gradencu pri Žužemberku. Z vdrom se je sklonila v vodnjak in zjela z njim voda, pri čemer ji je spodrsnilo in jo potegnilo v vodnjak. Iskani so jo po vsej vasi in šele čisto kasneje našli mrtvo v vodi.

Nesreča na železniški postaji Podbrdo

Nova Gorica, 2. julija. Sinoči okrog 23.30 je na železniški postaji Podbrdo prišlo do železniške nesreče, pri kateri je bilo laže ranjenih 11 potnikov, vtem ko gmotna škoda še ni točno ugotovljena. Motorni potniški vlak M-18, ki vozi na progi Bohinjska Bistrica—Nova Gorica, se je zaletel v tovorni vlak številka 985. Nesrečo je, kot kaže, zakrivil vodja motornega vlaka, ki je zaradi slabe vidljivosti, ki jo povzročila dim v predoru, prezrl zaupni signal. Deloma je kriv tudi strojevodja tovornega vlaka, ker je na postaji iz doslej neznanih razlogov zavozil preko bločnice uvoznih tirov.

Slavje v Gotni vasi pri Novem mestu

Tretjega praznovanja občinskega praznika v Gotni vasi se je minulo sredo razen domačih predstavnikov in lepega števila vaščanov udeležila tudi predsednik okr. odbora SZDL Jože Borštnar, predsednik iniciativnega odbora doleniške skupnosti komun Franc Pirković-Cort, predsednik OLO Novo mesto Viktor Zupančič ter drugi predstavniki OLO, OZZ in novomeške garnizije JLA. Na slavnostni skupni seji Zveze borcev in obč. LO so se spomnili prehojenega poti Podgorja v letih NOB, pred spomenik pri Roku pa so položili cvetje. Popoldne je bil gasilski nastop v Gotni vasi. Predsednik občinskega ljudskega odbora, ljudski poslanec Lojze Murin je na slavnostnem zborovanju govoril o pomenu občinskega praznika, za njim pa tudi Franc Pirković-Cort. Najboljšim učencem in dijakom iz občine so javno razdelili knjižne nagrade, nakar so se zvrstili v kulturnem delu s podgorja tamburisti, pevci in igralci iz Podgorja in Stopte.

Strelna in toča razsajali po Beli krajini

Pretekli tork zvečer se je razbesnel nad Belo krajino hudo neurje, ki je zahtevalo tudi človeške in materialne žrtve. Med več ur trajajočimi nalivi je padala toča, ki je sreči ni povzročila večje škode, pač pa je odnašala plodno zemljo z višjih leg v nižino. Na Dobilski gori je strelna ubila Jožeta Rauha, doma iz Zagorja pri Sitarju, na Trati pri Semčurju je udarila v hlev Antona Stežnarja in mu ubila dve kravi. Več ljudi je strelna omamila, na mnogih krajih pa je zelo prizadeto žito.

Segni dobil mandat

Rim, 2. jul. (Tanjug). Predsednik italijanske republike Gronchi je danes zaupal mandat za sestavo vlade demokristjani Antoniu Segniu. Do te odločitve Gronchi je prišlo po načelnem sporazumu štiristrankarske koalicije centra, da ponovno formira vladni večinski blok in štiristrankarski kabinet.

Segni je sprejel mandat s formalno rezervno, pri čemer je izjavil, da mora še razčistiti nekatera vprašanja o antirnih pogodbah s predstavnikmi liberalne stranke.

105 smrtnih nesreč

New York, 2. julija (AFP). Ob začetku prošle dneva neodvisnosti ZDA — 4. julija — je prišlo danes do čile vrste nesreč, ki so zahtevale 105 človeških življenj.

Proslava mednarodnega združnega dneva

Beograd, 2. julija (Tanjug). Na današnjem mednarodnem združnem dnevu je bila v Glavni združni zvezi FLRJ svečana akademija, na kateri je govoril član predsedstva profesor Mihajlo Vučković o pomenu mednarodnega združnega dne.

Nesoglasja v indonezijski armadi

Djakarta, 2. julija (AFP). Indonezijski minister za informacije Ferdinand Tobing je sporočil, da je vlada imenovala komisijo štirih članov za rešitev krize, ki je nastala zaradi imenovanja generalmajorja Utoja za načelnika štaba. Predsednik komisije bo predsednik Sastroamidjoto.

Najnovejše iz športa

ATLETIKA
Subotica, 2. julija. Danes se je začelo mednarodno tekmovanje železnice, pri katerem sodelujejo atleti Italije, Avstrije, Zahodne Nemčije, Belgije, Finske, Švice, Švedske in Jugoslavije. V prvem dnevu vodi Jugoslavija s 47 točkami pred Finsko, ki ima 37 točk.

KOSARKA

ASK Olimpija: Ljubljana 55:45 (14:15, 30:27).
Proleter: Montferlandse 31:43 (28:19).

NAMIZNI TENIS

HRVATSKA—SLOVENIJA 4:8
Ljubljana, 2. julija. Rezultati današnjih iger namiznotenjske lige: Dvojboja: Hrvatska—Slovenija 4:0; Pogačar—Nikolić 2:0, Trampuz—Urek 1:2, Bogataj—Pogačar: 2:1, Nikolić—Urek 2:1, Pogačar—Urek 2:0 (3:1 za Slovenijo); moški: Kocijan—Frantič 2:1, Anahčić—Hudetz 2:1, B. Hlebs—Krasić 1:2, Anahčić—Frantič 2:1, Hlebs—Krasić 1:2, Hlebs—Hudetz 2:0, Anahčić—Krasić 0:2, Hlebs—Frantič 2:0 (3:3 za Slovenijo).

NOGOMETNI TURNIR

»KVARNERSKA RIVIERA«
Reka, 2. julija. Na mladinskem turnirju sta bili danes potrditveni tekmi. Crvena zvezda je premagala Vardar 2:0 (0:0), »Rieka« pa Dinamo 2:1 (2:0).

Dunaj, 2. julija. Tekma za srednjeevropski pokal med Wackerjem in Veres Lobogo se je končala neodločeno 2:2 (0:2).

Prvi poraz Partizana: Moskva, 2. jul. (Tanjug). Sovjetsko nogometno moštvo Spartak iz Moskve je premagalo danes beograjskega Partizana z 2:1.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

SVEČANA SEJA ZVEZE ŠPORTOV SLOVENIJE

Novi socialistični odnosi terjajo tudi telesno kulturo človeka

Na seji je imel slavnostni govor Franc Kimovec-Ziga

Ljubljana, 2. julija. V dvorani Slovenske filharmonije je bila danes popoldne svečana seja Zveze športov Slovenije ob 10-letnici športa v novi svobodni domovini. Seji je prisostvovalo okoli 300 zastopnikov športnih organizacij, množičnih organizacij, društev TVD »Partizani« iz vse Slovenije. Med gostimi gosti so prisotvovali tov. Franc Kimovec-Ziga in njegov prvi pomočnik, član izvršnega odbora SZDL, Marijan Dermasta, predsednik MLO Ljubljana, Jože Rus, podpredsednik Zveze »Partizani« Jugošlavije, Ivo Froš, zastopnik Zveze športov Jugoslavije in predsednik Smučarske zveze Jugoslavije in drugi.

Nato je v imenu SZDL in Zveze komunistov Slovenije »spregovoril« Franc Kimovec-Ziga, ki je v kratkem orisal življenjsko pot naše nove socialistične športne dejavnosti. Med drugim je dejal: »Slednja orientacija, ki je v naši vodila naš šport, se je v novi socialistični družbi morala spremeniti. Ko po desetih letih analiziramo uspeh naše dejavnosti, moramo ugotoviti, da smo v tem pogledu dosegli vidne uspehe in da je šport v naši socialistični družbi odigral v tem času pomembno vlogo. Pomoč, ki jo so v tem času nudili športni naši politični in drugi forumi, je bila izdatna, toda ne še zadostna. Ta pomoč bo v bodoče vedno večja, saj nas čakajo še številne težke naloge. Šport bo moral orati ledino med našimi delavci in kmeti, ki morajo postati nosilci nove napredne telesne kulture. Novi socialistični odnosi, ki nastajajo v našem družbenem življenju, terjajo tudi telesno kulturo človeka. Da bi vse to dosegli, moramo svoje delo usmeriti tudi v organe družbenega upravljanja.«

Na koncu je tovariš Kimovec dejal, naj bo ljubezen do domovine, našega stvarstva, našega vodstva in maršala Tita tudi v bodoče izhodišče našega lepega in neselabnega dela.

Po odigranju državne himne so navzoči z enominutnim molkom počastili spomin vseh padlih športnikov, ki so v času NOB darovali svoja življenja za svobodo.

Na koncu je tovariš Kimovec dejal, naj bo ljubezen do domovine, našega stvarstva, našega vodstva in maršala Tita tudi v bodoče izhodišče našega lepega in neselabnega dela.

SPOŠTOVANJE TOV. MARSALI

Upravni odbor Zveze športov Slovenije vam v imenu desetstosečnega športnika, vključenih prek svojih osebnih organizacij v športno dejavnost, pošilja s svoje slavnostne seje ob praznovanju desetletnice osvoboditve, pošilja športne pozdrave. Slovenski športniki so dobro zavedamo odgovornih nalog, ki jih mora šport izpolnjevati v zvezi z dviganjem našega delavnega človeka na višjo življenjsko raven. Zagotavljamo vam, da bomo tudi v bodoče prav tako odločno kot doslej zastavljali svoje sile za to, da bo naš šport pomagal delovnemu človeku izpolnjevati težke naloge, ki mu jih nalaga naša skupna borba za boljšo, za socialistično ureditev domovine.

MEDNARODNI KOSARKARSKI TURNIR

Veliko zanimanje, kvaliteta pa ne na višku

Ljubljana, 2. julija. Sinoči se je na kosarkarskem stadionu »Ljubljana« v Šiški začel mednarodni kosarkarski turnir, na katerem nastopajo poleg domače Olimpije in »Ljubljane« tudi ekipe »Montferlandse« iz Francije ter Proleter iz Zrenjanina.

Tesen poraz jugoslovanskih atletov

Oslu, 2. julija. Dva dni so se v Oslu odvijale zanimive borbe najboljših jugoslovanskih in norveških atletov. Vse do konca se ni vedelo, kdo bo zmagaevalec tega dvojboja. Sele stafeta 4 x 400 m, ki je bila zadnja na sporedu, je prinesla zmago norveškemu atletom z rezultatom 107:105.

SPOŠTOVANJE TOV. PREDSEDNIKI

Upravni odbor Zveze športov Slovenije vam v imenu desetstosečnega športnika, vključenih prek svojih osebnih organizacij v športno dejavnost, pošilja s svoje slavnostne seje ob praznovanju desetletnice osvoboditve, pošilja športne pozdrave. Slovenski športniki so dobro zavedamo odgovornih nalog, ki jih mora šport izpolnjevati v zvezi z dviganjem našega delavnega človeka na višjo življenjsko raven. Zagotavljamo vam, da bomo tudi v bodoče prav tako odločno kot doslej zastavljali svoje sile za to, da bo naš šport pomagal delovnemu človeku izpolnjevati težke naloge, ki mu jih nalaga naša skupna borba za boljšo, za socialistično ureditev domovine.

Prvi poraz Partizana

Moskva, 2. jul. (Tanjug). Sovjetsko nogometno moštvo Spartak iz Moskve je premagalo danes beograjskega Partizana z 2:1.

Po končanju seje so trije športniki, oblečeni v bele kroje, v spremstvu vseh udeležencev svečane seje odnesli vence na grob narodnih herojev, kjer so se poklonili njihovemu spominu.

PRED MEDREPUBLIKO NOGOMETNO TEKMO Danes BiH: Slovenija

Kot smo že v včerajšnji številki poročali, bo ob zaključku tekmovalnega dneva na sporedu zelo zanimiva medrepubliška nogometna tekma med reprezentancama BiH in Slovenije.

REPUBLIKANCI BOSTA NASTOPILI V NASLEDNJIH POSLAVNIH

Reprezentanca BiH: Pejsk (Vreba), Kranjc, Bograd, Agoston, Handžić, Imamović, Živković, Kurtović, Kulović, Lovrić in Pašić.

REPUBLIKANCI LRS:

Benić, Pandur, Rupar, Gruđen, Bergine, Zimbar, Bačar, Vidic, Hočevar, Piznkin in Belcer.

USPELA KOTALKARSKA REVILJA

Ljubljana, 1. julija. »Mamica, tudi jaz bi rada šla gledat.« Je prošla mala deklica pred vhodom na kotalkalske čufarjeve niše, ko so nastopile v odličnih točkah. V lepih blišč oblačih, okrašeni z rožicami, so ob spremljavi Straussove valčka izvedle skladno vajo.

ZE SEDAJ MOJSTRI

Peter Peršin in Nataša Andreja sta ljubljancema znana že kot prava mojstra na kotalkah. Rejo, da je užitek gledati, ki nastopajo v paru. Najni točka je bila polna izredno lep in v družbi skokov, visokih in nizkih spiruet in dovršenih slastavk. »Pionirke rajajo,« se je imenovala točka, v kateri je nastopilo 10 pa ob oblečenih pionirki. Točka je bila ob spremljavi valčka izvedena lepo in skladno.

PRAVILJICA NA KOTALKALISČU

»Vile bodo zaplesale ples o začarani žabi.« Je objavljal napovedovalce po zvonitvi. Prestor za to točko je bil dekoriran z lokvanji na vodi, na sredini pa je stal začarani vodnjak. Eno za drugo so prišla na ploščo štiri različne oblečene vile. Zaplesale so po celotnem prostoru, nakar se jim je pridružila še princesa (Andreja Nataša), ki se je ustavila pri vodnjaku. Luč je ugasnila, iz vodnjaka pa se je pokazal ransovrni dim. Huzarji, ki niso bili v bila v vodnjaku, se je spremenila v princeso (Peter Peršin), ki je s prineslo zaplesala tako skladno in dovršeno, da so gledalci točko nagradili z dolgotrajnim aplavzom. Sonek rož, ki jih je nekdo vrigel na kotalkalske, je bil skromno priznanje za njuno nastop.

VESTI IN DOGODKI

PRVENSTVO SLOVENIJE V TENISU

Še dva prvaka
Včeraj bi morale biti zaključene republiko prvenstvo v tenisu. Do časa poročanja pa vemo samo za tri prvake: To so: Truda Lovrec, o kateri smo že poročali, da je zmagala v ženski prvenstvu članic. Danes pa je Helena Lovrec premagala Javornikovo s 6:2, 7:5, mladinska dvojica Sater-Frieder je pa premagala dvojico Petanahorvat z 6:3, 6:4.

Prvaki v taborniskem mnogobojju

Ljubljana, 2. julija. Danes so se v okviru III. zleta združenja tabornikov Slovenije pod Rožnikom nadaljevala tekmovanja v taborniskem mnogobojju. V vseh treh disciplinah (postavljanju šotorov, orientacijskem krogu, v organizaciji) je zasedel prvo mesto rok »Temnega hrasta« iz Hrastnika.

MEDNARODNI SAHOVSKI TURNIR

Stahlberg — Bertok 1:0

V prekinjeni partiji II. kola sta Puc in Kleninger razdelila v 60. potezi. Prekinjeni partiji III. kola pa sta se končali lakole: Stahlberg — Bertok 1:0, Ing Vidmar — Grosek remi.

Prvaki v taborniskem mnogobojju

Ljubljana, 2. julija. Danes so se v okviru III. zleta združenja tabornikov Slovenije pod Rožnikom nadaljevala tekmovanja v taborniskem mnogobojju. V vseh treh disciplinah (postavljanju šotorov, orientacijskem krogu, v organizaciji) je zasedel prvo mesto rok »Temnega hrasta« iz Hrastnika.

Varga devetnajsti

Dunaj, 2. jul. (APA). Z današnje poslednje etape od Grada do Dunaja (214 km) je bila zaključena kolesarska dirka »Okoli Avstrije«. V zadnji etapi je zmagal ljubljaničnik Simtich je prevozil 214 km v času pred ciljem premagal doslej stalno vodilnega Debusschenta (Posarje) Simtich je prevozil 214 km v času 5:52:19. Izza zmagovalca je prišel na cilj Jugošlovčan Varga, kar je njegov največji uspeh na tej dirki.

VI. zvezno tekmovanje jadrancev

Danes ob 5 uri bo startalo iz Maribora 25. julijih domačih jadrancev na zahtevni progi Maribor—Skoplje.

KOLEŠARSTVO

Novak zmagovalce

Ljubljana, 2. jul. — Na ostni kolesarski dirki so danes vozili kolesarji na progi Ljubljana—Čelje.

Drugi neuspeh jugoslovanskih vaterpolistov

Moskva, 2. julija (Tanjug). Jugoslovanska vaterpolo ekipa, ki je sinoči nastopila v pomoljati postavi, se izgubila tudi drugo tekmo, proti moštvo SZ, in sicer s 4:2 (0:0). Čeprav je utrpela drugi poraz, je jugoslovanska ekipa igrala veliko bolje, z večjim poletom in hitreje kot na prvi tekmi, ki čemur so zlasti prispevali mlajši igralci.

PRIHODNJE LETO V HRASTNIKU

90 novih rudarskih stanovanj

V vseh zasavskih premožavnikih revirjih je precejšnja stanovanjska stiska, ali najhujša je vsekakor v Hrastniku. Zato je popolnoma prav, da so že letos iz sklada za gradnjo rudarskih stanovanj zastavili tudi v Hrastniku krepko, da vsaj nekoliko omilijo silno stanovanjsko stisko. Premožavniki Trbovlje-Hrastnik je začel graditi šest stanovanjskih blokov, večjega na Logu, v katerem bo 30 dvosobnih stanovanj, in 5 manjših blokov po 12 dvosobnih stanovanj. Vsa dela opravlja premožavnik v lastni režiji, ker se je že ob drugih gradnjah v revirjih izkazalo, da tako zgrajena stanovanja neprimerno cenijo, kot se jih gradilo gradbeno podjetje. Letos bodo začete gradnje dovršili v surovem stanju. Prihodnje leto pa se bodo v nova, sodobno grajena in opremljena stanovanja vselile rudarske družine, ki žive zdaj v največji stiski in s najtežjih stanovanjskih pogojih sploh.

Na našem premožavniku v Hrastniku je vloženi 162 novih prostora za stanovanje. Bazen tega pa se tudi ne spušča, da nadaljnje 30 prostora za stanovanje. Skupno torej nad 400 prostora. Vseh šest rudarskih blokov bo v prihodnjem letu večinoma komaj eno petino stanovanjske stiske. Ostale štiri petine stanovanjske stiske pa bo treba reševati v prihodnjih letih, tako da bo slednje tudi ne spušča, da vsaj nekoliko omilijo silno stanovanjsko stisko. Premožavniki Trbovlje-Hrastnik je začel graditi šest stanovanjskih blokov, večjega na Logu, v katerem bo 30 dvosobnih stanovanj, in 5 manjših blokov po 12 dvosobnih stanovanj. Vsa dela opravlja premožavnik v lastni režiji, ker se je že ob drugih gradnjah v revirjih izkazalo, da tako zgrajena stanovanja neprimerno cenijo, kot se jih gradilo gradbeno podjetje. Letos bodo začete gradnje dovršili v surovem stanju. Prihodnje leto pa se bodo v nova, sodobno grajena in opremljena stanovanja vselile rudarske družine, ki žive zdaj v največji stiski in s najtežjih stanovanjskih pogojih sploh.

Uspeh dopolnilne šole v Starem trgu

Pred dvema letoma so na pobudo glavnega odbora ZB ustanovili v Starem trgu pri Ložu dopolnilno šolo za otroke padlih borcev in njihovih družin. Letos je bilo vpisanih 21 otrok v različne poklice. Od 21 otrok, jih je uspešno končalo šolo 19. Po šoli so jim omogočili lep izlet na Rab, kjer so se poklonili žrtvam fašizma. Kasneje bodo odšli na taborniške na otok Krk, kjer bodo po zaslugi ZB praznovali še tri tedna v brezskrbnih sončnih dneh. Po odhodu pa bodo odšli v uk, večinoma v obrtne poklice, kmetijske šole, Litostroj, nekaj pa jih bo nadaljevalo študij v gimnaziju. M. J.

Najstarejšim občanom za občinski praznik

V hrastniški občini je 83 občanov, starih nad 80 let. V Domu onemoglih v Loki pri Zidanem mostu pa je 11 starih hrastniških občanov. Vseh se je mestni ljudski odbor ob letošnjem občinskem prazniku prisrčno spomnil. V tednih dnevi so jih obiskali posamezni člani mestnega socialnega skrbstva, se s stariimi občani ljubezno porazgovorili, jih obdarili z različnimi življenjskimi priblilki ter jim lepo čestitali za občinski praznik. (2)

Za poljedelstvo v Pomurju najugodnejši pogoji

Danes bo v Murski Soboti konferenca o pokrajinskem načrtu razvoja kmetijstva v Pomurju, ki bo začrtala nadaljnji razvoj, upoštevajoč naravne pogoje in sedanje potrebe. Na konferenco so povabili predstavnike kmetijskih združenj in občinskih ljudskih odborov iz murskosoboškega in ljutomerskega okraja; razen domačih kmetijskih strokovnjakov pa bodo prišli tudi s Kmetijskega inštituta Slovenije in od drugod. Nekateri strokovnjaki so se zbrali že pred dnevi in si na terenu ogledali sedanje stanje kmetijstva, nato pa so sestavili predlog pokrajinskega načrta.

Drobne s Kočevskega

Pred dnevi je bil občan zbor Muzejarskega društva Kočevje. Razen članov so bili navzoči tudi učitelji s področja. Pogovorili so se o zbiranju zgodovinskih dokumentov in predmetov ter o ureditvi muzejskih prostorov. Sklenili so tudi, da bodo skupaj z učitelji pripravili večjo akcijo za zbiranje raznih predmetov zgodovinskega pomena. O političnih bodo poslali na teren več gimnazijev, da bi zbrali fizna usna izročila, predvsem o NOB. Na sestanku so izvolili tudi nov upravitel in nadzorni odbor.

Pred nekaj dnevi pospravili nad 60 ton krmne, na posevstvu v Čviljarjih pa že eno tretjino pridelek. Košnja je ne napreduje, kot je bilo treba, ker kosijo in delajo radi s stroji, pa tudi zemljišča niso vsa pripravljena za košnjo s stroji. Da bi koscem in grabljam prikazali, koliko lažje in hitreje je delo s kosilnimi stroji, bodo močnice organizirali skupaj z državnim posevnikom pripravili prihodnji mesec na državnem posevstvu blizu Kočevja tekmovanje koscev s stroji.

Letošnja košnja na Kočevskem se je zaradi slabega vremena nekoliko zakasnila.

Danes bo v Murski Soboti konferenca o pokrajinskem načrtu razvoja kmetijstva v Pomurju, ki bo začrtala nadaljnji razvoj, upoštevajoč naravne pogoje in sedanje potrebe. Na konferenco so povabili predstavnike kmetijskih združenj in občinskih ljudskih odborov iz murskosoboškega in ljutomerskega okraja; razen domačih kmetijskih strokovnjakov pa bodo prišli tudi s Kmetijskega inštituta Slovenije in od drugod. Nekateri strokovnjaki so se zbrali že pred dnevi in si na terenu ogledali sedanje stanje kmetijstva, nato pa so sestavili predlog pokrajinskega načrta.

V kmetijskih vaseh je že vedno ideja prvih problemov pitna voda in ureditev higienskih naprav.

Na pobudo odbora za zasavsko območje pri OLO so ustanovili takšne odbore tudi v vseh večjih vaseh. V vasi Prižorica so že uredili cestno kanalizacijo ter odtok gnojnice.

PRVA MEDNARODNA GRAFIČNA RAZSTAVA V LJUBLJANI BO DANES DOPOLDNE ODPRTA

Mednarodno srečanje grafičnih umetnikov

POKROVITELJSTVO NAD TO VELIKO PRIREDITVIJO SO PREVZELI VISOKI POLITIČNI IN DIPLOMATSKI PREDSTAVNIKI

Misel o organizaciji mednarodne grafične razstave v Ljubljani je zrasla neposredno iz razvoja likovnega življenja v tem umetniškem središču. Dejstvo je namreč, da se je v povojnih letih v jugoslovanskem okviru slovenska likovna sredina zlasti v grafiki izrazito razmahnila in ustvarjalno porasla. Vzporedno s tem pa je močno naraslo tudi zanimanje občinstva za to likovno zorst, tako, da se zdi že s tega vidika zamisel mednarodne razstave, to je, soočenja naših umetnikov s tujimi, doakrat upravičena. Poleg tega je ozkila ta misel iz želje, da po afirmaciji naše grafične umetnosti v tujini teh začetnih uspehov ne prepustimo naključju, temveč jim damo trdnjšo oporo s podobno možnostjo ubeljalovanja na domačih tleh. In da pri tem hkrati vzpostavimo tesnejši kontakt z grafično ustvarjalnostjo po ostalem svetu, tako zaradi izmenjave misli in občutij naših umetnikov s tujimi, kakor tudi zaradi medsebojnega zblizevanja in razumevanja naših gledalcev z umetniškim občinstvom nsega sveta.

Razstavo smo organizirali, hvalježno se pridružujoč zgledu velikih, z bogato tradicijo razpolagojčih umetniških središč, ne da bi karkoli slepo posnemali, pač pa da bi tako dejavno izrazili svojo željo po sodelovanju v mednarodnem likovnem življenju, v katero se vključuje tudi Jugosla-

vi, in mu dali, poleg že znanih centrov, še eno oporišče. Z njegovo pomočjo naj se neposredno poveže s svetovnim tokom umetnosti se predel, ki je bil doslej sicer predstavljen na raznih grafičnih razstavah, ni pa imel trdnega središča, okoli katerega bi se razvijal in na katerega bi bil oprt.

Organizacijo take razstave pa nam je narekovala tudi odgovornost. V zadnjih letih smo videli v Jugoslaviji, zlasti pa v ljubljanski Moderni galeriji vrsto pomembnih likovnih razstav tujih umetnikov in umetniških skupin, ki pa so bile vse izbrane, urejene in pripravljene že v tujini, tako da nam je bilo odvzeto vse delo in vsa skrb, ki je nujno povezana z organizacijo take razstave, in smo samo uživali njene plodove. Zdej pa bi z razstavo, ki jo zasnujemo in izvedemo pri nas, zelela izraziti vsem inozemskim avtorjem in ustanovam zahvalo za njihovo prizadevanje in uvidelnost.

Pri izbiri kraja, kjer bi naj razstavo organizirali, je prišla v prvi vrstvi v poštev Ljubljana. Ne le, da je to mesto dejansko center slovenskega umetniškega in s tem tudi grafičnega ustvarjanja, s primernimi razstavnimi prostori v Moderni galeriji, ampak je hkrati tudi zanimivo turistično središče z že mednarodnim slovesom, kjer je v zadnjih letih obisk tujcev

tako narasel, da se v njem spontano ustvarja mednarodna publika. Poleg tega je Ljubljana železniško križišče in zgodovinsko priznana prometno vozlišče, ki že po svoji legi naravno povezuje Vzhod in Zahod.

Ker vlada pri nas med umetniki in občinstvom široko zanimanje za vse smeri, ki so danes žive v likovni umetnosti, se nam je zdelo zaželeno in nujno, da predstavimo po možnosti vse; skušali smo to doseči s kolikor mogoče široko nedeležbo umetnikov vseh nazorov in smeri. Prepričani smo, da bo to soočenje najrazličnejših umetniško pomembnih

Mednarodna grafična razstava: Gicshia Leon (École de Paris); Kompozicija (litografija)

ORGANIZACIJSKI ODBOR PRVE MEDNARODNE GRAFIČNE RAZSTAVE

Zasluga za veliko delo, ki je bilo opravljeno za prireditve mednarodne grafične prireditve tako velikega obsega gre organizacijskemu odboru, v katerem so naši vidni javni in kulturni delavci. Predsednik tega odbora je Josip Vidmar, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, tajnik pa Zoran Kržišnik, pomočnik ravnatelja Moderne galerije in kustos. Člani odbora so pa akademik dr. Izidor Cankar, akademski slikar prof. Riko Debenjak, ravnatelj Narodne in Moderne galerije dr. Karel Dobida, akademik prof. Božidar Jakač, akad. slikar Miha Maleš, akad. slikar prof. France Mihelič, načelnik Tajništva za kulturo MLO prof. Zvone Miklantič in akademik univ. prof. dr. France Stele.

Organizacijski odbor je izdal tudi okusen katalog na več ko 100 straneh na umetniškem papirju, v katerem je zastopan vsak udeleženec razstave vsaj z enim delom in z biografskimi podatki.

NAGRADĚ za najboljša dela

Za najboljša dela, ki bodo razstavljena na I. mednarodni grafični razstavi v ljubljanski Moderni galeriji, je razpisanih 10 nagrad, ki jih bodo podelili:

- Izvršni svet Ljudske skupščine LRS 250.000 dinarjev,
- Mestni ljudski odbor ljubljanski 200.000 dinarjev,
- Izvršni svet Ljudske skupščine LRS 100.000 dinarjev,
- Moderna galerija v Ljubljani 100.000 dinarjev,
- Založba Zadrudne zveze »Kmečka knjiga« 100.000 din.
- Svet za prosveto in kulturo LRS 75.000 dinarjev,
- Turistična zveza Slovenije 75.000 dinarjev,
- Jakopičev paviljon 75.000 dinarjev,
- Komisija za kulturne stike z inozemstvom 50.000 dinarjev,
- Mestni muzej ljubljanski 50.000 dinarjev.

Komu bodo te nagrade podeljene, bo na temelju razstavljenih del odločila posebna umetniška žirija, ki jo sestavljajo: predsednik-akademik, slikar in grafik Božidar Jakač in člani: šef grafičnega kabineta Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti dr. Stella Ubel, umetniški kritik Aleksa Celebonović, umetniški kritik Giuseppe Marchiori, ravnatelj Narodne in Moderne galerije dr. Karel Dobida, pomočnik ravnatelja Moderne galerije umetnostni zgodovinar, kustos prof. Zoran Kržišnik in slikar-grafik Aldo Patocchi.

smerj in hotenj doprineslo k bodočemu še tesnejšemu umetniškemu sodelovanju.

Upamo, da bo ljubljanska mednarodna grafična razstava v prihodnje postala triennale, periodična razstava, ki se bo polagoma enakovredno vključila v krog občasnit mednarodnih likovnih razstav te vrste.

Prof. ZORAN KRŽISNIK

POKROVITELJI mednarodne grafične razstave

Pokroviteljstvo nad to veliko mednarodno umetniško prireditvijo v ljubljanski Moderni galeriji so prevzeli:

- tov. **Rodoljub Colaković**, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta,
- tov. **Boris Kraigher**, predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS,
- tov. **dr. Ferdo Kozak**, podpredsednik Ljudske skupščine LRS,
- tov. **Marko Ristič**, predsednik Komisije za kulturne stike z inozemstvom,
- tov. **Josip Vidmar**, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti,
- Sir **Frank Roberts**, veleposlanik Velike Britanije,
- g. **Vasilij A. Valjkov**, veleposlanik ZSSR,
- g. **J. Sadi Kavur**, veleposlanik Turčije,
- g. **François Coulet**, veleposlanik republike Francije,
- g. **Georges Delcigne**, izredni poslanik in opolnomočeni minister Belgije,
- g. **Ljubomir Angelov**, veleposlanik Bolgarije,
- g. **Vilém Pithart**, veleposlanik Češkoslovaške,
- g. **Nilo Orasmaa**, izredni poslanik in opolnomočeni minister Finske,
- g. **Gastone Guidotti**, veleposlanik republike Italije,
- g. **Sándor Kurimszky**, izredni poslanik Madžarske,
- g. **Henryk Grochulski**, veleposlanik Poljske,
- g. **Jean Frédéric Wagnière**, izredni poslanik in opolnomočeni minister Švice,
- g. **James Scott Macdonald**, veleposlanik Kanade,
- g. **Scholl**, odpravnik poslov veleposlaništvu Zvezne republike Nemčije,
- g. **Nicolaié Guina**, veleposlanik Romunije,
- tov. **Isa Frol**, sekretar Komisije za kulturne stike z inozemstvom,
- dr. **Dolfe Vogelnik**, predsednik Sveta za prosveto in kulturo LRS,
- dr. **Marijan Dermastia**, predsednik Mestnega ljudskega odbora Ljubljana,
- tov. **Marko Celebonović**, generalni sekretar Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije.

Naša Opera v delavskem središču

OB UPORIZITVI »PRODANE NEVESTE« V POLJU

Z veseljem moramo na tem mestu pozdraviti hvaljevredno gesto celotnega ansambla ljubljanske Opere, ki se je soglasno odzval vabilo prireditvenega odbora v občini Polje, da bi tudi naša Opera sodelovala pri proslavi tamkajšnjega občinskega praznika, ki bo letos sprico desetletice osvobodilne se pravo posebno slovesna. Prireditelji so izrazili željo, da bi Opera pri tej priložnosti nastopila v Polju na prostem s predstavo priljubljene Smetanove komične opere »Prodana nevesta«, kar bi sino povzdignilo samo proslavo; na drugi strani pa bi tako umetniško gostovanje za večino prebivalstva v občini, ki je pretežno delavskega porekla, pomenilo prvi stik z operno umetnostjo. V ta namen je seveda prav »Prodana nevesta« s svojo sončno vedrino in ljudskim humorjem, pri tem pa s preprostostjo, vsakomur razumljivo vsebino in s spevno, duhu češke narodne pesmi blizko glasbo kot nalašč primerno operno delo, ki ga lahko domače in vsjubi se tako operne umetnosti nevaženo ubo in srce.

Namen prirediteljev je bil torej več kot dober in premišljen, toda vodstvo

Opere, ki je sicer takoj pokazalo razumevanje za njihovo željo, je imelo pred seboj hude težave, kje najti za uprizoritev v Polju termin, ne da bi pri tem trpelo časovno piko odmerjeno delo za bližnjo premiero velike zborovske opere »Hovaniščina« na ljubljanskem festivalu. V tem je pa vodstvo in prirediteljem priskočil na pomoč ves ansambel Opere! Ko je namreč ravnatelj glasbene šole v Polju, tov. Zoran Azman, razložil članstvu namen in težave predvidenega gostovanja; je to soglasno sklenilo, da bo izvedlo nastop v Polju na prostovoljni osnovi in izven rednega delovnega časa. S tem je uprizoritev postala izvedljiva in tako bo ljubljanska Opera v ponedeljek zvečer, dne 4. julija, prvič nastopila v Polju in izvedla »Prodano nevesto«.

Za uprizoritev vlada v Polju in vevah ter v okolici veliko zanimanje, tako da je bo, zlasti ker bo pod milim nebom, nedvomno obiskala velika množica ljudi od blizu in daleč. K uspehu večera bo vsakomur pripomogla tudi zasedba z vrsto najboljših pevcev ljubljanske Opere (Kecal — Ladko Korošec, Janko — Miro Brajnik, Marinka — Vil-

na Bukovčeva, itd.). Uprizoritev na prostem bo pripravil režiser Ciril Debevec, dirigiral bo Rado Simoniti, veliko posla za brezhiben potek predstave pa imata tudi odriki mojster Celestin Sancin in šef razsvetljave Silvo Sinkovec. Pri tem seveda ne smemo pozabiti cele vrste lokalnih faktorjev v občini Polje, ki so naredili vse za kar se da le sprejem vsakega sodelujočega člana ljubljanske Opere.

Pri gostovanju v Polju sicer res ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Turčiji itd., vse v tej sezoni), prav gotovo pa je tudi tako pionirsko delo ljubljanske Opere, ki ga v tem smislu ne gre za kako nadvse pomembno umetniško afirmacijo ustanove, kakor imajo to večkrat možnost druge Opere v državi (na. recimo gostovanje zagrebške Opere v Londonu in Genovi, beografske Opere v Wiesbadnu, Florenci in na Dunaju, skopske Opere v Grčiji, splitske Opere v Tur

VLASTINI LONČKI

Raznolika družba otrok se zbira dan za dnem na dvorišču. Tu so posamezniki mirni, skoraj samotarski, ki niso nikomur v napoto; precej več je zmeraj živahnih, razigranih, polnih domislje, in še nekaj izrazitih razgrajcev, ki so pogosto mnogo predviji, a vendar ne store so igralcem nikoli ničesar resnično hudega. Na sploh žive v soglasju, ki ga pa kdaj skali prednost tega ali onega, za kar tečejo včasih tudi solze, a te se na srečo kmalu posuše in so za njimi le sledovi po prašnih lčkah. Težko bi povedali, kaj počno vse dneve, da so zmeraj zaposleni, a nikoli utrujeni, da so zmeraj od doma, a se nikoli ne dolgoča-

sijo. Klici mater k učenju, kosihi ali po opravih jih za nekaj časa odtrgajo od družine, a pri vseh teh opravih pohitijo, da se kar najhitreje vrnejo v krog soigralcev.

Vzlic hrupu, ki ga delajo, moremo reči, da je med njimi mir. A mir je le dotlej, dokler vmes ne posežejo stari. Da, dokler stari ne poizkušajo reševati sporov, ki jim niso dorasli in ki jih v 99 % primerov rešijo krivično.

Vzemimo na primer le mater deklice, ki naj ji bo ime Vlasta. Težko bi deklico opredelili v katero gornjih skupin, saj je včasih med mirnimi, drugič med živimi, razigranimi otroki. Od drugih pa jo takoj loči pretirana skrb za svojo lastnino, kar povzroča večkrat glasen prepir. Loči pa jo tudi njen cvilec glasok, s katerim pritegne takoj pozornost pretirano zaskrbljene mamiče, ki prihiti hčerki pomagat

reševat lastnino uboge Vlastice. Loči pa jo še lastnost, ki jo drugi otroci nimajo in ki preti, če se bo razrasla, vtisniti njenemu značaju nelep pečat.

Otroci zidajo v pesku grad, trudoma dolbejo v njem rove, hodnike, järke. Vlasta prav z naslodo podira take gradove, prevrača posodice vode, iz peska pečene potice, s palico zarisana

la k svojemu kužku, pomilovala revčka, ga v naročju odnesla proč od pasje drhali.

Nad Vlastico stalno bdi mamica. A otroci težko trpe krivico. Zato se ji maščujejo s tem, da jo obmetavajo s priimki, ki ni, da bi jih ponavljali. Včasih pa jih tudi resnično skupi in takrat ji povrnejo za nazaj ali pa jih ji naložijo že na račun.

Če je pretek in pretek otrok res hud, je prav, da razburjene duhove kdo pomiri. A miriti bi jih moral le nekdo, ki bi ne bil pristranski, ki bi ne delal razlike med svojimi in tujnimi otroki, ki bi poznal krivca in bi lahko prav presodil. — a zlasti nekdo, ki bi svojemu otroku do ločno dal občutiti, da ne sme vrstnikom storiti zla in to celo ne pod okriljem in varstvom staršev ali drugih odraslih svojcev.

Toda to so le lepe želje, ki staršev ne bodo spremenile... Končujem z njimi. Nit misli se je pretregala, zmotilo me je cvileče vpitje Vlaste pod oknom: »Mamica vas bo vse nabila, ker se igrate z mojimi lončki.« Se skozi priprto okno prodirajo v sobo njeni glasovi. Vendarle prislunem: Da, mamica se je že oglasila, saj so v nevarnosti Vlastini lončki. Ze ošteva vse otroke, razen svojega... z. g.

Krilo in bluza za poletne dni

Obleki, primerni za počitnice

Dober prepečenec

Kmalu bo konec šole in naši otroci bodo začeli odhajati na taborjenje, izlete, sploh na počitnice. Dobro je, da jim damo s seboj nekaj prepečenec. Prav dober je takle prepečenec:

Kilogram bele moke presejemo v sito, dodamo 10 dkg masla, 10 dkg sladkorja, 2 dkg kvasa in sneg dveh beljakov. Vse skupaj opečemo in zametimo testo. Ko le-to ohajja, ga razrežemo na majhne kosčke in le-te povaljamo v dolge klobasice, ki jih okroglo zvijamo in polagamo v pekač drugo zraven druge, da naredimo iz njih štruce. S takimi štrucami napojimo pekač, počakamo, da ohajajo in jih spečemo. Naslednji dan jih razrežemo na tanke rezane in posušimo.

Iz rumenjakov, ki so ostali, lahko naredimo rezance ali pa kakšne kupačke, na primer: 17 dkg sladkorja, 2 rumenjaka, 6 dkg zmelih orehov, nastrega in limonine olupke zamesimo, napravimo majhne kupačke in jih spečemo v neprevodni pekač.

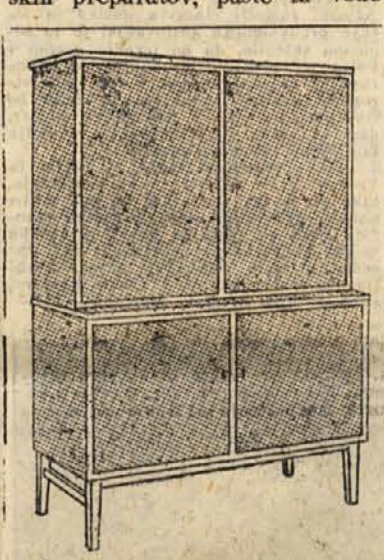
polja za igre. Upravičeno ogorčeni otroci se zapodijo za njo, se ji hočejo maščevati s krepelci, kamenčki, ali kar jim pač pride pod roko. Mamica svojo hčerko ubraja pred neotesanci, umazani, nemarneži.

To njuno ravnanje je na moč podobno zgodbi o ščenetu, ki je čakalo na trgu svojo gospodinjico. Psi vseh pasem so leno pohajkovali po trgu, gladali kosti, poležavali na soncu. Ščene pa je ujedlo zdaj tega, zdaj onega, se priklatlilo k lastniku kosti in bevsvalo v spečega vrstnika. Razjarilo je celo kopico psov, da je lajanje in renčanje odmevalo po vsem trgu. Vprav ko so hoteli ščeneta napasti, je prihitela njegova lastnica, plani-

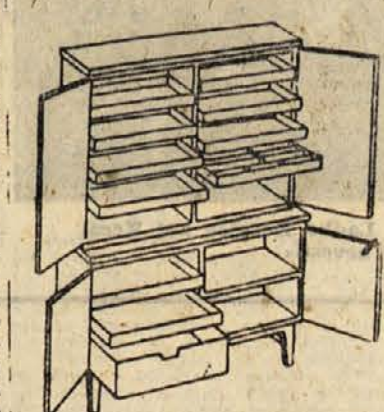

Koristnost koprivnih listov

Velika kopriva raste kot nadežen, vsem dobro znan zopern plevel po smetiščih. To je najpogostejši podočeski plevel, katerega liste revni ljudje že stoletja uporabljajo za pomladno zdravo zeleno hrano, kakor jedo po kmeth tudi belušne in drugo zeleno sočivje. V vojnah in letih lakote je bila kopriva včasih ljudem in domačim živalim prva in najbolj zdrava hrana.

Praktična omara za perilo s številnimi predali, v katere zlagamo zlasti perilo (moške srajce), ki želimo, da se ne bi zmečkalo.

Malo truda in veliko uspeha

Čiščenje potov spada med najtežavnejša dela na vrtu. Zaradi preveč zastarelih obdelovalnih orodij se na gredicah skoraj ne utegnemo spriti odstranjevali plevela, zlasti če je vreme bolj muhasta. Ponekod se čiščenje vrne poti a pralico ali navadno motičko, kar je silno zamudno in danes v dobi tehnike skorajda preveč zastarelo. V zadnji številki smo omenili, da so za čiščenje potov zelo pripravne motike pehalke, ki jih istočasno uporabljamo tudi za okopavanje gredic. Slicca kaže priložno motičko pehalko (v sredi), motičko nihalko (na desni), ki jo uporabljamo kot pehalko ali vlačilko in moderno motičko sekalko (na levi), ki jo uporabljamo samo za okopavanje. Razen teh imamo še veliko bolj ali manj posređenih oblik za ruhanje zemlje in čiščenje potov. S pehalkami čistimo površino izravnamo z železnimi grabljami, da spravimo plevel na površino, ki ga nato brez težav posegamo in odstranimo. Celotno navadno lopato bodajo (štitihca) gre delo precej od rok. Komur je tudi to preveč zamudno, naj uničuje plevel na polih in dvoriščih s kemijskimi sredstvi, ki so zelo učinkovita. Zveplena kislina je nevarna vsem živim bitjem, zato je ne uporabljamo radi kot sredstvo za zatiranje plevela. Manj nevarna sta natrijev arzenit in natrijev klorat, ki ju uporabljamo v 2-3% raztopini za uničevanje plevela. Ta sredstva raztopimo v vodi (2-3 kg na 100 l) in z njim temeljito pokropimo poti in dvorišča. Ne smemo pa skropiti po gredicah in tratah, da ne uničimo koristnih rastlin. Imamo pa tudi takšna sredstva, ki uničujejo plevel koristnim rastlinam pa ne škodujejo. To so tako imenovana hormonska sredstva, ki jih uspešno uporab-

ljajo v poljedelstvu. Uničujejo vse dvokoličnice (rastline z dvema kličnima listoma enokoličnicam (travam, žitu, koruzi) pa ne škodijo. V vrtu imamo večmno rastline dvokoličnice, ki so za vsa ta sredstva zelo občutljive. Koristno pa jih lahko uporabljamo na vrtnih tratah, kjer želimo imeti trato brez raznih širokolistnih rastlin. Težavno pa je uničiti slak in preslico, kar je glede na nj-

proti smradu iz ust itd. Piloti radi uživajo tablete iz zmlete koprive. Klorofil in koprive so uspešno sredstvo za okrepitev organizma proti raznim okužbam, proti motnjam, nastalim zaradi slabega presnavljanja v organizmu in hude anemije po uporabi globoke radioterapije. Koprivni list poveča nizek krvni pritisk in ga dvigne na normalo. Zato ozdravijo ljudi z nizkim krvnim pritiskom zadnja leta tudi s tem zdravilom. Rahtičnim otrokom, ki jih obsedevajo s sončnimi ali ultravijoletnimi žarki ali ki jim dajejo ergosterol (vitamin D), dajejo v novjšem času tudi koprivni klorofil ali zmlete liste, ker so ugotovili, da hitreje ozdravijo. Otrokom, katerih matere nimajo mleka ali ki ostanejo brez matere, da jih morajo umetno hraniti s kravjim ali kakim drugim mlekom, dajejo v novjšem času zelene tablete klorofila, zeleni sok iz koprivnih listov ali po dvakrat dnevno hrano iz koprivnih listov.

Povpraševanje po koprivnih listih je po svetu čedalje večje. Kako zelo cenijo koprive, je videti tudi po zveneh reklamnih imenih raznih iz kopriv narejenih zdravil. Na pr. »Zivilski leksir«, »Zdravilo za pomlajevanje«, »Večna mladost« itd. Zato je razumljivo, da koprivo čedalje bolj gojijo. Mi smo torej priče uveljavljanja in kultiviranja starega vsem dobro znanega plevela, ki smo ga doslej uničevali. Kopriva nam vrže več dohodkov, kakor spinače ali druge vrste sočivja. Če jih gojimo in zalivamo in če jo po vsakem obiranju pokosimo, lahko potrgamo nje ne liste večkrat od zgodnje pomladi do pozne jeseni. J. T.

ZA ZDRAVJE ZAPOSLENIH LJUDI

Nekaj minut telovadbe za poživitev

Delo v proizvodnji često zahteva od delavcev enolično ponavljanje zmeraj istih kretanj telesa in rok. Zato so pri takšnem delu kretanje telesa omejene na razmeroma majhno število nenemaha napetih mišic. Za primer lahko vzamemo šivilje. Njihove hrbtne, pa tudi mišice v kolenih in sklepih v kolku so zmeraj preobremenjene. Zato se razvija tudi delo telesnih mišic neenakomerno, kar lahko neugodno vpliva na delo dihalnih organov, na krvni obtok, na sklepe itd. Kot posledica tega se lahko razvije nekakšna poklicna poškodba in splošno obolenje. Otopelost in brezbriznost, ki skoraj zmeraj spremljata takšne pojave, lahko poglobita občutek utrujenosti, kar znatno vpliva na storilnost in na delovno sposobnost sploh.

večjih tovarnah tako imenovano industrijsko telovadbo. In pokazalo se je, da se v svojih računih niso zmotili. V Angliji so proučili 165 zaporednih nesreč pri delu in ugotovili, da so se pripetile predvsem zato, ker delavci niso mogli pravilno kontrolirati dela posameznih delov svojega telesa. Telovadba pa jim je omogočila, da bolj kontrolirajo in spravijo v sklad kretanje svojega telesa in da postanejo gibčnejši. Število nesreč pri delu znatno pade, če delavci redno telovadijo.

Skoraj istočasno je Norvežan Middel ugotovil, da je dnevena storilnost delavcev narasla za 10 do 15%, brž ko so imeli med delom nekajkrat po 10 minut odmorov, ki so ga porabili za telovadbo. Fiziolog Čakašvili pa je ugotovil, da telovadba tistih organov, ki neposredno ne sodelujejo v delovnem procesu, znatno pospeši razbremenitev utrujenih udov. Utrujenost desnice se znatno

zmanjša že po treh globokih dihanjih. S telesnimi kretanjmi, podobnimi kretanjim pri delu, delavec izboljša tehniko dela, tako da se hitreje priči delovnim fazam in da bolj ekonomično uporablja svoje telesne sile.

Ker začuti delavec prvo utrujenost navadno štiri ure po začetku dela, so v nekaterih deželah v podjetjih organizirali ustrezno telovadbo. Delavci telovadijo nekaj minut takoj potem, ko začutijo prvo utrujenost. Telovadijo lahko kar v delavnici pri strojih ali na delovnem mestu, če to dopuščajo delovni pogoji ali prostori. Druga podjetja uporabljajo za to jedilnice, garderobe, tovarniško dvorišče ali drug primeren prostor. Telovadba sme trajati samo nekaj minut (3, 5 do 7), zajeti pa mora vse dele telesa, ker je namenjena njegovi nagli razbremenitvi, psihični osvežitvi, pospeševanju krvnega obtoka in dihanja.

Izkušnje so pokazale, da se je že po prvih takšnih razbremenitvah telesa s telovadbo zatekalo k zdravnikom do 10 % manj delavcev kakor prej. Zato so se začele za telovadbo med delom zanimati tudi tiste ženske, ki prej niso mogle razumeti, kakšno korist bi imele od nje. Splošnih pravil za takšno telovadbo, ki bi veljala za vse proizvodne panoge, nimamo. Važno je, da telovadba poveča delovno vneto, da si delavci z njo okrepe zdravje in da imajo po njej prijeten občutek. Pri vajah moramo upoštevati, čemu so namenjene in kaj hočemo z njimi doseči.

Za ženske, ki opravljajo delo stoje, je treba najti posebne vaje, da jih bodo lahko delale sedé ali leže. Takšne vaje je treba dopolniti tudi s prostimi vajami ter z masažo nog. Ženskam, ki med delom mnogo sede, priporočajo hojo, krajše teke, vaje v skakanju in zvijanju telesa v bokih ter razne igre in vaje s palicami, obroči, vrvoji in podobno. Bolje je, da takšnih vaj ne spremlja glasba. Najvažnejše pri tem je, da vaje med delom razgibljejo otrple mišice in da nastane po njih razvnetje v delu vseh mišic. Zato bi se morale takšne vaje zmeraj začeti z vajami mišic na temenu. Slede naj vaje rok in mišic v ramenih in naposled vaje trupa in nog. Vaje pa naj ne bodo monotone, niti naporne, če hočemo doseči zaželene cilje. Najbolje je telovaditi brez čevljev in v delovni obleki pod vodstvom telovadnega učitelja. Po vaji je treba delavcem omogočiti, da se v posebnih prostorih umijejo in preoblečejo. D. S.

Pulover — brezrokavnik

Za brezrokavnik, ki ga kaže naša slika, potrebujemo približno štiri kilograma strojne volne temno modre barve in 5 dkg bele volne. Pletemo ga z dvema nitkama na pletilnih št. 25. Pletemo pletemo dve levi, dve desni pentilji, vse drugo pa spredaj desne, na narobni strani pa leve pentilje.

Nasnujemo približno 120 pentilj in napletemo 12 cm visok patent, v prvi vrsti gladkega pletenja dodamo 10 pentilj in potlej pletemo naprej tako, da na obeh straneh dodamo 5 krat po eno pentiljo do rokavnega izreza, kjer posnamemo 6, 5, 4, 3 in 2 pentilji, potem pa napletemo še 17 cm in vse pentilje naenkrat posnamemo. Prav tako pletemo tudi zadnji del. Ko imamo oboje dela gotovo, nasnujemo vse pentilje sprednjega in zadnjega dela in pletemo 3 cm belega roba tako, da na ramenih v vsaki vrsti podpletemo dve pentilji skupaj. Potlej pa napletemo bel rob še pri obeh rokavnih odprtinah. Pletenje polikamo in sošujemo stranska rokavca. Če hočemo, lahko pletemo še široko jopico, da bomo imeli garnituro. Pletemo jo prav tako kot pulover in nasnujemo za zadnji del 150 pentilj in pletemo 38 cm do rokavnega izreza nato posnamemo 1 krat 2 pentilji in 10 krat 1 pentiljo, nato pletemo še 22 centimetrov, nakar posnamemo za namo 4 krat po 11 pentilji, vse ostale pentilje pa naenkrat.

Sprednji del: Nasnujemo 80 pentilj in pletemo 38 cm do rokavnega izreza, kjer posnamemo 1 krat dve pentilji, nato pa 10 krat po 1 pentiljo. Pri 17 cm rokavnega izreza začnemo smenati za vrtni izrez in stor 1 X 5 pentilji, 13 krat po 1 pentiljo. Pri 22 cm višine rokavnega izreza pa posnamemo za ramo 4 krat po 11 pentilji, ostalih 6 pentilj pa pletemo naprej še 6 cm.

Nasprotni sprednji del pletemo prav tako, kot opisano.

Za rokavo nasnujemo 70 pentilj napletemo približno 44 cm in med pletenjem dodajamo na robu 30 krat po 1 pentiljo. Potlej pa posnamemo

28 krat po 2 pentilji, vse preostale pentilje pa posnamemo naenkrat. Jopico pletemo s sesijono vse robove, našijemo jopišek pri spod-

njem delu okrog vratu. Nato pa napletemo okrog jopice in okrog rokavov 3 cm belega roba.

DNEVNE NOVICE

OD 11. JUNIJA DO 14. JULIJA

Nocoj ob 20.30 bo v dvorani Slovenske filharmonije II. koncert Ritmosimfoničnega orkestra Radia Ljubljana. Dirigent: B. Adamič. Solisti: C. Součková, Lj. Kobal in Breda Rajhova (Maribor). Velja tudi abonma B. Ni izključeno, da bo koncert v primeru lepšega vremena v novem letnem gledališču v Križankah.

Rezervirane vstopnice za Koncert Državnega simfoničnega orkestra iz Zagreba, ki bo 5. julija, je dvigniti jutri do 12. ure, sicer zapadajo.

LASTNICE IN LASTNIKI NARODNIH NOŠ!

Zveza Ljudskoprosvetnih društev za okraj Ljubljano — prosi vse, ki imajo svoje narodne noše, da se v njih udeležijo sprejema preds. indijske vlade Nehruja, ki pride v Ljubljano v torek, dne 5. julija popoldne.

Zbrališče vseh narodnih noš bo ob 15. uri pred palačo direktorja pošte (Cigaretova ulica), od koder bodo razporejene na najvidnejša mesta.

Obvestilo, Delavica A. Buder, prej Götzi, se pridružuje Umetniški zadrugi, Ljubljana, Kardeljeva ulica. Prosimo vse cenj. odjemalce, da dvignete svoje ške, okvire in keramičke najkasneje do 30. julija letos, ker po tem roku ne jemljemo več za prevzete stvari. Zasaditi tega bo delavica odprta vsak ponedeljek, sredo in petek od 15.—18.—. Avg. Buder, rezbar in pozlatar, Titova 17.

Doktorsko disertacijo bo branil v ponedeljek, dne 4. julija 1955 ob 9 v sejni dvorani Univerze v Ljubljani tov. Marjan Zadnikar, konservator. Zavod za spomeniško varstvo LRS. Naslov teme je: Romanska arhitektura na Slovenskem. Vstop prost.

Akademija za igralno umetnost priredil v torek, dne 5. julija ob 20 v Drami SNG javno predstavo slušateljev 4. in 6. semestra. Slušateljski odbor, predavateljice: V. K. Županovič (4. semestr.) bodo igrali dramatsko 4. Dostojevski »Bele noči«, slušatelj izr. prof. M. Danilove (6. semestr.) za Molčevoro komedijo »Sganarelle ali Namišljeni rogonosec«. Predstava »Sganarelle« bo prepletena s historičnimi pesmi, ki jih je s slušatelji Akademije pripravil red. profesor Rado Mlakar. Predstava se bo ponovila s a.m.o. v sredo, 6. julija — prav tako ob 20 v Drami SNG. Vstopnice od 100 din navzdol bodo v predprodaji pri gledališki blagajni dva dni pred predstavo.

FLEX je znani FLEX jasnji kvantitativni FLEX gotovo očisti masno madoleto FLEX je nepogrešljivi Zahlevaj samo FLEX!

Kakor milo tako spada k očetni higieni »JELA« kopalna sol. Desinficira, osvježuje, krepi tvoje živce! — Zahtevaj kvaliteten »JELA« sol.

PREDAVANJA

Slovenska Akademija znanosti in umetnosti in Društvo inženirjev in tehnikov LRS vabita na predavanje, ki bo dne 5. julija ob 18 v predavalnici Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana, Novi trg 3. Predava dr. ing. T. Levant iz Pariza o temi: »Aktualno stanje vacuum concreto postopka in njegove aplikacije v svetu«. Predavanje je spremljano z diapozitivi in filmi.

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov v Ljubljani vabi na predavanje o vacuum concrete postopku, ki ga bo priredilo v ponedeljek, dne 4. julija ob 20 v siskalni dvorani univerze v Ljubljani, vhod iz Gosposke ulice. Predavala bosta tov. dr. ing. Dušan Avsec, redni profesor tehnične fakultete univerze v Ljubljani o temi: »Teoretične osnove vacuum concrete postopka«, in tov. ing. Anton Umek, glavni inženir podjetja Gradla, o »Ekonomiji vacuum concrete postopka z ozirom na stvarne cene gradbenih storitev v FLR«.

Slovensko zdravniško društvo vabi vse tovaršje zdravnike in medicinske višjih sestrov na predavanje dr. Rudolfa Čika: »Klimax«. Predavanje bo v petek, 8. julija ob 19.30 v predavalnici Interne klinike v Ljubljani. V okviru higiensko-epidemiološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva bosta v četrtek, dne 7. julija ob 10 dopoldne v predavalnici CHZ predavala: dr. Srdan Sevnik o akciji v Crnomlju in dr. Bogica Skrinjar:

KONCERTI

Koncertna direkcija Slovenije sprejema abonente za »Modri abonma« 1955-56. Lanskim abonentom so dosedanj sedeli na razpolago do 9. julija (uradno ure od 10.—12.). Cene od 700 do 1300 din za 12 koncertov, dijaki imajo 50 % popusta. Pri vpisu dajati 100 din v abonmaju bodo koncertirali med drugimi Lorkovičeva, Jovanovičeva, Lipovšek, Ozim, Carmirelli, Smetanov kvartet iz Prage, italjski pianist Fu Tswan, Benjamin Britten, Borovski itd.

GLEDALIŠČA

SLOY. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA
Ponedeljek, 4. julija ob 20: Galsworthy: »Okna«. Abonma red T. Zaključek sezone v Ljubljanski Drami.

Torek, 5. julija ob 20: Dostojevski: »Bele noči«. — Molière: »Sganarelle ali Namišljeni rogonosec«. Javna predstava Akademije za igralno umetnost. Izven.

Sreda, 6. julija ob 20: Dostojevski: »Bele noči«. — Molière: »Sganarelle ali Namišljeni rogonosec«. Javna predstava Akademije za igralno umetnost. Izven.

Prodaja vstopnic v ponedeljek, dne 4. julija od 10.30 pri operni blagajni.

VESTI IZ MARIBORA

DEZURNA LEKARNA
Nedelja, 3. julija: lekarna »Center«, Gosposka ulica 12.
Ponedeljek, 4. julija: lekarna »Tabor«, Trg revolucije 3.
Od 9. ure zvečer pa do 6. ure zjutraj se izdajajo zdravila na zdravniške recepte, napisane istega dne ali noči. Lekarna »Center« je odprta neprenehoma od 7. ure zjutraj pa do 19. ure zvečer.

SLOY. NARODNO GLEDALIŠČE
Nedelja, 3. julija ob 11: Javna pevsko tekmovalnica.
ob 20: Smetana: »Prodna nevesta«. Zaključena predstava za Zvezo borcev.

KINO
PARTIZAN: Angleški film: »Preganjani do smrti«. Tednik.
UDARNIK: Sovjetski film (barvni): »Nojstaj balata«. Tednik.
POBREŽJE: Amer. film: »Sestrina Rahela«. Tednik.
STUDENCI: Ameriški film: »Nismo poročeni«. Tednik.
LETNI KINO SOLA: Ameriški film: »Sestrina Rahela«. Tednik.

CELJSKE VESTI

Nedeljska zdravniška dežurna služba za julij: 3. julija: dr. Cerin Jože, Cankarjeva ulica 9; 10. julija: dr. Maks Bitem, Cankarjeva ul. 11; 17. julija: dr. Cerin Jože, Cankarjeva ulica 9; 24. julija: dr. Cerin Jože, Cankarjeva ulica 9; 31. julija: dr. Sešek Maksim, Ljubljanska c. 36; 7. avgusta: dr. Pišer Jože, Gregorčičeva 7. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote do 18. ure do ponedeljka do 8. ure.

DROBNI OGLASI

RADIO TELEFUNKEN, 4-čevni, prodan ali zamenjan za kolo. Petrič Gabrijel, Pošte 29, pri Ljubljani. 5829

VSELJIVO HISO s sadovnjakom prodamo za 300.000 din v Smarju pri Jelšah. Naslov v podružnici LP v Trbovljah. T 84

PIESEL MOTOR, stabilni, jakosti 25 do 30 KS, z 800—1000 obratov na minuto, kupimo. — Prodamo cilindrični drasti krogljeni mila, dolžine 5 m, s premerom 1,5 m, brez elektro-motorja. Ponudbe in vprašanja poslati v upravo Posavski rudniki svinec, cinka in barija, Skofljica. 2446

PEC ZA KOPALNICO, dobro ohranjeno, kupim, Ponudbe v upravo LP pod »M. M.«. 2445

RAZPIS. Svet za prosveto MLO Ljubljana razpisuje za Vzgojni zavod Janeza Levca, Ljubljana, Karlovska cesta 18: a) mesto medicinske sestre-bolničarke za samostojno vodenje zavodske ambulante ter pomoč pri negi otrok. Nastop službe dne 1. septembra 1955; b) dvoletno štipendijo za študij defektologije in ortopedagogike — na višji pedagoški šoli v Ljubljani. Prednost imajo učitelji iz opravljenim strokovnim izpitom. Prošnje pod a) in b) naj se vložijo do 10. avgusta na Svet za prosveto MLO Ljubljana. — Ravateljstvo Vzgojnega zavoda Janeza Levca. 2439

PEC za centralno kurjavo, 8 m² vrelne površine, ter 22 radiatorjev, 120 kvadratnih metrov, vse brezhibno, ugodno prodam. Strupec Jože, Čele Kersnikova 1. C 206

ZAMENJAM poltovorni avto DKW, nosilnosti 500 kg, v dobrem stanju, za osebni avtomobil, lahko starejšega modela. Pragan, Beograd, Dimitrija Tucovića 95. 17658

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za nedeljo, 3. julija
6.00—8.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (Pester glasbeni spored) — vmes od 6.30—6.35 Pregled tiska 7.15 do 7.30 Reklame — 7.30—7.35 Radijski kolektor in prireditve dneva — 8.00 Otroška predstava: Milica Kitek; Murčevček s cvetne poljana (ponovitev) — 8.50 Glasbena medigra 9.00 Po svetu peceje: Sto let Whitmanovih »Travnih bilk« — 9.30 Soplek slovenskih narodnih — 10.00 Prenos slavnostne parade članov športnih organizacij ob 10-letnici športa v svobodi — 11.15 Oddaja za Beneške Slovence — 11.35 Opoldanski spored lahke glasbe — vmes od 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci — 12.45 Zabavna glasba, vmes reklame — 13.00 Pol ure za našo vas — 13.30 Zeleni ste — poslušajte! — 15.15 Igra kvartet Jožeta Kampiča — 15.30 Po naši lepi deželi: Majdič Polde; Mod Zagorjani — naši najstarejši premožari — 16.00 Igrata godbi na pihalu Ljudske misle p. v. Kapetana Rudolfa Starika in J.L.A. v. kapetana Jožeta Bruna — 16.30 Nedeljski roman: Marcel Glušar: Sposobni gospod Lutka (nadaljevanje) — 16.50 Plesna in zabavna glasba — 17.30 Radijska igra: Gino Pugnetti: Njune nedelje — 18.30 Promenadni koncert — 19.00 Zabavna glasba — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 V svetu ritmov in melodij — 20.30 Sporna poročila — 20.40 Nekaj opernih arij — 21.15 Mednarodna radijska univerza — 21.35 F. Chopin: Sonata v b-molu; A. Honneger: Sedem kratkih komadov — 22.15—23.00 Zapelelino (Plesna glasba) — 23.00 do 24.00 Oddaja za tužino — na valju 327,1 metrov (Prenos iz Zagreba).

Napoved: Opozarjamo vinogradnike v okolici Ormožja in Semeča, da prilejše tretji skropljenjem vinogradov in saključje skropljenje do 5. julija.

Vinogradniki v okolici Radovice pa naj pričnejo skropiti vinograde po prvem dežju.

Javljamo, da je bil na Stajerskem in Dolenjskem v zadnjem času izbruh peronospore v noči od 26. na 27. in od 27. na 28. junija. V kolikor vinogradi niso bili poskropjeni skladno z našimi napovedmi, so bile v teh dneh ponovno izvršene okužbe.

V kolikor bi deževje in toplo vreme še naprej trajalo, je na Stajerskem in Dolenjskem pričakovati ponovni izbruh od 2. do 4. julija, naslednji izbruh pa od 8. do 10. julija, za kar bomo pravčasno napovedali tretje skropljenje.

Kljub zelo povoljnemu pogojem za razvoj in širjenje peronospore je stanje vinske trte po dosedanjih poročilih zelo ugodno in to polsed tam, kjer so bili vinogradi poskropljeni po naših napovedih. Zaradi tega opozarjamo vinogradnike, da naj naše oddaje redno poslušajo in naj se ravnaajo pri skropljenju po naših napovedih. Le na ta način bodo svoje pridelke lahko varovali pred škodo, ki bo letos neizogibno povsod tam, kjer skropljenja ne bodo smotno in pravčasno opravili.

Uprava hidrometeorološke službe in Kmetijski inštitut

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE LJUBLJANA - TITOVA 30

OGLEJTE SI
L. TURISTIČNO RAZSTAVO
OD 2. DO 14. JULIJA 1955

ŠOLSTVO

RAZPIS. Industrijska šola za telegrafsko-telefonsko mehaniko v Ljubljani razpisuje sprejem učencev 1. razred industrijske šole za šolsko leto 1955/56 in slove: v Industrijsko šolo v Ljubljani, oddelek za t. mehaniko 30 učencev, v Industrijsko šolo v Ljubljani, oddelek za monterjo zračnih tl. linij — 30 učencev. Kandidati ne smejo biti starejši od 18 let, morajo imeti najmanj 4 razrede srednje šole. Sprejemni izpit bodo poskušali slovenske, matematike in fizike program od I.—IV. razreda gimnazije zaključeno. Kandidati, ki se žele vpisati v eno izmed navedenih šol, morajo vložiti prošnjo na Upravo podjetja za št. promet v Ljubljani in priložiti naslednje dokumente: 1. zadnje šolsko priporočilo, 2. rojstni list, 3. zdravniško potrdilo. V prošnji morajo navesti v kateri oddelek Industrijske šole žele biti vpisani, socialno in premoženjsko stanje, kraj bivanja ter poklice staršev, če ne prihajajo neposredno iz šole pa morajo navesti tudi delo, ki so ga opravljali od izstopa iz šole do vložitve prošnje. Prošnje je vložiti do 15. julija 1955. O dnevu polaganja pismenega izpita bodo kandidati obveščeni pisмено. Šola ima internat, stroške vzdrževanja plačajo učenci sami, prejemajo pa v času šolanja mesečno nagrado, in sicer v I. razredu po 2000 din, v II. razredu po 2500 din, v III. razredu po 3000 din. Razen tega lahko učenci oddelka za monterjo zračnih tl. linij, katerih starši ne prejemajo otroških doklad, dobivajo štipendijo od Generalne direkcije PTT v Beogradu.

Uprava Doma Tehniške srednje šole obvešča vse dijake novince, ki žele biti sprejeti v dom, da morajo poslati upravi prošnjo, kolikovo s 30 din državnih in 20 din mestne takse in »Vprašalno polo za sprejem gojencev«, točno izpolnjeno v vseh rubrikah. V rubriki št. IX. naj potrdi OLO višino odobrene štipendije ali pa odgovor na 30 din državnih in 20 din mestne takse, lahko prišče 20 din v gotovini. V prošnji naj navedejo vse tisto, kar ni zapadeno v vprašalni poli, a bi bilo za odločanje o sprejemu važno in odločilno. Vzdrževalna v domu znaša 4800 din mesečno, katere morajo vsi sprejeti polnoletni pri sprejemu poleg 500 din enkratne kavelje, za 1 mesec v naprej. Ker je število prostih mest v domu omejeno, bodo prvenstveno sprejeti otroci padlih borcev NOV, otroci brez obeh ali brez enega od staršev, socialno šibki in oddaljeni gojenci. Ker ima vsaki oddelek le 7 praznih mest, bodo le-ta

Protiperonosporna služba

POROČILO Z DNE 2. JULIJA 1955

Srednje dnevne temperature so se večeraj gibale med 19 in 21 stopinj C; na Primorskem pa med 21 in 23 stopinj C. Padavin ni bilo. Srednja relativna vlaga se je gibala med 60 in 70%.

Napoved: Opozarjamo vinogradnike v okolici Ormožja in Semeča, da prilejše tretji skropljenjem vinogradov in saključje skropljenje do 5. julija.

Vinogradniki v okolici Radovice pa naj pričnejo skropiti vinograde po prvem dežju.

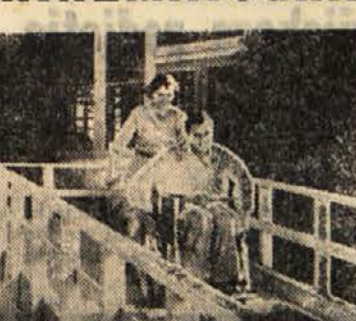
Javljamo, da je bil na Stajerskem in Dolenjskem v zadnjem času izbruh peronospore v noči od 26. na 27. in od 27. na 28. junija. V kolikor vinogradi niso bili poskropljeni skladno z našimi napovedmi, so bile v teh dneh ponovno izvršene okužbe.

V kolikor bi deževje in toplo vreme še naprej trajalo, je na Stajerskem in Dolenjskem pričakovati ponovni izbruh od 2. do 4. julija, naslednji izbruh pa od 8. do 10. julija, za kar bomo pravčasno napovedali tretje skropljenje.

Kljub zelo povoljnemu pogojem za razvoj in širjenje peronospore je stanje vinske trte po dosedanjih poročilih zelo ugodno in to polsed tam, kjer so bili vinogradi poskropljeni po naših napovedih. Zaradi tega opozarjamo vinogradnike, da naj naše oddaje redno poslušajo in naj se ravnaajo pri skropljenju po naših napovedih. Le na ta način bodo svoje pridelke lahko varovali pred škodo, ki bo letos neizogibno povsod tam, kjer skropljenja ne bodo smotno in pravčasno opravili.

Uprava hidrometeorološke službe in Kmetijski inštitut

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »KOMUNA«
Ameriški film
»MOŽJE«
Tednik: »Filmske novice št. 26.« — Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja istega filma. — V glavni vlogi Marion Brando in Teresa Wright. Prodaja vstopnic od 9—11 in od 14 dalje, za matinejo pa od 8 dalje.

KINO »SLOGA«

Ameriški film
»Skrivnost Indijanke«
Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Kirk Douglas in Elisabeth Threault. Prodaja vstopnic od 9—11 in od 14 dalje, za matinejo pa od 8 dalje.

KINO »UNION«

Finski film: »Poročni venec«. Tednik: Mladina, Sport in telovadba. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vlogi Majla Aina in Tikkanen. Danes zadnjičkrat. Prodaja vstopnic od 9—11 in od 14 dalje, za matinejo pa od 8 dalje.

16, 18 in 20. Ob 10 matineja slovenskega filma: »Vesna«. »PLAVZE: Ameriški film: »Skrivnost Indijanke«. Predstave ob 16, 18 in 20. — Ob 10.30 matineja slovenskega filma: »Vesna«. LETNI KINO: Francoski film: »Zgodovinstvo Pariza«. Predstava ob 20.30.

KINO »SOCA: Ital. film: »Na konici meča«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Frank Latimore in Milly Vitale. — Prodaja vstopnic od 9—11 in od 15 dalje.

KOROSKA BELA: Slovenski film: »Vesna«. Predstavi ob 17 in 19. CELJE: »UNION: Zaprt. »DOM: Ameriški film: »Trpljenec«. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.

LETNI KINO »BEZIGRAD: Ital. film: »Na konici meča«. Brez tednika. Predstava ob 20.45. Prodaja vstopnic ure pred pričetkom predstave.

KRANJ: »STORŽIČ: Ameriški barvni film: »Lili«. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja ameriškega filma: »Prodletaska zaščita«. LETNI KINO »PARTIZAN: Premiera italijanskega filma: »Rim ob 11«. Predstava ob 20.30.

KINO »LITOSTROJ: Angleški barvni film: »Doktor v hiši«. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic ure pred pričetkom prve predstave. — Danes zadnjič.

»SVOBODA: Francoski film: »Trije šaljevci«. Predstave ob 16, 18 in 20. Ob 10 matineja ameriškega barvnega filma: »Lili«.

JESENICE: »RADIO: Jugoslovanski film: »Krvava pot«. Predstave ob

20.30.

KINO »ŠISKA«

Ameriški film
»SKRIVNOST SOBE 17«
V glavni vlogi Edward G. Robinson, Paulette Goddard. Režija: Arnold Laven. Predfilm. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje

Ameriški film
»SKRIVNOST SOBE 17«
V glavni vlogi Edward G. Robinson, Paulette Goddard. Režija: Arnold Laven. Predfilm. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje

KINO »TRIGLAV«

Ameriški film
»SKRIVNOST SOBE 17«
V glavni vlogi Edward G. Robinson in Paulette Goddard. Režija: Arnold Laven. Predfilm. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje

Ameriški film
»SKRIVNOST SOBE 17«
V glavni vlogi Edward G. Robinson in Paulette Goddard. Režija: Arnold Laven. Predfilm. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje

»Lesno industrijsko podjetje Ljubljana«
PARMOVA ULICA 37/1
razpisuje za upravo v Ljubljani
mesto strojne tehnika
za obrat Radomlje pa
mesto elektrotehnika
in mesto kemičnega tehnika
Plača po dogovoru.
Reflektanti naj se javijo na gornji naslov.

»JUGOTANIN« — SEVNICA
SPREJME TAKOJ
LABORANTA - ZAČETNIKA
Prednost imajo usnjarski ali kemijski tehnik!
V izjemnem primeru sprejememo tudi osebo z nižjo srednjo šolo, ki ima veselje do laboratorijskega dela!
2432

UPRAVNI ODBOR PODJETJA
VELETRGOVINA »ŽELEZNINA« — LJUBLJANA
PARMOVA ULICA 33
RAZPISUJE
mesto glavnega računovodje
Pogoji: popolnoma samostojno vodenje trgovskega računovodstva z odgovarjajočo prakso, in
mesto šefa komercialnega oddelka
Pogoji: železninar-strokovnjak z daljšo prakso na vodilnem mestu železninarske ali sorodne stroke.
Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev sprejemamo do 15. julija 1955.
Plača po tarifnem pravilniku.
2436

V NAJLEPŠIH LETIH ŽIVLJENJA IN SREDI POŽRTVOVALNEGA DELA SE JE PRI IZVRŠEVANJU SLUŽBENE DOLŽNOSTI SMRTNO PONESREČIL TOVARIS
ALOJZ CEROVŠEK
SOFER
Z NJIM SMO IZGUBILI VESTNEGA ČLANA KOLEKTIVA IN ISKRENEGA TOVARISA.
NA ZADNJI POTI GA BOMO SPREMILI V NEDELJO, 3. JULIJA, DOPOLDNE NA RAKI PRI KRŠKEM.
KOLEKTIV, SINDIKALNA PODRUŽNICA IN UPRAVNI ODBOR
ZTP »POSAVJE« — BREZICE

Upravni odbor
VZGOJNEGA ZAVODA
V KAMNI GORICI
razpisuje službena mesta za:
ravnatelj
diplomirani defektolog ali psiholog,
upravitelja
po možnosti prosvetni delavec, ki ima gospodarske sposobnosti, ali kmetijski tehnik s prakso;
defektologa-ortopedagoga in 3 učitelje-vzgojitelje
z nekaj let prakse v osnovni šoli.
Samska stanovanja preskrbljena julija t. l. Svetu za prosveto Prošnje poslati najkasneje do 14. kulturo OLO Radovljica

UPRAVA

Lesno industrijskega podjetja Ljubljana - Parmova ulica 37/1.

JAVLJA

da ne bo več reševala prošnji raznih društev, organizacij in posameznikov za podporo, pomoč ali slično in tudi ne bo na take prošnje odgovarjala, ke nima za te namene nikakih razpoložljivih sredstev.

2433

Delovni kolektiv

Mestnih gostinskih podjetij Zagorje ob Savi

čestita vsemu prebivalstvu ob rudarskem prazniku 3. juliju in ob 200-letnici obstoja premogovnika Zagorje! Hkrati pa se še nadalje priporočamo za obisk v naših obratih:

HOTEL KUM
KRIŽIŠČE
RUDAR
PRI KMETU
APNENICE

KOLODVOR
PLANINA
PRI TRATNIKU
KOTREDEŽ
RAVENSKA VAS

PRI PETRU NA LOKAH
PRI KNAPU
NA OBREZIJI
POD KLANCEM

Občinski ljudski odbor Dol pri Hrastniku

ČESTITA PREBIVALCEM
MESTNE OBČINE
HRASTNIK
OB OBČINSKEM
IN RUDARSKEM
PRAZNIKU
3. JULIJU

Oglašujte v našem listu!

Sindikalna podružnica

STEKLARNE HRASTNIK

čestita svojemu članstvu in
ostalim občanom ob občins-
kem prazniku — 3. juliju!

Podjetje »Mehanika«, Trbovlje,
obvešča vse družbene in množič-
ne organizacije, da v bodoče ne
bo reševalo nobenih prošnji za
finančno pomoč zaradi pomanj-
kanja denarnih sredstev za te
namene, niti ne bo nanje odgo-
varjalo!

»SPLOŠNO MIZARSTVO« HRASTNIK

ČESTITA
PREBIVALCEM
HRASTNIKA
OB OBČINSKEM
IN RUDARSKEM
PRAZNIKU
3. JULIJU

Trgovsko podjetje

»PRESKRBA« SENOVO

SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM RUDAR-
SKIH KOLEKTIVOV OB PRAZNIKU
RUDARJEV — 3. JULIJU!

2427

SOBOSLIKAR IN PLESKAR

FRANC GREGL iz Hrastnika

čestita prebivalcem Hrast-
nika ob občinskem in ru-
darskem prazniku 3. juliju
ter se še nadalje priporoča
za naročila

Telovadno društvo »PARTIZAN« - Hrastnik

čestita vsem prebivalcem
Hrastnika ob prazniku —
3. juliju!

KMETIJSKA ZADRUGA DOL PRI HRASTNIKU

čestita prebivalcem me-
stne občine Hrastnik ob
občinskem in rudarskem
prazniku — 3. juliju

Čestitkam za rudarski in
občinski praznik — 3. julij —
se pridružuje

MIZAR MIRKO KOVAC
državni obrtni mojster iz
HRASTNIKA

Ob občinskem in rudarskem
prazniku čestita prebivalcem
Hrastnika

KRAJEVNI SINDIKALNI
SVET IZ HRASTNIKA

DELOVNI KOLEKTIVI

TRGOVSKEGA PODJETJA GOSTINSTVA PEKARNE

»POTROŠNIK« HRASTNIK

pošljamo borbene pozdrave delovnemu ljudstvu
Hrastnika ob občinskem in rudarskem prazniku
3. juliju ter se v nadalje priporočamo!

H-15

Ljudski odbor mestne občine Hrastnik

Občinski odbor
SZDL Hrastnik

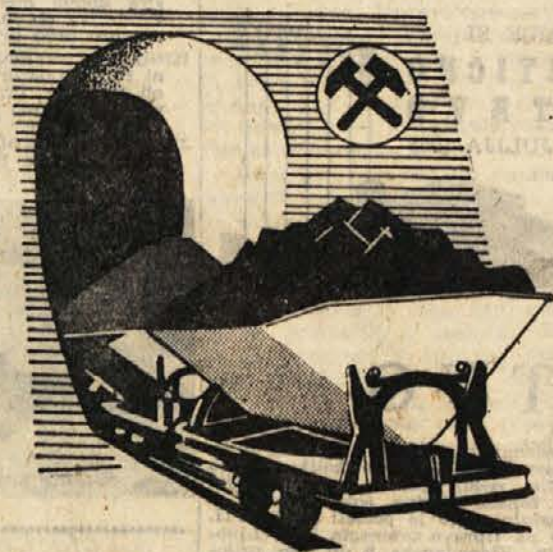
Občinski komite
ZKS Hrastnik

čestitajo vsem delovnim lju-
dem Hrastnika ob 3. juliju —
občinskem in rudarskem
prazniku!

Rudnik kaolina Črna pri Kamniku

čestita
vsem rudarskim
kolektivom
ob prazniku —
3. juliju

2428

Rudniki svinca in topilnica Mežica

TELEFON MEŽICA 4

ŽELEZNIŠKA POSTAJA PREVALJE

proizvajamo:

rafinirani svinec 99,99%
svinčeno pločevino
svinčene tlačne cevi
mehke, trde in specialno trde šibre
cinkov koncentrat
kalcijev molibdat

ČESTITAMO RUDARJEM JUGOSLAVIJE OB RUDARSKEM PRAZNIKU
3. JULIJU — SREČNO!

Delovni kolektiv

RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA KRMELJ

ČESTITA VSEM RUDARSKIM KOLEKTIVOM OB DNEVU
RUDARJEV — 3. JULIJU!

OBENEM ČESTITAMO ZAGORJANOM OB 200-LETNICI
RUDNIKA IN JIM ŽELIMO SE VELIKO USPEHOV!

2429

DELOVNI KOLEKTIV

Rudnika rjavega premoga Kočevje

pošilja tovariške pozdrave Zagorjanom in
iskreno čestita ob 200-letnici ustanovitve
zagorskega rudnika in jim želi še obilo
uspehov!

Vsem ostalim
rudarskim kolektivom
pa čestitamo
ob prazniku
3. juliju!

Ob rudarskem prazniku in 200-letnici
obstoja rudnika rjavega premoga
Zagorje ob Savi
čestita vsemu prebivalstvu

Ljudski odbor
mestne občine
Zagorje ob Savi

24

List izdaja časopisno založniško podjetje »Ljudska pravica«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica številka 6/III, telefon št. 39-181 — Notranjepolitična — gospodarska rubrika telefon št. 21-613 in kulturna rubrika telefon št. 21-887. Nazorjeva ulica 10/II. — Uprava: Kopitarjeva ulica 2, telefon 39-181 — Telefon za naročnino in oglase 31-030 — Mesečna naročnina 250 din, za tujino 500 din — Cekovni račun pri NB 601-T-632, poštni predal 42 — Tisk tiskarne »Ljudske pravice« — Poština plačana v gotovini — Rokopisli se ne vračajo

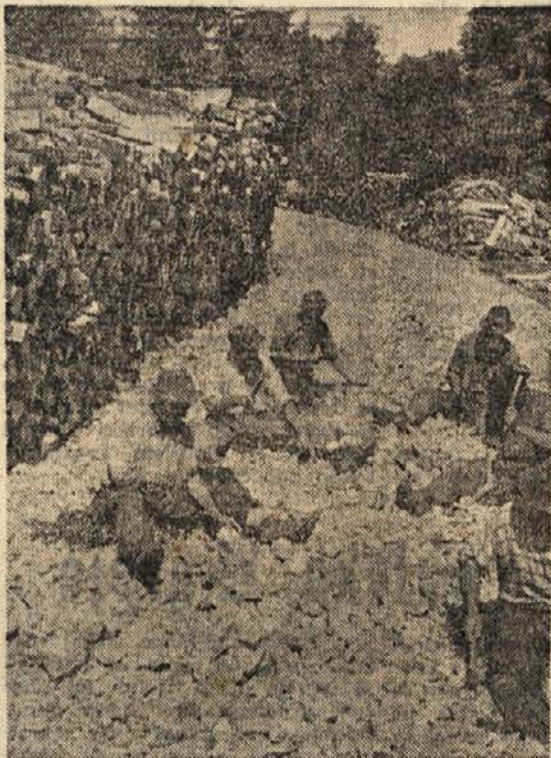
Gozdno gospodarstvo Gorica seznanja javnost s svojim delom in nekaterimi

problemi gozdnega gospodarstva na Goriškem

Podjetje, ki preskrbuje z lesom največjo jugoslovansko tovarno pohištva v Krombergu pri Novi Gorici ter vsa druga lesnoindustrijska podjetja v okraju — Prvi sadovi smotnega gospodarjenja z gozdnim bogastvom — Nekaj zanimivih podatkov o pogozdovanju kraških goličav ter negi in vzdrževanju gozdov — Popusti pogorelcem in drugim žrtvam zadnje vojne ter interesantom za gradnjo stanovaljskih hiš pri nabavi gradbenega lesa ter članom sindikatov pri nakupu drv za kurjavo — Pomenki o delavskem samoupravljanju v kolektivu

GOZDNO GOSPODARSTVO
GORICA
SEDEŽ NOVA GORICA,
Rožna dolina št. 103. Tel. 74.
Tek. račun pri NB Nova Gorica
št. 655-T-356.

Gozdna uprava
Predmeja:
Toičenje gramoza
na dokončani ka-
mionski cesti v
revirju Caven

Nova Gorica, julija

Redkokje se tako skladno dopolnjujejo gorski in nižinski svet ter celinsko in domala obmorsko podnebje, kot morda prav na Goriškem. Zato je svet obkraj sinjezelene Soče tako lep in poln vsakovrstnih prirodnih kontrastov: v Trnovskem gozdu in na Cavnju sneg do aprila, maja in poleti prijeten hlad v zavetju bukovih gozdov, nekaj kilometrov proč pa spodaj v dolini vročina in bujna rast strnjanih nasadov vinogradov in sadovnjakov. Priroda je v teh krajih sejala z darežljivo roko... domačinom v ponos in korist ter drugim za oddih in razvedrilo.

Potnik, ki so ga prevzeli verzi Srečka Kosoveca o borih in ljudeh na Krasu, naj se ustavi v Komnu ali Kostanjevici: komur je ljuba kupica sladkega in kot olje čistega vipavca naj

ga gozda zvozili na milijone kubičnih metrov hlodovine, celuloznega in drugega industrij-

žavnimi gozdovi v okolici Trnovskega.

Precej po ustanovitvi so začeli s smotnim izkoriščanjem gozdov in vso prvo polovico lanskega leta čistili in urejali gozdove v občini Črni vrh, ki so bili močno prizadeti zaradi poledice in snežnih plazov v zimi 1953-1954. V začetku lanskega julija je podjetje prevzelo v upravljanje državne gozdove v okolici Trnovskega in Predmeje, ki so bili prej v pristojnosti Gozdnega gospodarstva Most na Soči ter revir Hadart pri Črnem vrhu, ki ga je prej upravljalo Gozdno gospodarstvo Postojna. Kmalu nato so prevzeli tudi kompleks razlaščenih gozdov v revirju Randič pri Črnem vrhu nad Idrijo, ki jih prej nihče ni upravljal. Vendar s tem organizacijsko oblikovanje podjetja še ni bilo zaključeno. Kmalu nato je namreč prišla v njegovo pristojnost še bivša Uprava za pogozdovanje in melioracijo Krasa v Novi Gorici s štirinajstimi večjimi drevesnicami za gojenje sadik. Razen tega so od Uprave za gozdarstvo prevzeli tri velike drevesnice v Črnem vrhu, Čepovanu in Podsabočinu v v Goriških brdih ter pet drevesnic na območju Gozdnih uprav Trnovo in Predmeja, tako da je število gozdnih površin naraslo na 22. V njih vzgajajo sadike najrazličnejših vrst predvsem za pogozdovanje Krasa in gozdnih goličav na Goriškem.

Omenimo naj, da so pri podjetju zaradi pomembnosti pogozdovnih del za nadaljnji napredek gozdnega gospodar-

stva na Goriškem ustanovili poseben oddelek za pogozdovanje in nego gozdov s sedežem v Renčah najbliže spodnjemu Krasu, ki je prevzel vse posle bivše Uprave za pogozdovanje in melioracijo Krasa in upravljanje drevesnic. Pogozdovna dela izvršujejo večidel sezonski delavci v spomladanskih in jesenskih mesecih ter jih financira Okrajni ljudski odbor Gorica iz sklada za pogozdovanje in nego gozdov. Po vzpostavitvi

Čiščenje bukove celuloze v revirju »Caven«

rabili 656.877 raznih sadik iz lastnih drevesnic. Podjetje ima 22 večjih in manjših drevesnic, ki se raztezajo na površini 52.732 kvadratnih metrov. V prvem letošnjem polletju so z lastnimi sredstvi zgradili 1169 kilometrov gozdnih poti in cest, večidel v Trnovskem gozdu, ki

tudi obema gradbenima podjetjema v okraju (SGP »Primorje« v Ajdovščini in SPG »Gorica« v Novi Gorici) ter drugim koristnikom. Razen tega dobavlja nekaterim slovenskim rudnikom jamski les iglavcev. Za izvoz je namenjen tehnični les in celulozne cepanice za predelavo v visoko (umetno tekstilno vlakno). Podjetje izvažal les večidel v Italijo s kamioni in po morju.

NOTRANJI USTROJ IN ORGANIZACIJA PODJETJA

Kolektiv šteje 350 stalnih delavcev in blizu 50 uslužbencev, vtem ko za sezonska pogozdovna dela najamejo vsako leto od 500 do 700 delovnih moči. Vsi delavci temeljito obvladajo svoj posel, saj večina dela v gozdarstvu že nekaj desetletij. Njihova starost se giblje od 40 do 55 let. Nekvalificiranih ali polkvalificiranih delavcev v kolektivu ni.

Direkcija podjetja je v Rožni dolini pri Novi Gorici, kjer je zaposleno le okoli deset najbolj potrebnih administrativnih uslužbencev. Za boljše poslovanje so še Gozdne uprave v Trnovem, Predmeji in Črnem vrhu, ki vodijo vsa tekoča dela, kot so izkoriščanje gozdov, pogozdovna dela, gradnja cest, raznih objektov in gozdnih komunikacij itd. V njihovo pristojnost sodi tudi neposreden nadzor in evidenca nad delavci. Kot smo že omenili, v Renčah posluje oddelek za pogozdovanje Krasa, ki ima v svoji pristojnosti skoraj ves spodnji Kras.

Ob zaključku velja še omeniti prizadevanje in nenehno skrb organov delavskega samoupravljanja za položaj in gospodarjenje v podjetju. V delavskem svetu in upravnem odboru so sami starejši, resni in

Gozdna uprava
Predmeja:
Čiščenje bukove celuloze na Cavnju

komun bo oddelek brčias prevzel pogozdovna dela tudi na področju tako imenovanega komenskega Krasa, ki sedaj sodi v sežanski okraj.

je tako postal dostopen za vse vrste motornih in drugih vozil, s čimer se bodo razumljivo precej zmanjšali stroški za spravilo in prevoz lesa.

NEKAJ ZANIMIVIH PODATKOV O GOZDNIH POVRŠINAH IN USPEHNIH POGOZDOVANJA

V ilustracijo naloga, ki jih ima podjetje, navajamo naslednjih nekaj podatkov o gozdnih površinah in uspehih pogozdovanja:

Gozdno gospodarstvo Gorica vzdržuje skupaj 12.096 hektarov gozdnih površin in sicer Trnovski gozd na področju Gozdnih uprav Trnovo in Predmeja (3907 ha), dalje gozdove splošne ljudske imovine v okraju vključno s Gozdom uprave Črni vrh (2139 ha), kraške goličave z gričem Panovcem nad Novo Gorico (1002 ha) ter nasad kanadskih topolov pri Lijaku (48 ha). V drugi polovici lanskega ter prvi polovici letošnjega leta so pogozdili skupaj 222,04 hektarov kraških goličav ter pri tem po-

NEKAJ O TRGOVINSKI DEJAVNOSTI PODJETJA TER VRSTAH LESA IN KUPCIH

Gozdno gospodarstvo Gorica preskrbuje z bukovo, jelovo in

Gozdna uprava Trnovo:
Gozdni delavci iz Trnovskega pri kosilu pred novozgrajeno kočjo v revirju »Mojska draga«

gre v Vipavo ali Črnlce; tisti, ki ljubite mir in samoto, pa se rajši odločite za zasnjeni gorski svet okoli Črnega vrha, Otlice, Predmeje in Lokev. Samo tam boste v prijetnem hladu stoletnih gozdov našli oddih in razvedrilo ter morda utcho za svojo bolečino.

Gozdovi so na Goriškem zlasti za prebivalstvo gorskih krajev zmeraj predstavljali velik in pomemben vir dohodkov. V preteklosti so gozdove žal samo izkoriščali, ne da bi jih kdo posebno negoval in skrbel zanje. Kdo bi mogel prešteti karavane kamionov, ki so v zadnjih desetletjih iz Trnovske-

skega lesa ter drv za kurjavo. Do pred dvema, tremi leti je bil posek lesa vedno večji od prirastka. Gozdovi so se iz leta v leto bolj redčili, treba je bilo storiti nagle in učinkovite ukrepe za njihovo zaščito. Podjetje Gozdno gospodarstvo Gorica je bilo ustanovljeno decembra 1953. leta na pobudo Okrajnega ljudskega odbora, z namenom, da bi skrbelo za izkoriščanje, varstvo in nego gozdov splošnega ljudskega premoženja v Črnem vrhu in gorskih krajih Vipavske doline ter drugod, ki so bili dotlej brez pravega gospodarja. Gozdno gospodarstvo Most na Soči je namreč upravljalo samo z dr-

Pletev in čiščenje stez v gozdnih drevesnicah »Volkova bajta«

Delo v drevesnici na Predmeji

drugimi vrstami hlodovine vsa lesnoindustrijska podjetja v okraju vključno največjo jugoslovansko tovarno pohištva v Krombergu pri Novi Gorici. Razen tega pogorelcem v zadnji vojni ter delavcem in uslužbencem, ki gradijo stanovanjske hiše, nudi gradbeni les z znatnim popustom; tega so deležni vsako jesen tudi člani sindikatov pri nabavi drv za kurjavo. Gradbeni les dobavlja

izkušeni delavci, ki jim je gozd tako prirasel k sreči, da brez njega skoraj ne morejo živeti. Delovni kolektiv podjetja Gozdno gospodarstvo Gorica v Rožni dolini pri Novi Gorici čisti vsem svojim cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem ter vsem delovnim ljudem naše socialistične domovine k deseti obletnici osvoboditve ter 22. juliju. Dnevu vstaje slovenskega naroda.

MALI LEKSIKON

Vprašanja:

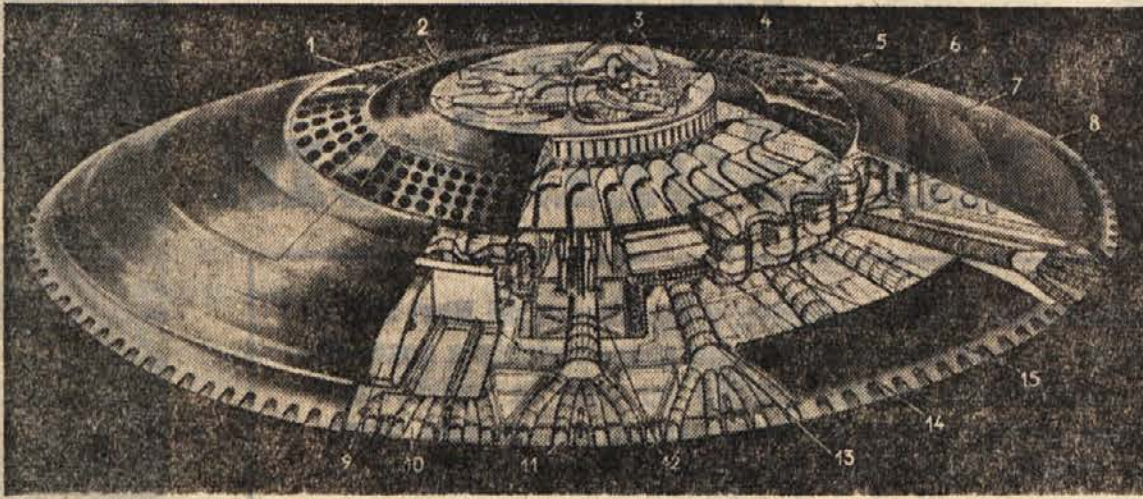
Kakšno je Sargaško morje?
O kateri puščavi pravijo,
da leži na vodi?

Odgovori:

Sargaško morje imenujemo široko področje med Kanarskimi in Azorskimi otoki na eni ter srednjeameriški otoki na drugi strani. Ta vodni prostor meri približno 3 milijone km² in se razprostira v sredini Atlantskega oceana. Pokrit je z morskim rastlinam, zlasti z vrsto alg temnorumene barve. Alge so imenovane v španskem jeziku »sargaso« in tako je dobilo to morje ime Sargaško. Alge so najprostranje v sredini morja in zato, če ni vozila še nobena ladja. Nekoč je bilo Sargaško morje velika nevarnost za pomorski promet. V tem morju je utonilo mnogo jadrnic. Tudi Kolumb je na poti v Ameriko priplul v te vode in se komaj rešil. Vožkrat se je že zgodilo, da je vihar zanesel jadrnico med alge, iz katerih se niso mogle več izločiti. Posadke so polagoma umirale od lakote in žeje.

Največja puščava na svetu Sahara s površino nad 6 milijonov km² je znana po bogatstvu talne vode. Ponekod je voda bližja površini, drugod pa je prodra na površje in nastalo so rodovitne zelene oaze. Grški geograf Strabon je v starem veku primerjal Sahara s pasterjevo kožo; temnorumeno ozadje kranja je puščava, pogoje pa so oaze. Novejšje raziskave so pokazale, da so pod površino Sahare tako rakloč neomejene količine vode in da bi lahko z vrtanjem v tla pridobili nove oaze. Na nekaterih zemljevidih je označeno, kje in kako globoko je pod puščavskim peskom talna voda. Če zvrta luknjo do vode, brizne iz tla pod velikim pritiskom kakor nafta. Tako so v Sahari umetno napravili že več oaz.

»LETEČI KROŽNIK«

1. Pilotovo ležišče, 2. proti pritisku zavarovana pilotova kabina; 3. raketni vizir, 4. naprava za pilotiranje, 5. odprtine za dotok zraka, 6. zračne lopate, 7. zračni kompresor, 8. celice za zgorevanje plina, 9. kante za gorivo, 10. zaklopke, naprava za pilotiranje, 11. odprtini za izpuhtevanje plinov, 12. vrteča se naprava za raketne izstrelke, 13. glavni vod za eksplozivni tok, 14. turbine, 15. plinski kompresor

Preplah v zvezi z »letečimi krožniki« se je že zdavnaj poleg. Ljudje so pozabili na vse, kar so slišali in brali o njih. Iznenada pa so spregovorili o »letečih krožnikih« ameriški letalski inženirji. Toda tokrat ne gre za ceneno senzacionalno, marveč za tehnično novost, za novo letalo, neobičajno in presenetljivo tako po svoji obliki, kakor po opremljenosti in oborožitvi.

V kanadski letalski tovarni A. V. Roe Ltd. se strokovnjaki baje že dve leti ukvarjajo z »letečim krožnikom«. O njihovih poskusih ni prišla v javnost še nobena vest, pač pa so ameriški

letalski inženirji na nedavnem sestanku jasno povedali, da se bo moralo vse letalstvo zateči k takšni konstrukciji, če naj bo kos svoji nalogi. Na sestanku je po ročal general Benjamin Kelsey o sedanjem stanju ameriškega letalstva. Kelsey vodi oddelek za letalske raziskave. Rekel je, da po dosedanji poti razvoj letalstva ne bo mogel naprej.

Na eni strani običajno letalo izgubi preveč časa za dviganje in potrebuje predolga in predraga vzletišča, na drugi pa je vezano na letališča, ki so predvsem za moderno atomsko orožje preveč občutljive tarče. Medtem so konstruktorji sicer že izdelali štiri nove tipe letal, ki se dvigajo navpično. Toda samo eno teh letal je v resnici nekaj več kakor varianta klasičnih konstrukcij. Nobeno novo letalo se niti približalo ni letalskim lastnostim, ki jih pričakujejo strokovnjaki od »letečih krožnikov«, da se namreč navpično dvignejo in spuste na tla, da lete hitreje od zvoka, da zelo spretno manevrirajo, da nosijo najtežje orožje in da se lahko dvignejo do 20.000 m višote.

Največja puščava na svetu Sahara s površino nad 6 milijonov km² je znana po bogatstvu talne vode. Ponekod je voda bližja površini, drugod pa je prodra na površje in nastalo so rodovitne zelene oaze. Grški geograf Strabon je v starem veku primerjal Sahara s pasterjevo kožo; temnorumeno ozadje kranja je puščava, pogoje pa so oaze. Novejšje raziskave so pokazale, da so pod površino Sahare tako rakloč neomejene količine vode in da bi lahko z vrtanjem v tla pridobili nove oaze. Na nekaterih zemljevidih je označeno, kje in kako globoko je pod puščavskim peskom talna voda. Če zvrta luknjo do vode, brizne iz tla pod velikim pritiskom kakor nafta. Tako so v Sahari umetno napravili že več oaz.

letalo bodočnosti

Načrt zamj je napravil angleški letalski konstruktor Thomas Turner

njegove konstrukcije je nov reaktivni motor, ki ima razen velike zračne turbine in v krogu porazdeljenih zgorevalnih celic ter posebnih naprav za vzdrževanje ravnotežja cel venec cevi za izpuhtevanje plinov. Zrak, ki ga vsesavajo cevi okrog pilotske kabine, se spaja v zgorevalnih celicah s čistim gorivom v močno eksplozivno mešanico in njeni plini izpuhtevajo po zgorevanju pod silnim pritiskom iz cevi. Tako razvijajo ustrezne sile za pogon, dviganje in zaviranje.

Takšna konstrukcija je mnogo bolj stabilna od klasične z njenimi občutljivimi krili, nestabilnim trupom in najhujšemu pritisku izpostavljenimi krmili. Tudi pilot, ki bi pilotiral »leteči krožnik« leže, bi bil v boljšem položaju kakor doslej. V primeru nesreče bi laže skočil iz letala, ne da bi bil v nevarnosti, da bi se zapletel v rep, saj za takšno letalo ne bi imelo. Turnerjev načrt je sicer zelo zamotan, vendar pa dokaj prepričljiv. Njegovi prijatelji in tudi nekateri strokovnjaki so prepričani, da se bo ta načrt prej ali slej uresničil. Že zdaj vidijo ameriški letalski inženirji v »letečem krožniku« letalo bodočnosti.

HOMERSKI HUMOR

V nekem literarnem salonu je rekla neka mlada žena Bernardu Shawu:

»Dragi učitelj, nekateri ljudje trdijo, da Iliada in Odiseja nista Homerjevi deli. Nekateri celo pravijo, da Homer sploh nikoli ni živel. Kaj mislite vi o tem?«

»Draga gospa,« je odgovoril slavni pisatelj resno, »to vprašanje sem sam proučil. Homer je nedvomno živel, res pa ni napisal Iliade in Odiseje. Ti dve pesnitvi sta delo nekega drugega pesnika iz tistih časov, ki se je tudi pial Homer. Tako sta ostali napaka in zabloda ovekovečeni do naših dni.«

MILTON IN ROŽA

Slepi Milton se je tretjič oženil, in sicer ne posebno srečno. Lord Bussingham mu je nekega dne rekel, da je njegova žena prava roža.

»Po barvi,« je dejal pesnik, »ne morem videti, ker sem slep, po trnja pa čutim, da imate prav.«

MONOGRAM

»Ali se še spominjaš, Elizabeta, da si mi pred desetimi leti podarila za obletnico poroke srebrno cigaretnico? Na eni strani si dala celo vgravirati moj monogram.«

»Kakor zmeraj, se motiš tudi tokrat: bil je na drugi strani.«

Kopalna obleka, ki greje

Glavna privlačnost razstave podvodne fotografije in opreme v Londonu je bila kopalna obleka za ljudi, ki se zaradi mrzle vode ne kopljejo na prostem in pa seveda za podvodne plavalce. Kopalna obleka, ki je dobila ime »deifin«, je narejena iz polirane gume. Nekaj vode lahko pride do telesa, od katerega se segreje in ga izolira od nižje zunanje temperature. Obleka je narejena iz enega kosa gume s kratkimi rokavi in nogavicami, okrog vratu se zapenja na gumbe, spredaj pa na zadržko. Pred običajno kopalno obleko ima še to prednost, da mago človeku držati se na vodi.

jena iz polirane gume. Nekaj vode lahko pride do telesa, od katerega se segreje in ga izolira od nižje zunanje temperature. Obleka je narejena iz enega kosa gume s kratkimi rokavi in nogavicami, okrog vratu se zapenja na gumbe, spredaj pa na zadržko. Pred običajno kopalno obleko ima še to prednost, da mago človeku držati se na vodi.

Najdrobnejše jeklene kroglice

Neka angleška tvrdka je razstavila na razstavi tovarniških naprav v Londonu jeklene kroglice za precizne instrumente, drobne tako, da jih gre več milijonov v čajno žličko. Žlička teh drobnih kroglic pa stane 50.000 funtov šterlingov ali v našem denarju 42 milijonov. Baje so najdrobnejše jeklene kroglice na svetu. Predstavniki tovarne pa so rekli, da potrebujejo celo s svojo edinstveno proizvodno metodo najmanj pol leta, da izdelajo eno samo žličko kroglic. Največ jih izvolijo v ZDA.

Pohujšljiva reklama

Serijska zelo nazornih reklamnih risb mladih deklet v kopalnih oblekah na zadnji strani tramvajskih vozniških listkov je dvignila v Münchenu mnogo prahu. To je reklama za mestna kopalnišča na prostem. Ogorčeni ljudje so odločno protestirali proti preveč nazornim risbam in nekatera šolska vodstva se niso strinjala z besedilom pod njimi: »Podobna so mestnim kopalniščem, zelo snažna, lepa in vir veselja.«

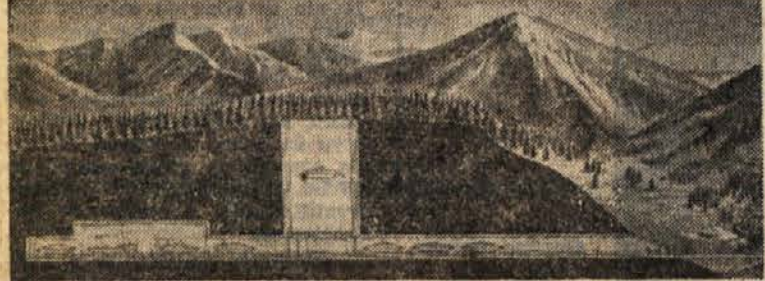

Na sliki vidite sedem mesecev staro Maureen Nebster, ki ima na glavi papigo. Ta mnogokrat sedi na njeni glavi. Toda ker sta veliki prijateljici, je papiga še nikdar ni oključala

»V kotti«

Moč navade

Po predvidevanjih inženirja Turnerja »leteči krožniki« ne bodo potrebovali posebnih letališč. Lahko bodo vzletavali naravnost iz podzemeljskih hangarjev skozi poseben jašek, ki bo samo nekoliko večji od premera letalnega stroja.

Avtomobil pred 70 leti in zdaj

Imel je tri kolesa — prednje majhno in zadnji dve zelo veliki

Če pogleda zdaj človek avto, bi komaj verjel, da je minilo šele 70 let, odkar je Carl Benz izdelal prvo uporabno motorno vozilo. Imel je namreč tri kolesa, prednje je bilo majhno, zadnji dve pa zelo veliki. Motor je bil pritrjen zadaj in ni bil pokrit kakor na sodobnih avtomobilih. Prvi avtomobili so bili po obliki podobni še kočijam. Polagoma so dobivali še četrto kolo. Carl Benz in skupaj z njim Gottlieb Daimler pa sta vneto izpopolnjevala prva motorna vozila. Z leta 1890 so začeli voziti dokaj hitri avtomobili, pet let pozneje pa se je pojavil prvi omnibus. Kmalu so mu sledili prvi kamioni. Motorji so bili takrat še šibki, imeli so komaj dobre štiri konjske sile.

V začetku našega stoletja so začeli izdelovati avtomobile s pokritim motorjem spredaj in s

hladilniki. Tako so polagoma nastajali močnejši avtomobili. Stevilo cilindrov je naraščalo, oblika se je spreminjala, prvotne odprte so čedalje bolj izpodirivali pokriti, zaprti avtomobili. Daimler in Benz nista bila dolgo edina konstruktorja avtomobilov. Avtomobilske tovarne so začeli graditi tudi drugod, v Italiji, Franciji in ZDA. V Ameriki je Henry Ford zgradil v Detroitu velikanstvo tovarne. Kdorkoli pa se je lotil izdelovanja motorjev in avtomobilov, je moral počasi nočeš računati z Benzovimi in Daimlerjevimi izkušnjami in doseganji. Medtem je Rudolf Diesel izumil nov motor, ki je dobil po njem ime. Tu je treba omeniti še eno ime, namreč Roberta Boscha. Le-ta je izumil razne za avtomobil zelo važne sestavne dele.

Kolesa prvotnih avtomobilov so bila trda, kakor je pač trda

guma, če ni napolnjena z zrakom. Pozneje so takšna kolesa zamenjali plašči, pnevmatike z zračnicami. Zdaj pa so odpadle tudi zračnice, ostal je samo z zrakom napolnjen plašč. Avtomobilski motor je bilo treba prvotno pogoniti z ročico. In kako dolga je bila pot od zakajene acetilenske svetilke do sodobnega žarometla! Kdo bi bil pred 70 leti mislil, da so možni motorji, kakršne imajo sodobni avtomobili ali da bo avtomobilist lahko kdaj vozil rezervna kolesa s seboj? In kako velik je bil uspeh, ko je prižiganje na baterijo zamenjalo magnetno. Ali si lahko mislimo, da so med obema svetovnjima vojnama še vozili avtomobil na pogon z verigami? Spričo tako naglega razvoja si je težko misliti, kakšni bodo avtomobil v začetku prihodnjega stoletja.

Hotel ROMAN VICKI BAUM Sangaj

Ko je spet stal na cesti, mu je bilo prvi hip nekam čudno pri srcu, da hodi v dolgem oblaku, kmalu pa je opazil, da mu prisiljena počasnost daje mnogo dostojanstva. Napotil se je v brivnico, kjer sta stregli gostom dve Korejki. Dal si je umiti lase in si jih v spodnjo obliko ostriči, tudi ušesa in nosnice si je dal očistiti. Ženski sta bili spretni in sila vpludni, iz česar je lahko sklepal, da je napravila njegova obleka pravi vtis. Ves čas je tiščal v papir zavito darilo k sebi. Na drugih dveh stolah sta sedela še dva moška, prvi kuli, kakor je bil sam še včeraj, drugi pa starec z naočniki, ki je bral časnik in čakal, da bi prišel na vrsto.

»Tu je rečeno, da so japonske vojne ladje na poti, da bi obstreljevale Sangaj,« je dejal starec. »No, jaz tega ne verjamem. Čemu bi bežali ljudje s severa k nam, če bo tudi tu vojna? Časniki hočejo zmeraj poročati nekaj novega.«

»Vojna je dobra za kupčije,« se je oglašil kuli izpod vroče brisače, ki mu jo je pritisnila mlajša Korejka na obraz. Yen se je čudil, zakaj naj bi trgovina v vojni razcvetela bože, in s kakš-

nimi kupčijami neki se ukvarja kuli. »Upam, da ta teden še ne bo vojne,« je dejal, »kajti moj sin je pravkar z mnogimi skavti prispel v mesto. Oblast ne bo pripeljala otrok sem, če bi se nameravala zaplesti v vojno.«

Starec ga je na to pogledal, ne da bi kaj odgovoril, in Yen je plačal, dal Korejki napitnino, ustrežajočo njegovi elegantni obleki, in odšel. Skenil je bil pojedti jutranji riž v krmi blizu tržnice, in pri tej priložnosti je še enkrat opozoril krčmarja na naročeno in na plačano gostijo. Ko jo je mahal po cestah, je opazil, da so na mnogih mestih prilepljeni na stene novi lepaki in naredbe. Na vogalih in pod oboki nad vrati so stali možje in govorili slehernemu, ki se je utegnil ustaviti. Yena ni veselilo in tudi utegnil ni poslušati.

Lung Yen je bil tisto jutro zelo lačen, in pomislil je sam pri sebi: tuji, stari doktor je s svojo iglo dobro pomagal mojemu drobovju. Vsak drugi dan pojdem k njemu, kakor mi je naročila žena. Saj nič ne stane, dé pa skoraj tako dobro kakor velika kaja. Pojedel je tri skodelice riža in popil tri skodelice čaja, si pri javnem vodnjaku izplaknil usta in bil tako pripravljen srečati svojega sina. Imel je še pet majhnih in tri velike srebrne novčiče v platneni vrečici za pasom in sam ni prav vedel, kje je bil ostal ves ostali danar.

Opdeljal se je s hongkewško predmestno železnico in tokrat ni zbolel od tega, marveč sta mu bila brzina in lahkotnost, s katero je vlak odpeljal, v zabavo. Bilo je res tako, kakor da je skrit v dragi, svileni obleki čudež ali kakor da se je v zraku skrili neprijazni duhovi boje. Ne morem razumeti, kako morejo biti petični

ljudje v svilenih oblekah neprijazni in celo grobi, je pomislil Lung Yen sam pri sebi. V tej obleki bi se venomer smehljaj in slehernemu človeku bi bil dobrotljiv.

S takšnimi človekoljubnimi mislimi je prispel v Kangwang. Na srečo je poznal okolico, kajti sem ven je večkrat vozil tuje, stokajoč in sopeč od dolge poti. Mnogo ljudi je bilo na ulicah in povsod so vihrale zastave na drogovih, tako da je bilo mesto videti veselo in svečano. Prodajalci so ponujali vsakršno blago, pisan sladoleđ, slaščice, melonine peške in sladkorni trs, sadoče mango in pobarvane riževe pogače. Lung Yen je kupil merico meloninih pešk, vzal iz vrečice listek v rdečem ovitku in se jel, prijazno vprašujoč, prerivati skozi množico.

Bilo je dobro, da je bil oblekel drago obleko, drugače nikoli ne bi bil prišel do svojega cilja. V glavnem poslopiju, kamor je naposled prispel, so ga namreč pošiljali od moža do moža, iz nadstropja v nadstropje in od vrat k vratom. Začel se je potiti pod svilo in bilo mu je žal, da je iz gole oholosti pustil brisačo doma. Odpeljal se je z dvigalom kvišku, vtem ko je ostal njegov želedec spodaj. In peljal se je spet nazaj in njegov želedec je plaval nad njim v zraku. Vendar pa mu ni postalo zares slabo in tudi kašljal ni. Naposled se ga je usmilil vesel, imeniten mlad gospod in odšel z njim po širokem odmevajočem hodniku, kamor je skozi velikansko okna sijalo sonce.

»Zvedeli bi radi, v kateri baraki stanuje vaš sin, stari gospod?« je vprašal mladi gospod vpludno. »Nič lažjega. Odbor ima vse v vzornem redu. Kar izvolite vstopiti.«

ljudje v svilenih oblekah neprijazni in celo grobi, je pomislil Lung Yen sam pri sebi. V tej obleki bi se venomer smehljaj in slehernemu človeku bi bil dobrotljiv.

S takšnimi človekoljubnimi mislimi je prispel v Kangwang. Na srečo je poznal okolico, kajti sem ven je večkrat vozil tuje, stokajoč in sopeč od dolge poti. Mnogo ljudi je bilo na ulicah in povsod so vihrale zastave na drogovih, tako da je bilo mesto videti veselo in svečano. Prodajalci so ponujali vsakršno blago, pisan sladoleđ, slaščice, melonine peške in sladkorni trs, sadoče mango in pobarvane riževe pogače. Lung Yen je kupil merico meloninih pešk, vzal iz vrečice listek v rdečem ovitku in se jel, prijazno vprašujoč, prerivati skozi množico.

Bilo je dobro, da je bil oblekel drago obleko, drugače nikoli ne bi bil prišel do svojega cilja. V glavnem poslopiju, kamor je naposled prispel, so ga namreč pošiljali od moža do moža, iz nadstropja v nadstropje in od vrat k vratom. Začel se je potiti pod svilo in bilo mu je žal, da je iz gole oholosti pustil brisačo doma. Odpeljal se je z dvigalom kvišku, vtem ko je ostal njegov želedec spodaj. In peljal se je spet nazaj in njegov želedec je plaval nad njim v zraku. Vendar pa mu ni postalo zares slabo in tudi kašljal ni. Naposled se ga je usmilil vesel, imeniten mlad gospod in odšel z njim po širokem odmevajočem hodniku, kamor je skozi velikansko okna sijalo sonce.

»Zvedeli bi radi, v kateri baraki stanuje vaš sin, stari gospod?« je vprašal mladi gospod vpludno. »Nič lažjega. Odbor ima vse v vzornem redu. Kar izvolite vstopiti.«